

Bruxelles, 14.6.2018
COM(2018) 460 final

2018/0243 (COD)

Propunere de

REGULAMENT AL PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI AL CONSILIULUI

**de instituire a Instrumentului de vecinătate, cooperare pentru dezvoltare și
cooperare internațională**

{SEC(2018) 310 final} - {SWD(2018) 337 final}

EXPUNERE DE MOTIVE

1. CONTEXTUL PROPUNERII

• Motivele și obiectivele propunerii

Prezenta propunere se înscrie în contextul cadrului financiar multianual (CFM) 2021-2027, prezentat în Comunicarea Comisiei către Parlamentul European, Consiliul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor intitulată „Un buget modern pentru o Uniune care protejează, capacitează și apără – Cadrul financiar multianual pentru perioada 2021-2027”¹. Comunicarea stabilește principalele priorități și cadrul bugetar general pentru programele de acțiune externă ale UE din cadrul rubricii „Vecinătate și întreaga lume”, inclusiv instituirea Instrumentului de vecinătate, cooperare pentru dezvoltare și cooperare internațională.

Obiectivul Instrumentului de vecinătate, cooperare pentru dezvoltare și cooperare internațională este de a susține și de a promova valorile și interesele Uniunii în întreaga lume, în scopul de a urmări îndeplinirea obiectivelor și principiilor acțiunii sale externe, astfel cum este prevăzut la articolul 3 alineatul (5) și articolele 8 și 21 din Tratatul privind Uniunea Europeană (TUE).

Provocările care trebuie abordate prin acțiunea externă s-au amplificat în ultimii ani. Lumea în care trăim este de acum caracterizată printr-o fragilitate din ce în ce mai accentuată, provocată de mai multe crize din vecinătatea UE și dincolo de aceasta. Conflictele regionale, terorismul, inegalitățile economice și presiunile crescânde exercitate de migrație, toate aceste elemente fac parte din noua realitate, agravată de creșterea populației, schimbările climatice și degradarea mediului. În același timp, deși s-a înregistrat o scădere globală a nivelurilor de sărăcie, numărul persoanelor care trăiesc în condiții de sărăcie continuă să fie o problemă majoră, inclusiv în economiile emergente. Deși unii parteneri au realizat progrese semnificative, alții sunt în continuare blocați în situații de fragilitate.

În cadrul financiar multianual pentru perioada 2014-2020, mai multe instrumente de finanțare coexistă în cadrul rubricii „Europa globală”, cea mai mare parte dintre acestea urmând să expire la 31 decembrie 2020. Scopurile acestor instrumente variază, încadrându-se în gama largă de obiective ale acțiunii externe a UE, printre care se numără următoarele:

- reducerea sărăciei și dezvoltarea durabilă [Regulamentul (UE) nr. 233/2014 de instituire a instrumentului de cooperare pentru dezvoltare];
- promovarea intereselor strategice ale Uniunii [Regulamentul (UE) nr. 234/2014 de instituire a Instrumentului de parteneriat];
- asistența pentru țările din vecinătatea Uniunii [Regulamentul (UE) nr. 232/2014 de instituire a Instrumentului european de vecinătate];
- protecția drepturilor omului [Regulamentul (UE) nr. 235/2014 de instituire a Instrumentului european pentru democrație și drepturile omului la scară mondială];
- răspunsul în caz de criză, prevenirea conflictelor și activitățile de consolidare a păcii în țările partenere [Regulamentul (UE) nr. 230/2014 de instituire a Instrumentului care contribuie la stabilitate și pace];

¹ COM(2018) 321 final.

- promovarea unui nivel ridicat de securitate nucleară [Regulamentul (Euratom) nr. 237/2014 de instituire a Instrumentului pentru cooperarea în materie de securitate nucleară];
- sprijinirea restabilirii unei situații financiare sustenabile, încurajând, în același timp, reformele de ajustare economică (asistența macrofinanciară)²;
- sprijinirea întreprinderilor mici și mijlocii din țările terțe vizate în mod specific, dezvoltarea infrastructurii sociale și economice și sprijinirea proiectelor legate de schimbările climatice [Decizia (UE) 2018/412 de modificare a Deciziei nr. 466/2014/UE privind mandatul de acordare a împrumuturilor externe];
- un fond de garantare pentru acțiuni externe [Regulamentul (CE, Euratom) nr. 480/2009] și
- un fond european pentru dezvoltare durabilă (FEDD), garanția FEDD și Fondul de garantare a FEDD [Regulamentul (UE) 2017/1601].

Regulamentul comun de punere în aplicare [Regulamentul (UE) nr. 236/2014] de stabilire a normelor și procedurilor comune pentru punerea în aplicare a instrumentelor UE pentru finanțarea acțiunii externe urmează, de asemenea, să expire.

Cel de al 11-lea Fond european de dezvoltare³, care este unul dintre principalele instrumente de finanțare externă cu toate că în prezent este finanțat în afara bugetului UE, urmează să expire la sfârșitul anului 2020. Scopul acestuia este de a asigura cooperarea cu statele din Africa, zona Caraibilor și Pacific, cu părțile contractante la Acordul de parteneriat de la Cotonou și cu țările și teritoriile de peste mări.

În conformitate cu Comunicarea „Un nou cadru financiar multianual, modern și capabil să asigure îndeplinirea eficientă a obiectivelor prioritare ale Uniunii după anul 2020”⁴ și astfel cum s-a concluzionat în evaluarea impactului⁵ care însoțește prezentul regulament, toate instrumentele menționate mai sus ar trebui să fie raționalizate într-un singur instrument cuprinzător, în afară de granturile aferente asistenței macrofinanciare și o parte din Instrumentul pentru cooperarea în materie de securitate nucleară⁶.

Revizuirile și evaluările recente⁷ ale instrumentelor externe au demonstrat valoarea adăugată și relevanța acestora. Totuși, acestea au evidențiat și posibilități de îmbunătățire, mai ales nevoia de a simplifica metodele de lucru și de a permite UE să reacționeze cu mai multă flexibilitate în circumstanțe neprevăzute. Învățămintele desprinse, asociate provocărilor tot mai mari, au determinat Comisia să modifice arhitectura instrumentelor de finanțare externă și să includă în buget activitățile finanțate în prezent prin Fondul european de dezvoltare. Prin intermediul prezentei propuneri, UE va continua să joace un rol activ în domenii precum promovarea drepturilor omului, stabilizarea, dezvoltarea, securitatea, combaterea cauzelor profunde ale migrației nereglementare, comerțul, combaterea schimbărilor climatice și

² Asistența macrofinanciară este un instrument financiar utilizat de la caz la caz pentru a ajuta în principal țările care sunt apropiate de UE, în principal din punct de vedere geografic, să găsească soluții pentru dificultățile serioase legate de balanța de plăți.

³ Acordul intern privind cel de al 11-lea Fond european de dezvoltare - JO L 210, 6 august 2013, p. 1; Regulamentul (UE) 2015/322 al Consiliului privind punerea în aplicare a celui de al 11-lea Fond european de dezvoltare; și Decizia (UE) 2015/334 a Consiliului de modificare a Acordului intern.

⁴ COM(2018) 92 final.

⁵ SWD(2018) 337.

⁶ Activitățile legate de domeniul nuclear necesită un temei juridic specific, iar adoptarea acestora urmează o procedură specifică în temeiul Tratatului Euratom.

⁷ https://ec.europa.eu/europeaid/mid-term-review-report-external-financing-instruments_en

protecția mediului, printre altele. UE va putea însă să facă acest lucru într-un mod mai cuprinzător, oferind, în același timp, mai multă flexibilitate pentru transferul de resurse acolo unde acestea sunt necesare având în vedere schimbările survenite în contextul internațional.

Prezenta propunere prevede o dată de aplicare, de la 1 ianuarie 2021, și este prezentată pentru o Uniune cu 27 de state membre, conform notificării Regatului Unit cu privire la intenția sa de a se retrage din Uniunea Europeană și din Euratom în baza articolului 50 din Tratatul privind Uniunea Europeană, notificare primită de Consiliul European la 29 martie 2017.

- **Coerența cu dispozițiile existente în domeniul de politică vizat**

Prezenta propunere prevede un cadru favorabil prin care pot fi puse în aplicare politicile în materie de acțiune externă și obligațiile internaționale. Printre obligațiile internaționale se numără Agenda 2030 pentru dezvoltare durabilă⁸, Acordul de la Paris privind schimbările climatice⁹, Agenda de acțiune de la Addis Abeba¹⁰, Cadrul de la Sendai pentru reducerea riscurilor de dezastre în perioada 2015-2030¹¹ și Rezoluția 2282 (2016) a Consiliului de Securitate al ONU privind menținerea păcii¹². În interiorul UE, cadrul de politică include dispozițiile tratatului referitoare la acțiunea externă, care sunt expuse mai în detaliu în Strategia globală pentru politica externă și de securitate a UE¹³, noul Consens european privind dezvoltarea¹⁴, Parteneriatul reînnoit UE-Africa¹⁵ și politica europeană de vecinătate revizuită¹⁶, printre alte documente de politică¹⁷. De asemenea, regulamentul va constitui cadrul de punere în aplicare a parteneriatului care va succede actualului Acord de la Cotonou¹⁸, care instituie o asociere și un parteneriat între membrii grupului statelor din Africa, zona Caraibilor și Pacific, pe de o parte, și Uniunea Europeană și statele sale membre, pe de altă parte.

- **Coerența cu alte politici ale Uniunii**

La punerea în aplicare a prezentului regulament, se va asigura coerența cu alte domenii ale acțiunii externe și cu alte politici relevante ale UE, precum și coerența politicilor în favoarea dezvoltării¹⁹. Astfel cum este prevăzut în Agenda 2030, acest lucru înseamnă luarea în considerare a impactului tuturor politicilor asupra dezvoltării durabile, la toate nivelurile: la nivel național, la nivelul UE, în alte țări și la nivel mondial.

⁸ <https://sustainabledevelopment.un.org/post2015/transformingourworld>

⁹ http://unfccc.int/paris_agreement/items/9485.php

¹⁰ http://www.un.org/esa/ffd/wp-content/uploads/2015/08/AAAA_Outcome.pdf

¹¹ <https://www.unisdr.org/we/coordinate/sendai-framework>

¹² Adoptată de Consiliul de Securitate în cadrul celei de a 7680-a reuniuni a sale, la 27 aprilie 2016.

¹³ <http://www.securitycouncilreport.org/un-documents/document/sres2282.php>

¹⁴ <https://europa.eu/globalstrategy/en/global-strategy-foreign-and-security-policy-european-union>

¹⁵ [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/PDF/?uri=CELEX:42017Y0630\(01\)&qid=1529150038740&from=EN](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/PDF/?uri=CELEX:42017Y0630(01)&qid=1529150038740&from=EN)

¹⁶ <https://www.africa-eu-partnership.org/en>

¹⁷ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/PDF/?uri=CELEX:52015JC0050&qid=1529150152527&from=EN>

¹⁸ Printre altele, politica pentru regiunea arctică [JOIN(2016) 21 final, Comunicare comună către Parlamentul European și Consiliu, „O politică integrată a Uniunii Europene pentru regiunea arctică”, 27 aprilie 2016] și Sinergia Mării Negre [COM(2007) 160 final, Comunicarea Comisiei către Consiliu și Parlamentul European, „Sinergia Mării Negre – O nouă inițiativă de cooperare regională”, 11 aprilie 2007].

¹⁹ https://ec.europa.eu/europeaid/regions/african-caribbean-and-pacific-acp-region/cotonou-agreement_en

https://ec.europa.eu/europeaid/policies/policy-coherence-development_en

În plus, ar trebui să se încerce asigurarea sinergiei cu acțiunile din cadrul altor programe ale UE, în vederea maximizării impactului intervențiilor combinate. Interacțiunile și complementaritatea cu aceste programe ar trebui să permită consolidarea impactului Uniunii. Acțiunile finanțate în temeiul prezentei propuneri ar trebui să fie coerente cu cele desfășurate în cadrul Instrumentului de asistență pentru preaderare III²⁰, al Deciziei privind țările și teritoriile de peste mări²¹, al Instrumentului european pentru securitate nucleară care completează Instrumentul de vecinătate, cooperare pentru dezvoltare și cooperare internațională pe baza Tratatului Euratom²², al politicii externe și de securitate comune și al Instrumentului european pentru pace²³, nou propus, care este finanțat în afara bugetului UE. Ajutorul umanitar, astfel cum este definit la articolul 214 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, nu va fi finanțat în cadrul prezentei propuneri; activitățile de ajutor umanitar vor continua să fie finanțate pe baza Regulamentului privind ajutorul umanitar²⁴.

Garanția pentru acțiunea externă, finanțată prin prezentul regulament și Regulamentul IPA III, va acoperi și provizionarea asistenței macrofinanciare pentru a face față crizelor legate de balanța de plăți în țările relevante. Partea din garanția pentru acțiunea externă provizionată pentru asistența macrofinanciară ar trebui să fie proporțională pentru a putea aborda provocările politice și instabilitatea economică din țările respective, luând ca punct de referință volumul de împrumuturi anuale asupra căruia s-a convenit în evaluarea la jumătatea perioadei a cadrului financiar multianual 2014-2020. Acest sprijin neprogramabil ar trebui să fie complementar altor modalități de asistență prevăzute în prezentul regulament.

Fondurile în temeiul prezentului regulament ar trebui, de asemenea, să fie utilizate pentru a finanța acțiuni legate de mobilitatea de studiu către, dinspre sau între țările terțe în cadrul programului Erasmus, precum și cooperarea și dialogul politic cu țările respective în domeniile educației și culturii, într-un mod care să fie coerent cu Regulamentul privind Erasmus și Regulamentul privind Europa creativă.

2. TEMEIUL JURIDIC, SUBSIDIARITATEA ȘI PROPORȚIONALITATEA

• Temeiul juridic

Propunerea se întemeiază pe articolele 209, 212 și 322 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene. Aceasta este prezentată de către Comisie în conformitate cu procedura prevăzută la articolul 294 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene.

Cadrul juridic al cooperării cu țările și regiunile partenere este prevăzut în partea a cincea, titlul III, capitolele 1 și 2 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene.

²⁰ Propunere de regulament al Parlamentului European și al Consiliului de instituire a unui instrument de asistență pentru preaderare (IPA III) [COM(2018) 465 final].

²¹ Propunere de decizie a Consiliului privind asocierea țărilor și teritoriilor de peste mări la Uniunea Europeană, inclusiv relațiile dintre Uniunea Europeană, pe de o parte, și Groenlanda și Regatul Danemarcei, pe de altă parte („Decizia de asociere peste mări”) [COM(2018) 461 final].

²² Propunere de regulament al Consiliului de instituire a unui Instrument european pentru securitate nucleară, care completează Instrumentul de vecinătate, cooperare pentru dezvoltare și cooperare internațională pe baza Tratatului Euratom [COM(2018) 462 final].

²³ Propunerea Înalțului Reprezentant al Uniunii pentru afaceri externe și politica de securitate adresată Consiliului privind o decizie a Consiliului de instituire a Instrumentului european pentru pace [C(2018) 3800 final].

²⁴ Regulamentul (CE) nr. 1257/96 al Consiliului din 20 iunie 1996 privind ajutorul umanitar (JO L 163, 2.7.1996, p. 1).

- **Subsidiaritatea**

UE se află, din mai multe motive, într-o poziție unică pentru a oferi asistență externă. Statutul său de entitate supranațională îi conferă influență politică și un important efect de levier. UE este prezentă pe plan mondial prin intermediul delegațiilor sale, ceea ce îi permite să dispună de o vastă rețea de informații cu privire la evoluțiile care afectează țările din întreaga lume. UE este, de asemenea, parte la majoritatea proceselor multilaterale care vizează găsirea de soluții pentru a face față provocărilor globale. Acest lucru îi permite Uniunii să fie în permanență la curent cu noile nevoi și probleme și, astfel, să realoce resursele în consecință. Complementaritatea dintre acțiunile UE și acțiunile desfășurate de statele membre este în creștere. Acest lucru consolidează dialogul și cooperarea cu țările partenere, care au loc într-o măsură din ce în ce mai mare prin intermediul programării comune cu statele membre.

De asemenea, UE este în măsură să completeze activitățile statelor membre legate de gestionarea unor situații potențial periculoase sau în cazul unor intervenții deosebit de costisitoare. În unele domenii în care statele membre nu sunt active, UE rămâne principalul și, uneori, singurul actor care intervine. Acest lucru se întâmplă, de exemplu, în contexte sensibile cum ar fi apărarea drepturilor omului și misiunile de observare a alegerilor.

UE are posibilitatea de a stabili dialogul și cooperarea cu organizațiile internaționale și regionale, de exemplu cu grupul țărilor ACP și cu Uniunea Africană.

UE poate oferi valoare adăugată datorită volumului de resurse alocate prin intermediul instrumentelor sale, modurilor sale de gestiune relativ flexibile și previzibilității resurselor în cursul perioadei acoperite de cadrul financiar multianual.

UE dispune de o expertiză considerabilă în anumite domenii, aceasta avându-și originea în însăși istoria europeană (de exemplu, integrarea regională și tranziția democratică) și într-o serie întreagă de politici încununate de succes (de exemplu, expertiza în domeniul securității alimentare dobândită prin intermediul politicii agricole comune și al politicii comune în domeniul pescuitului, precum și expertiza referitoare la standardele tehnice ale pieței unice). UE se bucură de o reputație recunoscută pe plan internațional ca actor al păcii și al prevenirii conflictelor și ca susținător activ al alegerilor libere și al drepturilor omului.

- **Proportionalitatea**

În conformitate cu principiul proporționalității, regulamentul propus nu depășește ceea ce este necesar pentru realizarea obiectivelor sale.

- **Alegerea instrumentului**

În conformitate cu articolele 209 și 212 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, care prevăd utilizarea procedurii legislative ordinare pentru a adopta măsuri de punere în aplicare a cooperării cu țările terțe, propunerea ia forma unui regulament, care asigură aplicarea sa uniformă, caracterul obligatoriu în toate elementele sale și aplicabilitatea directă.

3. REZULTATELE EVALUĂRILOR RETROSPECTIVE, ALE CONSULTĂRILOR CU PĂRȚILE INTERESATE ȘI ALE EVALUĂRII IMPACTULUI

• Evaluările retrospective/verificarea adecvării legislației existente

Atât raportul de evaluare la jumătatea perioadei²⁵ adoptat de Comisie cu privire la 10 dintre instrumentele de finanțare externă²⁶, cât și rapoartele de evaluare *ex-post* privind asistența macrofinanciară și evaluarea la jumătatea perioadei privind mandatul de acordare a împrumuturilor externe al Băncii Europene de Investiții²⁷ au ajuns la concluzia că instrumentele de finanțare externă sunt, în general, adecvate scopului și că se profilează tendințe pozitive în ceea ce privește atingerea obiectivelor. Rapoartele arată că este nevoie de mai multe resurse pentru instrumentele de finanțare externă, deoarece acestea și-au atins limitele în materie de posibilități financiare.

Instrumentele definesc domeniul de aplicare, obiectivele și procedurile care permit punerea în aplicare a politicilor. Raportul de evaluare la jumătatea perioadei a arătat că, datorită faptului că aceste instrumente oferă mijloacele necesare pentru punerea în practică a acțiunilor, ele pot acoperi cea mai mare parte a nevoilor și obiectivelor acțiunii externe a UE. Acestea ar avea de câștigat dacă ar reflecta mai bine o serie de evoluții, cum ar fi: noul cadru de politică, inclusiv acoperirea universală a Agendei 2030, criza migrației / criza refugiaților și proiecția externă a politicilor interne. În plus, este necesar să se acorde mai multă atenție legăturilor dintre dezvoltare și securitate și nivelului global de ambiție în materie de pace și securitate în cadrul acțiunii externe.

Introducerea principiului gradării²⁸ în anumite instrumente (de exemplu, Instrumentul de cooperare pentru dezvoltare) a lăsat o lacună în capacitatea UE de a coopera cu țările cu venituri medii superioare prin intermediul cooperării bilaterale. Întrucât este posibil ca unele situații din țările respective să necesite un astfel de sprijin (de exemplu, situațiile post-criză), s-a constatat că UE trebuie să găsească modalități inovatoare de cooperare, astfel cum se prevede în noul Consens european privind dezvoltarea²⁹, cu țările în curs de dezvoltare mai avansate și cu partenerii strategici, în conformitate cu acoperirea universală a Agendei 2030.

Promovarea valorilor fundamentale și a drepturilor omului este elementul central al acestor instrumente. Cu toate acestea, în unele țări au existat dificultăți în ceea ce privește promovarea acestei agende și realizarea de progrese în acest domeniu; de asemenea, s-a constatat că spațiul de desfășurare pentru organizațiile societății civile s-a restrâns în multe țări. Această situație îngreunează activitatea legată de chestiunile respective și subliniază

²⁵ Raportul de evaluare la jumătatea perioadei [COM(2017) 720 final] s-a bazat pe zece documente de lucru ale serviciilor Comisiei, unul pentru fiecare instrument (a se vedea lista de mai jos), care, la rândul lor, s-au întemeiat pe zece evaluări independente. Raportul la jumătatea perioadei, documentele de lucru ale serviciilor Comisiei și evaluările independente pot fi găsite la următoarea adresă: https://ec.europa.eu/europeaid/public-consultation-external-financing-instruments-european-union_en

²⁶ Cele 10 instrumente vizate au fost următoarele: Instrumentul de cooperare pentru dezvoltare (ICD); Fondul european de dezvoltare (FED); Instrumentul european de vecinătate (IEV); Instrumentul de asistență pentru preaderare (IPA II); Instrumentul care contribuie la stabilitate și pace (IcSP); Instrumentul european pentru democrație și drepturile omului (IEDDO); Instrumentul de parteneriat (IP); Instrumentul pentru cooperarea în materie de securitate nucleară (ICSN); Decizia privind Groenlanda (DG); și Regulamentul comun de punere în aplicare (CIR).

²⁷ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/?uri=CELEX:52016DC0584>

²⁸ În domeniul cooperării actuale a UE, „gradare” înseamnă că țările cu venituri medii superioare nu mai sunt eligibile pentru cooperarea bilaterală desfășurată de UE.

²⁹ Punctele 91-93.

tensiunea dintre promovarea agendei privind drepturilor omului, pe de o parte, și propriile interese prioritare ale partenerilor, pe de altă parte.

În contextul actual, caracterizat de numeroase crize și conflicte, UE trebuie să fie în măsură să reacționeze rapid la contextele schimbătoare. Cu toate acestea, în cazul anumitor instrumente, capacitatea de reacție a fost împiedicată de lipsa flexibilității financiare. Atunci când au apărut noi priorități, cum ar fi criza migrației / criza refugiaților, încercarea de a realoca fonduri în cadrul instrumentelor înscrise în buget a întâmpinat dificultăți, întrucât cantități importante de resurse fuseseră imobilizate în programe pe termen lung, ceea ce nu a permis degajarea unei marje suficiente. Astfel cum s-a afirmat în raportul de evaluare la jumătatea perioadei, flexibilitatea trebuie să fie consolidată.

Este necesar să se asigure coerența între părțile componente ale unui instrument, între diferitele instrumente, precum și cu donatorii. În ansamblu, constatările raportului de evaluare la jumătatea perioadei în privința coerenței sunt împărțite. În ceea ce privește coerența în cadrul instrumentelor, constatările au fost satisfăcătoare. S-a notat un anumit grad de coerență între instrumente, însă multitudinea de programe a condus uneori la suprapunerea unor acțiuni, în special în cazul cooperării complexe cu țările în curs de dezvoltare mai avansate. În plus, interacțiunea dintre abordarea geografică și cea tematică a condus uneori la răspunsuri inconsecvente la nivel de țară. Feedbackul primit din partea delegațiilor UE a arătat că acestora le este greu să gestioneze complementaritățile și să profite de pe urma lor, precum și să creeze sinergii între instrumente. În general, s-a considerat că UE nu profită de o serie întreagă de ocazii de a realiza strategii coordonate pentru o anumită țară/regiune.

În ceea ce privește coerența cu statele membre, în evaluare s-a constatat că este posibilă consolidarea într-o mai mare măsură a programării comune. Totuși, acest lucru ar necesita un angajament mai puternic în anumite cazuri, atât din partea guvernelor țărilor partenere, cât și din partea statelor membre.

Raportul de evaluare la jumătatea perioadei indică apariția unor tendințe pozitive în ceea ce privește obținerea de rezultate. Cu toate acestea, măsurarea rezultatelor obținute a întâmpinat dificultăți. Informațiile disponibile cu privire la sistemele de monitorizare menționate în instrumente au fost deseori limitate. S-a constatat o lipsă de date (inclusiv de date de referință) pentru a putea evalua dacă instrumentele erau pe calea cea bună pentru a îndeplini o parte dintre obiectivele lor (în special obiectivele de nivel înalt) și s-a recunoscut faptul că numeroși factori externi (de exemplu, politicile țărilor partenere și ceilalți donatori) influențează îndeplinirea obiectivelor.

În ceea ce privește integrarea priorităților UE, în ansamblul instrumentelor existente s-au constatat progrese semnificative în domeniul schimbărilor climatice³⁰, în timp ce mai multe eforturi sunt necesare pentru a face față amplorii altor provocări legate de mediu, cum ar fi pierderea biodiversității și epuizarea resurselor naturale. S-a considerat, în majoritatea cazurilor, că mai sunt multe de făcut pentru integrarea drepturilor omului, inclusiv a egalității de gen și a capacității femeilor, guvernele partenere dând uneori dovadă de lipsă de interes sau opunând rezistență în legătură cu aceste domenii.

Deși, în ansamblu, performanțele organizaționale s-au dovedit a fi eficiente, unii actori au considerat totuși punerea în aplicare a unor instrumente ca fiind împovărătoare din punct de vedere administrativ.

³⁰

De exemplu, contribuțiile pentru schimbările climatice în cadrul celui de al 11-lea FED au crescut de la 3,3 % în 2014 la 23,3 % în 2016 și contribuțiile pentru schimbările climatice în cadrul ICD au crescut de la 17,7 % în 2014 la 24,9 % în 2016. Sursă: Indicatorul 12b, cadrul UE privind rezultatele dezvoltării și cooperării internaționale, cu contribuția sistemului de notificare al țărilor creditoare al CAD/OCDE.

În ceea ce privește efectul de levier, Planul de investiții externe a reușit să atragă investiții private substanțiale pentru propunerile de afaceri viabile concepute pentru a răspunde nevoilor în materie de dezvoltare durabilă, cu fonduri publice limitate. Garanția Fondului european pentru dezvoltare durabilă contribuie la creșterea investițiilor necesare în țările partenere, inclusiv în zonele și sectoarele cu risc ridicat, iar începutul acesteia a fost promițător. Fondul european pentru dezvoltare durabilă Plus (FEDD+) și garanția pentru acțiunea externă ar trebui să construiască în continuare pe baza acestei experiențe pozitive.

- **Consultările cu părțile interesate**

În cursul elaborării documentelor de evaluare care au contribuit la raportul de evaluare la jumătatea perioadei, au fost organizate trei tipuri de consultări cu părțile interesate. Evaluatorii au realizat aproximativ o mie de interviuri structurate sau semistructurate cu funcționari ai Uniunii Europene și cu reprezentanți ai instituțiilor UE, ai statelor membre și ai țărilor partenere. Au fost organizate mai multe ateliere tehnice, pentru a prezenta și a discuta proiectele de evaluări cu participanți din partea Parlamentului European, grupurilor de lucru ale Consiliului, comitetelor statelor membre și organizațiilor societății civile și autorităților locale. În 2017, a avut loc o consultare publică deschisă³¹. Scopul acesteia a fost obținerea de feedback de la părțile interesate cu privire la constatările evaluărilor la care au fost supuse instrumentele și cu privire la viitoarele instrumente de finanțare externă de după 2020³².

Principalele mesaje provenite de la părțile interesate care au fost consultate sunt rezumate în cele ce urmează.

Flexibilitatea: Părțile interesate au fost de acord cu faptul că noile instrumente de finanțare ar trebui să fie mai flexibile pentru a putea răspunde la provocări și crize neprevăzute. În special, acestea au subliniat nevoia de a facilita transferarea de fonduri de la o regiune la alta și între modalitățile de acordare a ajutorului. Însă s-a subliniat, de asemenea, faptul că sporirea flexibilității nu ar trebui să însemne nici scăderea previzibilității, nici o asumare mai mică a responsabilității la nivel național și nici reducerea atenției acordate realizării obiectivelor de dezvoltare pe termen lung. Pentru a asigura flexibilitatea și previzibilitatea, unii respondenți s-au exprimat în favoarea constituirii unor rezerve suficiente.

Coerența: Părțile interesate au considerat că este necesar să se asigure o mai mare coerență între politicile interne și cele externe ale UE, precum și între diferitele instrumente externe. Unii respondenți au subliniat necesitatea consolidării complementarității și sinergiei dintre instrumentele geografice și cele tematice. Alții au afirmat că obiectivele de dezvoltare durabilă oferă baza cea mai adecvată pentru sporirea coerenței dintre politicile interne și cele externe. Majoritatea respondenților au recomandat ca UE să își asume un rol de lider în ceea ce privește îmbunătățirea complementarității dintre diferitele părți interesate, atât în interiorul, cât și în afara UE.

Unii respondenți au subliniat riscul de suprapunere din cauza faptului că aceleași obiective politice sunt finanțate prin intermediul mai multor instrumente. De asemenea, respondenții au solicitat o delimitare clară a instrumentelor, subliniind totodată necesitatea de a se asigura că programele geografice și tematice profită de sinergiile transsectoriale și de legăturile care le unesc.

³¹ https://ec.europa.eu/europeaid/public-consultation-external-fin-instruments-european-union_en

³² Pentru informații suplimentare legate de consultarea publică, a se vedea https://ec.europa.eu/europeaid/public-consultation-external-financing-instruments-european-union_en

Complementaritatea: În ceea ce privește structura viitoarelor instrumente, părțile interesate au fost de acord că îmbinarea programelor geografice cu cele tematice dă rezultate pozitive. Părțile interesate au subliniat că valoarea instrumentelor structurate din punct de vedere geografic rezidă în capacitatea acestora de a răspunde nevoilor specifice ale țărilor partenere într-un mod adaptat. Acest lucru este esențial având în vedere diversitatea provocărilor și a nevoilor din aceste țări. De asemenea, părțile interesate și-au exprimat aprecierea pentru intervențiile globale specifice oferite de instrumente precum Instrumentul de parteneriat și Instrumentul care contribuie la stabilitate și pace.

Simplificarea: UE a fost puternic încurajată să continue simplificarea arhitecturii generale a instrumentelor. De asemenea, UE ar trebui să își continue eforturile de simplificare a procedurilor administrative și financiare greoaie. Societatea civilă și autoritățile locale au subliniat faptul că procedurile și normele în vigoare în prezent au implicații importante asupra capacității lor de a participa mai mult la cooperarea pentru dezvoltare.

Efectul de levier: Părțile interesate au fost de acord că instrumentele financiare inovatoare pot juca un rol important în mobilizarea de finanțări publice și private pentru asistența externă acordată de UE. În ceea ce privește efectele de levier și adăugarea financiară a instrumentelor vizate, constatările pozitive din recenta evaluare a finanțării mixte³³ sunt considerate încurajatoare. Cu toate acestea, respondenții care fac parte din societatea civilă și-au exprimat preocuparea cu privire la faptul că prioritățile sectorului privat ar putea să treacă înaintea obiectivelor de reducere a sărăciei în țările partenere.

Prezenta propunere abordează majoritatea preocupărilor exprimate de părțile interesate.

• **Expertiza externă**

Raportul de evaluare la jumătatea perioadei și documentele de lucru conexe au fost, în mare măsură, bazate pe un set de rapoarte de evaluare independente întocmite în perioada 2016-2017 (o evaluare pentru fiecare instrument). În același timp, a fost elaborat și un raport independent privind ansamblul instrumentelor de acțiune externă la care se referă raportul de evaluare la jumătatea perioadei, ceea ce a permis să se desprindă din acestea învățăminte și mesaje esențiale³⁴.

În afară de aceste rapoarte recente, evaluarea *inter pares* a cooperării pentru dezvoltare a UE, realizată în 2012³⁵ de Comitetul de asistență pentru dezvoltare al OCDE, a formulat o serie de recomandări în ceea ce privește arhitectura, normele și procedurile instrumentelor de finanțare externă ale UE. De exemplu, OCDE a solicitat UE să continue să simplifice și să modernizeze cooperarea, prin reducerea numărului de posturi bugetare, prin alinierea normelor Instrumentului de cooperare pentru dezvoltare și ale Fondului european de dezvoltare, prin raționalizarea procedurilor de aprobare și prin sporirea coerenței dintre programele regionale și cele tematice. UE a fost invitată să devină mai eficientă, mai rapidă și mai flexibilă atât la nivelul programelor, cât și la nivelul întregului ansamblu de instrumente. Acest din urmă element era deosebit de necesar în situațiile de fragilitate și de criză, în legătură cu care OCDE a observat că mai pot fi aduse îmbunătățiri semnificative.

³³ A se vedea https://ec.europa.eu/europeaid/evaluation-blending_en

³⁴ A se vedea https://ec.europa.eu/europeaid/public-consultation-external-financing-instruments-european-union_en

³⁵ <http://www.oecd.org/dac/peer-reviews/europeanunion2012dacpeerreviewmainfindingsandrecommendations.htm>

- **Evaluarea impactului**

În 2018, Comisia a efectuat o evaluare a impactului³⁶ care se referă la rubrica aferentă acțiunii externe, „Europa în lume”, din cadrul financiar multianual 2014-2020; această evaluare este axată pe modificările majore propuse pentru acțiunea externă, inclusiv reorganizarea mai multor instrumente într-un singur instrument cuprinzător și integrarea în bugetul UE a activităților finanțate în prezent prin Fondul european de dezvoltare.

Analiza a concluzionat că avantajele faptului de a nu continua finanțarea activităților de dezvoltare prin intermediul Fondului european de dezvoltare în afara bugetului UE ar compensa inconvenientele, dacă ar putea fi îndeplinite anumite condiții prealabile. Printre acestea se numără următoarele:

- cuantumul alocat acțiunii externe nu ar trebui să fie mai mic decât suma cuanturilor aferente FED și celorlalte instrumente de finanțare externă, luate împreună;
- mecanismele de flexibilitate ale FED ar trebui să fie transferate în măsura posibilului către bugetul UE și
- operațiunile militare finanțate în temeiul Instrumentului financiar pentru pace în Africa din cadrul Fondului european de dezvoltare ar trebui să continue cu ajutorul unui alt mecanism extrabugetar, Instrumentul european pentru pace, care face obiectul unei propuneri separate.

De asemenea, evaluarea impactului a concluzionat că majoritatea instrumentelor, în afară de cele cu un caracter foarte specific, cum ar fi ajutorul umanitar cu principiul neutralității care îi este asociat, ar putea fuziona într-un singur instrument. Astfel, sunt vizate următoarele instrumente: Regulamentul comun de punere în aplicare, Instrumentul de cooperare pentru dezvoltare, Fondul european de dezvoltare, Fondul european pentru dezvoltare durabilă, mandatul de acordare a împrumuturilor externe, Instrumentul european de vecinătate, Instrumentul european pentru democrație și drepturile omului, fondul de garantare, Instrumentul care contribuie la stabilitate și pace și Instrumentul de parteneriat. Instrumentele care ar trebui să rămână separate sunt: Instrumentul de asistență pentru preaderare; ajutorul umanitar; bugetul politicii externe și de securitate comune; țările și teritoriile de peste mări, inclusiv Groenlanda; mecanismul de protecție civilă al Uniunii; sistemul de voluntari UE pentru ajutor umanitar; sprijinul acordat comunității cipriote turce; rezerva pentru ajutoare de urgență și noul Instrument european pentru pace.

Astfel cum a observat Comisia³⁷ și cum a fost confirmat în feedbackul primit de la parteneri în timpul consultării publice deschise, actuala arhitectură a instrumentelor de finanțare externă este prea complexă. Raționalizarea unei serii de instrumente, în vederea regroupării lor într-un singur instrument cuprinzător, ar oferi ocazia de a raționaliza sistemele de gestionare și de supraveghere ale acestora, reducând astfel sarcina administrativă care grevează statele membre. Un sistem de supraveghere simplificat le-ar permite instituțiilor relevante să aibă o viziune mai bună și mai cuprinzătoare asupra cheltuielilor externe ale UE.

Un instrument mai amplu ar oferi o abordare mai cuprinzătoare din punct de vedere geografic și tematic, ceea ce ar facilita punerea în aplicare transregională, multisectorială și globală a

³⁶ SWD(2018) 337.

³⁷ În special, documentul de reflecție privind viitorul finanțelor UE (iunie 2017) și Comunicarea Comisiei către Parlamentul European și Consiliu (februarie 2018).

diferitelor politici. UE ar facilita oferirea de răspunsuri coerente și sinergiile, prin eliminarea compartimentărilor tematice și geografice.

Suprapunerile ar fi eliminate, în special cele dintre actualul Instrument de parteneriat și actualul Instrument de cooperare pentru dezvoltare, în ceea ce privește metodele inovatoare de cooperare cu țările în curs de dezvoltare mai avansate, precum și cele dintre programele geografice și tematice (de exemplu, programe geografice din cadrul Fondului european de dezvoltare și programele tematice din cadrul Instrumentului de cooperare pentru dezvoltare).

La 25 aprilie 2018, evaluarea impactului a fost examinată de Comitetul de analiză a reglementării și a primit un aviz pozitiv cu rezerve³⁸, fiind menționat faptul că evaluarea ar trebui să fie ajustată pentru a integra recomandările formulate de comitet cu privire la anumite aspecte. Prin urmare, evaluarea a fost revizuită cu scopul:

- de a furniza mai multe informații cu privire la structura de guvernanță a noului instrument, inclusiv informații cu privire la procedurile decizionale;
- de a aduce explicații suplimentare cu privire la mai multe aspecte legate de finanțare, inclusiv finanțarea de bază, dedicarea finanțării către anumite regiuni și domenii tematice și cheia de contribuție a statelor membre la Fondul european de dezvoltare; și
- de a detalia modul în care urmează să funcționeze viitoarele sisteme de monitorizare și evaluare.

Avizul comitetului și modificările conexe aduse evaluării impactului sunt descrise în detaliu în anexa 1 la evaluarea impactului.

• **Simplificarea**

Una dintre prioritățile Comisiei în cadrul financiar multianual este simplificarea mediului său de reglementare.

Raționalizarea mai multor instrumente, în vederea regrupării lor într-un singur instrument cuprinzător, va oferi ocazia de a raționaliza sistemele de gestionare și de supraveghere ale acestora, reducând astfel sarcina administrativă care grevează instituțiile UE și statele membre. În loc să se concentreze pe mai multe procese de programare, dezbaterile ar fi axate într-o mai mare măsură pe obiectivele politice și pe angajamentul față de partenerii externi. În plus, acțiunile care primesc finanțări cumulative din diferite programe ale Uniunii sunt auditate o singură dată, auditul respectiv acoperind toate programele implicate și normele aplicabile fiecăruia.

Simplificarea nu presupune reducerea nivelului de control sau de răspundere. Echilibrul interinstituțional ar fi pe deplin conservat. Din contră, competențele bugetare și de control ale Parlamentului European ar fi extinse prin includerea în bugetul UE a activităților finanțate în prezent prin Fondul european de dezvoltare.

În ceea ce privește alinierea normelor, datorită integrării unor dispoziții ale Regulamentului comun de punere în aplicare, acest nou instrument va dispune de un set coerent de principii în toate componentele sale, astfel încât va fi mai ușor de înțeles pentru parteneri și agenții responsabili cu punerea în aplicare.

³⁸

Placeholder

- **Drepturile fundamentale**

UE este întemeiată pe un angajament puternic de a promova și de a proteja drepturile fundamentale, drepturile omului, democrația și statul de drept. UE sprijină în mod activ aceste drepturi și principii atât pe teritoriul său, cât și în relațiile cu țările terțe.

Prezentul regulament înlocuiește actualul Instrument european pentru democrație și drepturile omului și sprijină intervențiile în domeniile drepturilor omului, libertăților fundamentale și democrației în țările terțe. De asemenea, propunerea este concepută astfel încât să sprijine societatea civilă, considerată a fi o forță eficientă în slujba reformelor politice și a apărării drepturilor omului.

4. IMPLICAȚIILE BUGETARE

În comunicarea sa din 2 mai 2018³⁹, Comisia Europeană a propus alocarea sumei de 89 200 000 000 EUR (în prețuri curente) pentru Instrumentul de vecinătate, cooperare pentru dezvoltare și cooperare internațională pentru perioada 2021-2027.

5. ALTE ELEMENTE

- **Contribuția regulamentului propus la angajamentul Uniunii de a combate schimbările climatice**

În contextul angajamentelor asumate în Acordul de la Paris, precum și al obiectivelor de dezvoltare durabilă ale Organizației Națiunilor Unite, prezentul regulament ar trebui să contribuie la integrarea politicilor climatice în politicile Uniunii. Combaterea schimbărilor climatice este una dintre cele mai mari provocări cu care se confruntă întreaga lume și pentru care este urgent nevoie de acțiune la nivel național și la nivel internațional. În acest context, obiectivul Uniunii este de a consacra cel puțin 25 % din bugetul său pentru combaterea schimbărilor climatice. Pentru a contribui la acest obiectiv, se așteaptă ca acțiunile întreprinse în temeiul prezentului regulament să contribuie cu 25 % din pachetul financiar global aferent regulamentului la atingerea obiectivelor legate de climă.

- **Planurile de punere în aplicare și măsurile de monitorizare, evaluare și raportare**

În mod regulat, Comisia își va monitoriza acțiunile și va evalua progresele înregistrate în direcția obținerii de rezultate. În conformitate cu punctele 22 și 23 din Acordul interinstituțional din 13 aprilie 2016⁴⁰, prin care cele trei instituții au confirmat faptul că evaluările legislației și politicilor existente ar trebui să stea la baza evaluărilor impactului diferitelor opțiuni privind viitoarele acțiuni, Comisia va efectua o evaluare intermediară și o evaluare finală. Evaluările vor examina efectele instrumentului pe teren pe baza indicatorilor relevanți și vor oferi o analiză detaliată a măsurii în care instrumentul poate fi considerat relevant, eficient și a măsurii în care acesta oferă suficientă valoare adăugată europeană și este coerent cu alte politici ale UE. Evaluările vor include învățămintele desprinse pentru a identifica eventualele probleme sau eventualul potențial de îmbunătățire suplimentară a acțiunilor sau a rezultatelor acestora și pentru a contribui la optimizarea impactului acestora.

³⁹ COM(2018) 321, 2.5.2018.

⁴⁰ Acordul interinstituțional între Parlamentul European, Consiliul Uniunii Europene și Comisia Europeană privind o mai bună legiferare, 13 aprilie 2016, JO L 123, 12.5.2016, p. 1-14.

Concluziile evaluărilor, însoțite de observații, vor fi comunicate Parlamentului European și Consiliului.

Progresele vor fi monitorizate pe baza unor indicatori aliniați cu obiectivele propunerii. Începând cu anul 2022, Comisia va transmite Parlamentului European și Consiliului un raport anual privind realizarea obiectivelor stabilite prin prezentul regulament.

Evaluările vor fi efectuate în timp util pentru a putea contribui la procesul de luare a deciziilor. Instrumentul de vecinătate, cooperare pentru dezvoltare și cooperare internațională ar trebui să fie evaluat după ce au fost puse la dispoziție suficiente informații cu privire la performanța acestuia.

• **Sfera geografică și participarea țărilor terțe**

Propunerea de regulament are o acoperire geografică mondială. Din acest motiv, o mare diversitate de actori din statele membre și din afara Uniunii pot avea acces la fondurile UE și/sau pot deveni parteneri la punerea lor în aplicare.

În ceea ce privește destinatarii fondurilor situați în afara Uniunii, entitățile din țările și teritoriile în curs de dezvoltare, care sunt principalele beneficiare ale prezentului regulament, sunt eligibile pentru a primi finanțare din partea Uniunii. Alte țări terțe pot fi, de asemenea, eligibile, în condițiile prevăzute la articolul 24 din prezenta propunere, care sunt conforme angajamentelor internaționale ale Uniunii privind eficacitatea ajutorului, în special Recomandării OCDE privind necondiționarea ajutorului⁴¹ și Forumului la nivel înalt de la Nairobi din 2016. Articolul 24 prevede, ca regulă generală, faptul că entitățile din țările terțe dezvoltate nu pot fi destinate ale fondurilor în temeiul prezentului regulament decât pe baza reciprocității accesului la propria asistență pentru dezvoltare, recunoscută printr-o decizie a Comisiei. Programele pentru stabilitate și pace și pentru drepturile omului și democrație, precum și acțiunile de răspuns rapid, sunt deschise entităților din toate țările datorită interesului Uniunii de a dispune de oferta cea mai largă posibil, având în vedere dimensiunea globală a acțiunilor, circumstanțele dificile în care se furnizează asistență și necesitatea de a acționa rapid. Organizațiile internaționale sunt, de asemenea, eligibile.

În ceea ce privește alegerea partenerilor din afara Uniunii, Comisia poate decide, de asemenea, să colaboreze cu organizații internaționale, cu țări partenere sau cu entități din alte țări terțe în cadrul gestiunii indirecte pentru punerea în aplicare a unei acțiuni specifice, atunci când acest lucru este în interesul Uniunii și al obiectivelor acțiunii în cauză, și sub rezerva respectării normelor și condițiilor prevăzute în Regulamentul financiar. Această alegere ar presupune o decizie a Comisiei. În plus, statele membre și țările terțe pot contribui la garanția pentru acțiunea externă și, prin urmare, entitățile acestora ar putea deveni contrapărți potențial eligibile pentru punerea în aplicare a acestei garanții. În ceea ce privește țările terțe, altele decât părțile contractante la Acordul privind Spațiul Economic European, aceste contribuții trebuie să fie aprobate în prealabil de Comisie. Condițiile unei astfel de contribuții ar trebui să figureze într-un acord încheiat între Comisie și țara terță respectivă.

⁴¹ Recomandarea revizuită a Comitetului de asistență pentru dezvoltare privind necondiționarea AOD pentru țările cel mai puțin dezvoltate și țările sărace puternic îndatorate, 12 august 2014 [DCD/DAC(2014)37/FINAL].

- **Explicarea detaliată a dispozițiilor specifice ale propunerii**

TITLUL I: DISPOZIȚII GENERALE

Obiect – articolul 1 definește instrumentul instituit prin regulament, care este unul dintre programele UE de acțiune externă.

Definiții – articolul 2 conține definițiile termenilor de bază utilizați în regulament.

Obiective – articolul 3 stabilește obiectivul general, aplicabil tuturor celor trei piloni ai instrumentului, precum și obiectivele specifice.

Domeniu de aplicare și structură – articolul 4 descrie diferitele componente ale instrumentului: componenta geografică, componenta tematică și componenta de răspuns rapid. În acest articol se stabilește domeniul de aplicare geografic și material al fiecărei componente și se explică relația dintre componente.

Componenta geografică cuprinde programe geografice pentru vecinătatea europeană, Africa Subsahariană, Asia și Pacific și America și zona Caraibilor. Țările din vecinătatea UE sunt enumerate în anexa I; lista servește drept bază pentru stabilirea țărilor din zonele limitrofe. Celelalte țări se încadrează în zonele geografice standard. Domeniul de aplicare material al programelor geografice și domeniile de cooperare vizate sunt prevăzute în anexa II.

Componenta tematică se concentrează asupra provocărilor globale, mai ales prin intermediul programelor tematice dedicate privind drepturile omului și democrația, privind organizațiile societății civile, privind stabilitatea și pacea și privind provocările globale. Printre aspectele vizate de această componentă se numără sănătatea, educația și formarea, femeile și copii, munca decentă și protecția socială, cultura, migrația, mediul și schimbările climatice, energia durabilă, creșterea economică durabilă și favorabilă incluziunii, sectorul privat și autoritățile locale. Aceste programe sunt complementare programelor geografice și au acoperire mondială. Domeniul de aplicare material al programelor tematice și, în special, domeniile de intervenție vizate sunt prevăzute în anexa II.

Componenta de răspuns rapid este dedicată capacității de răspuns rapid pentru gestionarea crizelor, prevenirea conflictelor și consolidarea păcii; aceasta vizează consolidarea rezilienței și crearea unei legături între acțiunile umanitare și acțiunile pentru dezvoltare și abordarea nevoilor și priorităților acțiunilor de politică externă. Și această componentă are acoperire mondială. Domeniile de intervenție sunt definite în anexa IV. În cadrul acestei componente nu este nevoie de programare; punerea în aplicare se realizează prin adoptarea directă a unor măsuri excepționale de asistență, planuri de acțiune și măsuri individuale excepționale.

Coerență, consecvență și complementaritate – articolul 5 explică relația dintre acest instrument și alte instrumente din cadrul acțiunii externe, precum și legăturile acestuia cu programele interne ale UE și coerența sa cu acestea.

Buget – articolul 6 se referă la pachetul financiar global alocat instrumentului și prezintă o defalcare detaliată pe zone geografice, programe tematice și acțiuni de răspuns rapid. Acesta se referă, de asemenea, la „rezerva pentru provocările și prioritățile emergente”, care ar putea permite majorarea sumelor menționate în articol.

Cadrul de politică – articolul 7 se referă la cadrul general de politică pentru punerea în aplicare a instrumentului. Acordurile, strategiile, concluziile, rezoluțiile și alte documente

similare existente determină politica pe care ar urma să se bazeze punerea în aplicare a instrumentului.

Principii generale – articolul 8 enumeră diferitele principii aplicabile întregului instrument, cum ar fi democrația, statul de drept și respectarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, o abordare bazată pe drepturi, cooperarea, dialogul, parteneriatul, eficacitatea dezvoltării, integrarea schimbărilor climatice, protecția mediului și egalitatea de gen. De asemenea, articolul subliniază necesitatea cooperării cu statele membre. Este inclusă o obligație de a informa Parlamentul European și de a avea schimburi periodice cu acesta, ceea ce le-ar permite Comisiei și Parlamentului European să poarte cu regularitate discuții privind orientarea politică și punerea în aplicare a instrumentului.

Consolidarea capacităților actorilor militari în sprijinul dezvoltării și al securității pentru dezvoltare

– articolul 9 urmărește să delimiteze activitățile legate de securitate care ar putea fi susținute prin acest instrument de activitățile care nu pot fi finanțate din bugetul UE.

TITLUL II – PUNEREA ÎN APLICARE A INSTRUMENTULUI

În cadrul titlului II sunt grupate capitolele legate de punerea în aplicare a acestui instrument, care include programarea multianuală.

Capitolul I – Programare (articolele 10-15) se referă la o serie întreagă de dispoziții privind programarea multianuală, în special abordarea generală, principiile specifice pentru programele geografice, conținutul documentelor de programare pentru programele geografice și programele tematice, precum și procedura de adoptare a acestora. Articolul 15 stabilește modul în care funcționează rezerva pentru provocările și prioritățile emergente.

Capitolul II – Dispoziții specifice pentru vecinătatea UE (articolele 16-18) conține norme specifice pentru vecinătatea UE, în special în ceea ce privește criteriile de alocare, abordarea bazată pe performanță și cooperarea transfrontalieră.

Capitolul III – Planuri de acțiune, măsuri și metode de punere în aplicare (articolele 19-25) conține dispoziții care completează Regulamentul financiar, având în vedere natura specifică a acțiunii externe. Articolul 25 conține dispozițiile necesare pentru importarea elementelor de flexibilitate ale FED.

Capitolul IV – FEDD+, garanții bugetare și asistență financiară acordată țărilor terțe (articolele 26-30) fuzionează și înlocuiește dispozițiile existente referitoare la Fondul european pentru dezvoltare durabilă, mandatul de acordare a împrumuturilor externe și Fondul de garantare pentru acțiuni externe.

Capitolul V – Monitorizare, raportare și evaluare (articolele 31-32) conține dispoziții cu privire la indicatorii și cadrele de rezultate utilizate în procesul de monitorizare și evaluare a acțiunii externe, precum și cu privire la raportul anual și la rapoartele de evaluare intermediar și final.

TITLUL III – DISPOZIȚII FINALE

Titlul III (articolele 33-41) urmează în mare măsură dispozițiile programelor de politică internă referitoare la aspecte instituționale, informare, comunicare și publicitate, abrogare și intrare în vigoare. Sunt incluse o derogare cu privire la vizibilitate, o clauză referitoare la

Serviciul European de Acțiune Externă, precum și o serie de dispoziții privind participarea unei țări sau a unui teritoriu care nu intră sub incidența regulamentului.

Articolul 34 de la acest titlu se referă la exercitarea delegării de competențe în ceea ce privește rata de provizionare [delegarea de competențe prevăzută la articolul 26 alineatul (3)], domeniile de cooperare și de intervenție din anexele II, III și IV [delegarea de competențe prevăzută la articolul 4 alineatul (6)], domeniile prioritare ale operațiunilor din cadrul FEDD+ și guvernanta acestuia menționate în anexele V și VI [delegarea de competențe prevăzută la articolul 27 alineatul (9)]; indicatorii menționați în anexa VII și instituirea unui cadru de monitorizare și de evaluare [delegarea de competențe prevăzută la articolul 31 alineatul (9)].

O altă chestiune de fond se referă la procedura comitetului: articolul 35 instituie „Comitetul pentru vecinătate, cooperare pentru dezvoltare și cooperare internațională”, în temeiul Regulamentului (UE) nr. 182/2011. Acest comitet este însărcinat cu emiterea unui aviz cu privire la documentele de programare multianuală și programele anuale de lucru (planurile de acțiune și măsurile).

Propunerea are șapte anexe, după cum urmează:

- Anexa I – Lista țărilor și teritoriilor din zona de vecinătate a UE
- Anexa II – Domenii de cooperare pentru programele geografice
- Anexa III – Domenii de intervenție pentru programele tematice
- Anexa IV – Domenii de intervenție pentru acțiunile de răspuns rapid
- Anexa V – Domeniile prioritare ale operațiunilor din cadrul FEDD+
- Anexa VI – Guvernanta FEDD+
- Anexa VII – Lista indicatorilor-cheie de performanță

Propunere de

REGULAMENT AL PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI AL CONSILIULUI**de instituire a Instrumentului de vecinătate, cooperare pentru dezvoltare și cooperare internațională**

PARLAMENTUL EUROPEAN ȘI CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolele 209 și 212 și articolul 322 alineatul (1),

având în vedere propunerea Comisiei Europene,

după transmiterea proiectului de act legislativ către parlamentele naționale,

având în vedere avizul Comitetului Economic și Social European⁴²,având în vedere avizul Comitetului Regiunilor⁴³,având în vedere avizul Curții de Conturi⁴⁴,

hotărând în conformitate cu procedura legislativă ordinară,

întrucât:

- (1) Obiectivul general al programului „Instrumentul de vecinătate, cooperare pentru dezvoltare și cooperare internațională” (denumit în continuare „Instrumentul”) ar trebui să fie susținerea și promovarea valorilor și intereselor Uniunii în întreaga lume, pentru a urmări realizarea obiectivelor și principiilor acțiunii externe a Uniunii, astfel cum este prevăzut la articolul 3 alineatul (5) și la articolele 8 și 21 din Tratatul privind Uniunea Europeană.
- (2) În conformitate cu articolul 21 din Tratatul privind Uniunea Europeană, Uniunea urmărește să asigure coerența între diferitele domenii ale acțiunii sale externe, precum și între acestea și celelalte politici ale sale și acționează pentru asigurarea unui nivel înalt de cooperare în toate domeniile relațiilor internaționale. Gama largă de acțiuni pe care le permite prezentul regulament ar trebui să contribuie la obiectivele stabilite în articolul menționat din tratat.
- (3) În conformitate cu articolul 8 din Tratatul privind Uniunea Europeană, Uniunea dezvoltă relații privilegiate cu țările învecinate în vederea stabilirii unui spațiu de prosperitate și de bună vecinătate, întemeiat pe valorile Uniunii și caracterizat prin relații strânse și pașnice, bazate pe cooperare. Prezentul regulament ar trebui să contribuie la acest obiectiv.
- (4) Obiectivul principal al politicii de cooperare pentru dezvoltare a Uniunii, astfel cum se prevede la articolul 208 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, este

⁴² JO C , , p. .

⁴³ JO C , , p. .

⁴⁴ Placeholder

reducerea și, pe termen lung, eradicarea sărăciei. Politica de cooperare pentru dezvoltare a Uniunii contribuie, de asemenea, la obiectivele acțiunii externe a Uniunii, în special promovarea dezvoltării durabile pe plan economic, social și de mediu a țărilor în curs de dezvoltare, cu scopul primordial de a eradica sărăcia, astfel cum se prevede la articolul 21 alineatul (2) litera (d) din Tratatul privind Uniunea Europeană.

- (5) Uniunea asigură coerența politicilor din domeniul dezvoltării în conformitate cu articolul 208 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene. Uniunea ar trebui să țină seama de obiectivele cooperării pentru dezvoltare în politicile care sunt susceptibile să afecteze țările în curs de dezvoltare, acesta urmând să fie un element crucial al strategiei care vizează îndeplinirea obiectivelor de dezvoltare durabilă stabilite în Agenda 2030 pentru dezvoltare durabilă (denumită în continuare „Agenda 2030”) adoptată de Organizația Națiunilor Unite în septembrie 2015⁴⁵. Pentru a asigura coerența politicilor în favoarea dezvoltării durabile, astfel cum este prevăzut în Agenda 2030, este necesar să fie luat în considerare impactul tuturor politicilor asupra dezvoltării durabile, la toate nivelurile - la nivel național, la nivelul Uniunii, în alte țări și la nivel mondial.
- (6) Acest instrument prevede acțiuni în sprijinul obiectivelor menționate și al politicilor din domeniul acțiunii externe și se bazează pe acțiunile sprijinite anterior în temeiul Regulamentului (UE) nr. 233/2014⁴⁶, al Acordului intern privind cel de al 11-lea Fond european de dezvoltare (FED)⁴⁷ și al Regulamentului de punere în aplicare⁴⁸, al Regulamentului (UE) nr. 232/2014⁴⁹, al Regulamentului (UE) nr. 230/2014⁵⁰, al Regulamentului (UE) nr. 235/2014⁵¹, al Regulamentului (UE) nr. 234/2014⁵², al Regulamentului (Euratom) nr. 237/2014⁵³, al Regulamentului (UE) nr. 236/2014⁵⁴, al

⁴⁵ Transformarea lumii în care trăim: Agenda 2030 pentru dezvoltare durabilă”, adoptată la Summitul Organizației Națiunilor Unite privind dezvoltarea durabilă la 25 septembrie 2015 (A/RES/70/1).

⁴⁶ Regulamentul (UE) nr. 233/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 martie 2014 de instituire a unui instrument de finanțare a cooperării pentru dezvoltare în perioada 2014-2020 (JO L 77 15.3.2014, p. 44).

⁴⁷ Acordul intern între reprezentanții guvernelor statelor membre ale Uniunii Europene, reuniți în cadrul Consiliului, privind finanțarea ajutoarelor Uniunii Europene în baza cadrului financiar multianual pentru perioada 2014-2020, în conformitate cu Acordul de parteneriat ACP-UE, și privind alocarea de asistență financiară pentru țările și teritoriile de peste mări cărora li se aplică partea a patra din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (JO L 210, 6.8.2013, p. 1).

⁴⁸ Regulamentul (UE) 2015/322 al Consiliului din 2 martie 2015 privind punerea în aplicare a celui de al 11-lea Fond european de dezvoltare (JO L 58, 3.3.2015, p. 1).

⁴⁹ Regulamentul (UE) nr. 232/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 martie 2014 de instituire a unui instrument european de vecinătate (JO L 77, 15.3.2014, p. 27).

⁵⁰ Regulamentul (UE) nr. 230/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 martie 2014 de instituire a unui instrument care contribuie la stabilitate și pace (JO L 77, 15.3.2014, p. 1).

⁵¹ Regulamentul (UE) nr. 235/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 martie 2014 de instituire a unui instrument de finanțare pentru democrație și drepturile omului la scară mondială (JO L 77, 15.3.2014, p. 85).

⁵² Regulamentul (UE) nr. 234/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 martie 2014 de instituire a unui instrument de parteneriat pentru cooperarea cu țările terțe (JO L 77, 15.3.2014, p. 77).

⁵³ Regulamentul (Euratom) nr. 237/2014 al Consiliului din 13 decembrie 2013 privind instituirea unui instrument pentru cooperarea în materie de securitate nucleară (JO L 77, 15.3.2014, p. 109).

⁵⁴ Regulamentul (UE) nr. 236/2014 al Parlamentului European și al Consiliului de stabilire a normelor și procedurilor comune pentru punerea în aplicare a instrumentelor Uniunii pentru finanțarea acțiunii externe (JO L 77, 15.3.2014, p. 95).

Deciziei nr. 466/2014/UE, al Regulamentului (CE, Euratom) nr. 480/2009⁵⁵ și al Regulamentului (UE) 2017/1601⁵⁶.

- (7) Contextul global de acțiune este încercarea de a realiza o ordine globală bazată pe norme, al cărei principiu fundamental să fie multilateralismul și în centrul căreia să se afle Organizația Națiunilor Unite. Agenda 2030, împreună cu Acordul de la Paris privind schimbările climatice⁵⁷ și Agenda pentru acțiune de la Addis Abeba⁵⁸, reprezintă răspunsul comunității internaționale la provocările și tendințele globale în materie de dezvoltare durabilă. Agenda 2030, care are în centrul ei obiectivele de dezvoltare durabilă, constituie un cadru transformator pentru eradicarea sărăciei și realizarea dezvoltării durabile la nivel mondial. Agenda 2030 are aplicabilitate universală, oferind un cadru comun de acțiune cuprinzător care se aplică Uniunii, statelor sale membre și partenerilor săi. Aceasta asigură un echilibru între dimensiunile economice, sociale și de mediu ale dezvoltării durabile, recunoscând corelațiile esențiale dintre obiectivele și țintele sale. Agenda 2030 are obiectivul de a nu lăsa pe nimeni în urmă. Punerea în aplicare a Agendei 2030 se va face în strânsă coordonare cu celelalte angajamente internaționale relevante ale Uniunii. Acțiunile întreprinse în temeiul prezentului regulament ar trebui să acorde o atenție deosebită corelațiilor dintre diversele obiective de dezvoltare durabilă și acțiunilor integrate care pot genera beneficii conexe și care pot îndeplini mai multe obiective în mod coerent.
- (8) Punerea în aplicare a prezentului regulament ar trebui să fie ghidată de cele cinci priorități stabilite în Strategia globală pentru politica externă și de securitate a Uniunii (denumită în continuare „Strategia globală”)⁵⁹, prezentată la 19 iunie 2016, care reprezintă viziunea Uniunii și constituie cadrul pentru o acțiune externă unită și responsabilă, desfășurată în parteneriat cu ceilalți, în scopul promovării valorilor și intereselor Uniunii. Uniunea ar trebui să consolideze parteneriatele, precum și să promoveze dialogul politic și răspunsurile colective la provocările de interes global. Acțiunile întreprinse de Uniune ar trebui să sprijine interesele și valorile sale în toate aspectele lor, inclusiv menținerea păcii, prevenirea conflictelor, consolidarea securității internaționale, combaterea cauzelor profunde ale migrației neregulate și acordarea de asistență populațiilor, țărilor și regiunilor care se confruntă cu dezastre naturale sau provocate de om, susținerea politicii comerciale, diplomația economică și cooperarea economică, promovarea soluțiilor și tehnologiilor digitale, precum și întărirea dimensiunii internaționale a politicilor Uniunii. Atunci când își apără interesele, Uniunea ar trebui să aplice și să promoveze principiile de respectare a unor standarde sociale și de mediu ridicate, a statului de drept, a dreptului internațional și a drepturilor omului.

⁵⁵ Regulamentul (CE, Euratom) nr. 480/2009 al Consiliului din 25 mai 2009 privind constituirea Fondului de garantare pentru acțiuni externe (JO L 145, 10.6.2009, p. 10).

⁵⁶ Regulamentul (UE) 2017/1601 al Parlamentului European și al Consiliului din 26 septembrie 2017 de instituire a Fondului european pentru dezvoltare durabilă (FEDD), a garanției FEDD și a Fondului de garantare FEDD.

⁵⁷ Semnat la New York la 22 aprilie 2016.

⁵⁸ „Agenda de acțiune de la Addis Abeba din cadrul celei de a treia Conferințe internaționale privind finanțarea pentru dezvoltare”, adoptată la 16 iunie 2015 și aprobată de Adunarea Generală a Organizației Națiunilor Unite la 27 iulie 2015 (A/RES/69/313).

⁵⁹ „Viziune comună, acțiuni comune: O Europă mai puternică. O strategie globală pentru politica externă și de securitate a Uniunii Europene”, iunie 2016.

- (9) Noul Consens european privind dezvoltarea (denumit în continuare „Consensul”)⁶⁰, semnat la 7 iunie 2017, oferă cadrul pentru o abordare comună a politicii de cooperare pentru dezvoltare din partea Uniunii și a statelor sale membre pentru a pune în aplicare Agenda 2030 și Agenda de acțiune de la Addis Abeba. Eradicarea sărăciei, combaterea discriminării și a inegalităților, principiul de a nu lăsa pe nimeni în urmă și consolidarea rezilienței se află în centrul politicii de cooperare pentru dezvoltare.
- (10) Pentru a pune în aplicare noul cadru internațional stabilit prin Agenda 2030, prin Strategia globală și prin Consens, prezentul regulament ar trebui să vizeze sporirea coerenței și asigurarea eficacității acțiunii externe a Uniunii, prin concentrarea eforturilor prin intermediul unui instrument raționalizat, scopul fiind îmbunătățirea punerii în aplicare a diferitelor politici din domeniul acțiunii externe.
- (11) În conformitate cu Strategia globală și Cadrul de la Sendai pentru reducerea riscurilor de dezastre în perioada 2015-2030, astfel cum a fost adoptat la 18 martie 2015⁶¹, ar trebui să se recunoască necesitatea de a trece de la o abordare axată pe răspunsul în situații de criză și pe menținerea crizei sub control la o abordare mai structurală, pe termen lung, care să ofere soluții mai eficace pentru situațiile de fragilitate, pentru dezastrele naturale și cele provocate de om și pentru crizele prelungite. Este necesar să se acorde o mai mare importanță reducerii, prevenirii și atenuării riscurilor, precum și gradului de pregătire pentru riscuri, să se adopte abordări colective în această privință și să se intensifice eforturile pentru a îmbunătăți răspunsul rapid și pentru a permite o redresare durabilă. Prin urmare, prezentul regulament ar trebui să contribuie la consolidarea rezilienței și la asigurarea legăturii dintre ajutorul umanitar și acțiunile pentru dezvoltare prin intermediul acțiunilor de răspuns rapid.
- (12) În conformitate cu angajamentele internaționale ale Uniunii privind eficacitatea dezvoltării, astfel cum au fost adoptate la Busan în 2011, reînnoite în cadrul Forumului la nivel înalt de la Nairobi din 2016 și reamintite în Consens, cooperarea pentru dezvoltare a Uniunii ar trebui să aplice principiile eficacității dezvoltării, și anume însușirea priorităților de dezvoltare de către țările în curs de dezvoltare, concentrarea pe rezultate, parteneriatele incluzive pentru dezvoltare, precum și transparența și asumarea răspunderii.
- (13) În conformitate cu obiectivele de dezvoltare durabilă, prezentul regulament ar trebui să contribuie la consolidarea monitorizării și raportării, punând accentul pe rezultate, ceea ce acoperă realizările, efectele și impactul în țările partenere care beneficiază de asistență financiară externă din partea Uniunii. În special, astfel cum s-a convenit în Consens, se preconizează că acțiunile întreprinse în temeiul prezentului regulament vor contribui pentru ca un procent de 20 % din asistența oficială pentru dezvoltare finanțată în temeiul prezentului regulament să fie alocat incluziunii sociale și dezvoltării umane, inclusiv egalității de gen și capacitării femeilor.
- (14) Ori de câte ori este posibil și adecvat, rezultatele acțiunii externe a Uniunii ar trebui să fie monitorizate și evaluate pe baza unor indicatori definiți în prealabil, transparenți, specifici fiecărei țări și măsurabili, adaptați particularităților și obiectivelor instrumentului și, de preferință, bazați pe cadrul de rezultate al țării partenere.

⁶⁰ Noul Consens european privind dezvoltarea - „Lumea noastră, demnitatea noastră, viitorul nostru”, Declarația comună a Consiliului și a reprezentanților guvernelor statelor membre reuniți în cadrul Consiliului, a Parlamentului European și a Comisiei Europene, 8 iunie 2017.

⁶¹ „Cadrul de la Sendai pentru reducerea riscurilor de dezastre”, adoptat la 18 martie 2015 și aprobat de Adunarea Generală a Organizației Națiunilor Unite la 3 iunie 2015 (A/RES/69/283).

- (15) Prezentul regulament ar trebui să contribuie la obiectivul colectiv al Uniunii de a furniza 0,7 % din venitul național brut ca asistență oficială pentru dezvoltare în perioada la care se referă Agenda 2030. În această privință, un procent de cel puțin 92 % din finanțarea prevăzută în temeiul prezentului regulament ar trebui să contribuie la acțiuni care sunt concepute în așa fel încât să îndeplinească criteriile pentru acordarea de asistență oficială pentru dezvoltare stabilite de Comitetul de asistență pentru dezvoltare al Organizației pentru Cooperare și Dezvoltare Economică.
- (16) Pentru a asigura faptul că resursele ajung acolo unde nevoile sunt cele mai mari, în special la țările cel mai puțin dezvoltate și țările în situații de fragilitate și conflict, prezentul regulament ar trebui să contribuie la atingerea obiectivului colectiv de a consacra 0,20 % din venitul național brut al Uniunii țărilor cel mai puțin dezvoltate în perioada la care se referă Agenda 2030.
- (17) Prezentul regulament ar trebui să reflecte necesitatea de a se concentra asupra priorităților strategice, atât din punct de vedere geografic (vecinătatea UE și Africa, precum și țările fragile și care au cel mai mult nevoie de ajutor), cât și din punct de vedere tematic (securitatea, migrația, schimbările climatice și drepturile omului).
- (18) Prezentul regulament ar trebui să susțină punerea în aplicare a politicii europene de vecinătate, astfel cum a fost revizuită în 2015, și punerea în aplicare a cadrelor de cooperare regională, cum ar fi cooperarea transfrontalieră și aspectele externe ale strategiilor și politicilor macroregionale și referitoare la bazinele maritime relevante. Aceste inițiative oferă cadre politice pentru aprofundarea relațiilor cu și între țările partenere, fiind bazate pe principiile răspunderii reciproce, asumării și responsabilității comune.
- (19) Politica europeană de vecinătate, astfel cum a fost revizuită în 2015⁶², înscrie stabilizarea țărilor din vecinătatea UE și consolidarea rezilienței acestora, în special prin stimularea dezvoltării economice, printre principalele priorități politice ale Uniunii. Pentru a-și atinge obiectivul, politica europeană de vecinătate revizuită s-a axat pe patru domenii prioritare: buna guvernare, democrația, statul de drept și drepturile omului, cu un accent deosebit pe sporirea sprijinului acordat societății civile; dezvoltarea economică; securitatea; migrația și mobilitatea, inclusiv abordarea cauzelor profunde ale migrației neregulate și ale strămutării forțate a populației. Politica europeană de vecinătate se caracterizează prin diferențiere și printr-o asumare reciprocă sporită a responsabilității; în cadrul acestei politici sunt recunoscute diferite niveluri de angajare și sunt luate în considerare interesele fiecărei țări cu privire la natura parteneriatului său cu Uniunea și la elementele pe care trebuie să se concentreze acest parteneriat.
- (20) Prezentul regulament ar trebui să susțină punerea în aplicare a unui acord de asociere modernizat cu grupul statelor din Africa, zona Caraibilor și Pacific (ACP) și să permită UE și partenerilor ACP să dezvolte în continuare alianțe puternice cu privire la provocările globale majore. Mai precis, prezentul regulament ar trebui să sprijine continuarea cooperării instituite între Uniunea Europeană și Uniunea Africană, în conformitate cu Strategia comună Africa-UE, și să se sprijine pe viitorul acord UE-ACP pentru perioada de după 2020, inclusiv prin intermediul unei abordări continentale în ceea ce privește Africa.

⁶²

Comunicarea comună către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor - „Revizuirea politicii europene de vecinătate”, 18 noiembrie 2015.

- (21) Uniunea ar trebui să urmărească un nivel maxim de eficiență în utilizarea resurselor disponibile, pentru a optimiza impactul acțiunii sale externe. Pentru a realiza acest lucru, ar trebui să se asigure coerența între instrumentele de finanțare externă ale Uniunii și complementaritatea acestora, fiind vizate, în special, Instrumentul de asistență pentru preaderare III⁶³, Instrumentul pentru ajutor umanitar⁶⁴, Decizia privind țările și teritoriile de peste mări⁶⁵, Instrumentul european pentru securitate nucleară care completează Instrumentul de vecinătate, cooperare pentru dezvoltare și cooperare internațională pe baza Tratatului Euratom⁶⁶, politica externă și de securitate comună și Instrumentul european pentru pace⁶⁷, nou propus, care este finanțat în afara bugetului Uniunii, și ar trebui să fie create sinergii cu alte politici și programe ale Uniunii. Aceasta include coerența și complementaritatea cu asistența macrofinanciară, acolo unde este cazul. Pentru a maximiza impactul acțiunilor combinate în vederea atingerii unui obiectiv comun, prezentul regulament ar trebui să permită combinarea formelor de finanțare cu alte programe ale Uniunii, atât timp cât contribuțiile nu acoperă aceleași costuri.
- (22) Finanțarea în temeiul prezentului regulament ar trebui să fie utilizată pentru acțiunile care se înscriu în dimensiunea internațională a programului Erasmus, a căror punere în aplicare ar trebui să se desfășoare în conformitate cu Regulamentul privind Erasmus⁶⁸.
- (23) Acțiunile finanțate în temeiul prezentului regulament ar trebui să se desfășoare în principal prin intermediul programelor geografice, pentru a maximiza impactul asistenței Uniunii și pentru a apropia cât mai mult acțiunea Uniunii de țările partenere și de populațiile acestora. Această abordare generală ar trebui să fie completată cu programe tematice și cu acțiuni de răspuns rapid, dacă este cazul.
- (24) Conform Consensului, Uniunea și statele sale membre ar trebui să consolideze programarea în comun pentru a-și spori impactul colectiv, prin punerea în comun a resurselor și a capacităților lor. Programarea în comun ar trebui să se bazeze pe faptul că țările partenere se angajează în acest proces, și-l însușesc și își asumă responsabilitatea. Uniunea și statele sale membre ar trebui să încerce să ofere sprijin țărilor partenere prin intermediul unei puneri în aplicare în comun ori de câte ori este cazul.
- (25) În timp ce democrația și drepturile omului, inclusiv egalitatea de gen și capacitarea femeilor, ar trebui să fie luate în considerare în cursul punerii în aplicare a prezentului regulament, asistența acordată de Uniune în cadrul programelor tematice pentru

⁶³ Propunere de regulament al Parlamentului European și al Consiliului de instituire a Instrumentului de asistență pentru preaderare (IPA III) [COM(2018) 465].

⁶⁴ Regulamentul (CE) nr. 1257/96 al Consiliului din 20 iunie 1996 privind ajutorul umanitar (JO L 163, 2.7.1996, p. 1).

⁶⁵ Propunere de decizie a Consiliului privind asocierea țărilor și teritoriilor de peste mări la Uniunea Europeană, inclusiv relațiile dintre Uniunea Europeană, pe de o parte, și Groenlanda și Regatul Danemarcei, pe de altă parte („Decizia de asociere peste mări”) [COM(2018) 461 final].

⁶⁶ Propunere de regulament al Consiliului de instituire a unui Instrument european pentru securitate nucleară, care completează Instrumentul de vecinătate, cooperare pentru dezvoltare și cooperare internațională pe baza Tratatului Euratom [COM(2018) 462 final].

⁶⁷ Propunerea Înalțului Reprezentant al Uniunii pentru afaceri externe și politica de securitate adresată Consiliului privind o decizie a Consiliului de instituire a Instrumentului european pentru pace [C(2018) 3800 final].

⁶⁸ Propunere de regulament al Parlamentului European și al Consiliului de instituire a „Erasmus”, programul Uniunii pentru educație, formare, tineret și sport, și de abrogare a Regulamentului (UE) nr. 1288/2013 [COM(2018) 367 final].

drepturile omului și democrație și pentru organizațiile societății civile ar trebui să joace un rol complementar și suplimentar specific, în virtutea naturii sale globale și a faptului că această asistență nu este dependentă de acordul guvernelor și autorităților publice din țările terțe vizate.

- (26) Organizațiile societății civile ar trebui să cuprindă o gamă largă de actori cu roluri și mandate diferite, printre care se numără toate structurile nestatale, non-profit, nepartizane și non-violente, în cadrul cărora oamenii se organizează pentru a urmări obiective și idealuri comune, indiferent dacă acestea sunt politice, culturale, sociale sau economice. Acționând de la nivel local până la nivel național, regional și internațional, acestea cuprind organizații urbane și rurale, formale și informale.
- (27) Prezentul regulament stabilește un pachet financiar pentru acest instrument, care urmează să constituie principala valoare de referință în înțelesul punctului 17 din Acordul interinstituțional din 2 decembrie 2013 dintre Parlamentul European, Consiliu și Comisie privind disciplina bugetară, cooperarea în chestiuni bugetare și buna gestiune financiară⁶⁹, pentru Parlamentul European și Consiliu pe durata procedurii bugetare anuale.
- (28) Reflectând importanța combaterii schimbărilor climatice în concordanță cu angajamentele Uniunii de a pune în aplicare Acordul de la Paris și de a îndeplini obiectivele de dezvoltare durabilă ale Organizației Națiunilor Unite, prezentul regulament ar trebui să contribuie la integrarea acțiunilor climatice în politicile Uniunii, precum și la atingerea țintei globale ca 25 % din cheltuielile de la bugetul Uniunii să sprijine obiectivele legate de climă. Se așteaptă ca acțiunile întreprinse în temeiul prezentului regulament să contribuie cu 25 % din pachetul financiar global aferent regulamentului la atingerea obiectivelor legate de climă. Acțiunile relevante vor fi identificate în cursul punerii în aplicare a prezentului regulament, iar contribuția totală adusă de prezentul regulament ar trebui să facă parte din evaluările și din procesele de revizuire relevante.
- (29) Este esențial să se continue intensificarea cooperării cu țările partenere în ceea ce privește migrația, pentru a beneficia de avantajele pe care le prezintă migrația legală și bine gestionată și pentru a aborda în mod eficace migrația neregulamentară. Această cooperare ar trebui să contribuie la asigurarea accesului la protecție internațională, la abordarea cauzelor profunde ale migrației neregulamentare, la îmbunătățirea gestionării frontierelor și la continuarea eforturilor de combatere a migrației neregulamentare, a traficului de persoane și a introducerii ilegale de migranți, precum și la activitățile desfășurate în domeniile returnării, readmisiei și reintegrării, acolo unde este cazul, pe baza răspunderii reciproce și a respectării depline a obligațiilor umanitare și a celor legate de drepturile omului. Prin urmare, cooperarea eficace a țărilor terțe cu Uniunea în acest domeniu ar trebui să fie parte integrantă din principiile generale prevăzute de prezentul regulament. O mai mare coerență între politicile privind migrația și politicile de cooperare pentru dezvoltare este importantă pentru a asigura faptul că ajutorul pentru dezvoltare susține țările partenere în eforturile lor de gestionare a migrației într-un mod mai eficace. Prezentul regulament ar trebui să contribuie la o abordare coordonată, holistică și structurată a migrației, valorificând la maximum sinergiile și aplicând efectul de levier necesar.
- (30) Prezentul regulament ar trebui să îi permită Uniunii să răspundă provocărilor, necesităților și oportunităților legate de migrație, în complementaritate cu politica

⁶⁹ JO C 373, 20.12.2013, p. 1.

Uniunii privind migrația. În acest scop și fără a aduce atingere împrejurărilor neprevăzute, se preconizează că 10 % din pachetul financiar aferent acestuia ar urma să fie alocat pentru abordarea cauzelor profunde ale migrației neregulate și ale strămutării forțate și pentru a sprijini gestionarea și guvernanta migrației, inclusiv pentru protecția drepturilor refugiaților și migranților în cadrul obiectivelor prezentului regulament.

- (31) Normele financiare orizontale adoptate de Parlamentul European și de Consiliu pe baza articolului 322 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene ar trebui să se aplice prezentului regulament. Aceste norme sunt prevăzute în Regulamentul financiar și definesc în special procedura de stabilire și execuție a bugetului prin granturi, achiziții publice, premii, execuție indirectă, asistență financiară, sprijin bugetar, fonduri fiduciare, instrumente financiare și garanții bugetare și prevăd controale ale responsabilității actorilor financiari. Normele adoptate pe baza articolului 322 din TFUE se referă, de asemenea, la protecția bugetului Uniunii în cazul unor deficiențe generalizate în ceea ce privește statul de drept în statele membre și în țările terțe, deoarece respectarea statului de drept este esențială pentru buna gestiune financiară și pentru finanțarea eficace din partea UE.
- (32) Tipurile de finanțare și metodele de punere în aplicare prevăzute în prezentul regulament ar trebui alese în funcție de capacitatea lor de a îndeplini obiectivele specifice ale acțiunilor și de a produce rezultate, luându-se în considerare, în special, costurile aferente controalelor, sarcina administrativă și eventualul risc de neconformitate. Ar trebui să fie avută în vedere utilizarea sumelor forfetare, a ratelor forfetare și a costurilor unitare, precum și finanțarea care nu este legată de costuri, astfel cum se menționează la articolul 125 alineatul (1) din Regulamentul financiar.
- (33) Noul Fond european pentru dezvoltare durabilă Plus (denumit în continuare „FEDD+”), care se bazează pe succesul predecesorului său, FEDD⁷⁰, ar trebui să constituie un dispozitiv financiar integrat care să furnizeze, la nivel mondial, capacități de finanțare sub formă de granturi, garanții bugetare și instrumente financiare. FEDD+ ar trebui să sprijine Planul de investiții externe și să combine operațiunile de finanțare mixtă cu operațiuni de garantare bugetară acoperite de garanția pentru acțiunea externă, inclusiv cele care acoperă riscuri suverane legate de operațiunile de împrumut, desfășurate anterior în cadrul mandatului de acordare a împrumuturilor externe al Băncii Europene de Investiții. Având în vedere rolul său conferit de tratate și experiența acumulată în ultimele decenii în sprijinirea politicilor Uniunii, Banca Europeană de Investiții ar trebui să rămână un partener natural pentru Comisie în ceea ce privește executarea operațiunilor în cadrul garanției pentru acțiunea externă.
- (34) Scopul FEDD+ ar trebui să fie sprijinirea investițiilor ca mijloc de a contribui la realizarea obiectivelor de dezvoltare durabilă, prin favorizarea dezvoltării economice și sociale durabile și favorabile incluziunii și prin promovarea rezilienței socioeconomice a țărilor partenere, cu un accent deosebit pe eradicarea sărăciei, pe creșterea economică durabilă și favorabilă incluziunii, pe crearea de locuri de muncă decente, pe oportunitățile economice, pe aptitudini și spirit antreprenorial, pe sectoarele socioeconomice, pe microîntreprinderi și întreprinderi mici și mijlocii, precum și prin abordarea anumitor cauze socioeconomice profunde ale migrației

⁷⁰

Regulamentul (UE) 2017/1601 al Parlamentului European și al Consiliului din 26 septembrie 2017 de instituire a Fondului european pentru dezvoltare durabilă (FEDD), a garanției FEDD și a Fondului de garantare FEDD.

neregulamentare, în conformitate cu documentele indicative de programare relevante. Ar trebui să se acorde o atenție deosebită țărilor considerate fragile sau confruntate cu situații de conflict, țărilor cel mai puțin dezvoltate și țărilor sărace puternic îndatorate.

- (35) FEDD+ ar trebui să valorifice pe deplin adădionalitatea fondurilor, să abordeze disfuncționalitățile pieței și situațiile de investiții sub nivelul optim, să furnizeze produse inovatoare și să atragă fonduri din sectorul privat. Implicarea sectorului privat în activitatea de cooperare a Uniunii cu țările partenere prin intermediul FEDD+ ar trebui să aibă un impact măsurabil și adădional asupra dezvoltării, fără a denatura piața și ar trebui să fie eficientă din punctul de vedere al costurilor și să fie bazată pe răspunderea reciprocă și pe împărțirea costurilor și a riscurilor. FEDD+ ar trebui să funcționeze ca „ghișeu unic”, primind propuneri de finanțare de la instituțiile financiare și investitorii din sectorul public sau privat și oferind o gamă largă de sprijin financiar pentru investițiile eligibile.
- (36) Ar trebui să fie instituită o garanție pentru acțiunea externă pe baza actualei garanții FEDD și a Fondului de garantare pentru acțiuni externe. Garanția pentru acțiunea externă ar trebui să sprijine operațiunile FEDD+ acoperite de garanții bugetare, asistența macrofinanciară și împrumuturile acordate țărilor terțe în baza Deciziei 77/270/Euratom a Consiliului⁷¹. Aceste operațiuni ar trebui să fie sprijinite prin credite alocate în temeiul prezentului regulament, precum și în temeiul Regulamentului (UE) nr. .../... (IPA III) și al Regulamentului (UE) nr. .../... (Regulamentul privind instrumentul european pentru securitate nucleară - IESN), care ar trebui să acopere, de asemenea, provizionarea și datoriile rezultate din împrumuturile de asistență macrofinanciară și, respectiv, din împrumuturile acordate țărilor terțe menționate la articolul 10 alineatul (2) din Regulamentul privind IESN. În momentul finanțării operațiunilor FEDD+, ar trebui să se acorde prioritate acelor operațiuni care au un impact puternic asupra creării de locuri de muncă și ale căror raporturi între costuri și beneficii consolidează sustenabilitatea investițiilor. Operațiunile sprijinite cu ajutorul garanției pentru acțiunea externă ar trebui să fie însoțite de o evaluare *ex ante* aprofundată a aspectelor de mediu, financiare și sociale, după caz și în conformitate cu cerințele privind o mai bună legiferare. Garanția pentru acțiunea externă nu ar trebui să fie utilizată pentru a furniza servicii publice esențiale, acestea fiind în continuare o responsabilitate a autorităților publice.
- (37) Pentru a asigura o mai mare flexibilitate, pentru a spori atractivitatea pentru sectorul privat și pentru a maximiza impactul investițiilor, ar trebui să se prevadă, în ceea ce privește contrapărțile eligibile, o derogare de la normele privind metodele de execuție a bugetului Uniunii, astfel cum este prevăzut în Regulamentul financiar. De asemenea, aceste contrapărți eligibile ar putea fi atât organisme care nu sunt însărcinate cu punerea în aplicare a unui parteneriat public-privat, cât și organisme de drept privat dintr-o țară parteneră.
- (38) În vederea sporirii impactului garanției pentru acțiunea externă, statele membre și părțile contractante la Acordul privind Spațiul Economic European ar trebui să aibă posibilitatea de a oferi contribuții sub formă de numerar sau sub forma unei garanții. Contribuția sub formă de garanție nu ar trebui să depășească 50 % din cuantumul operațiunilor garantate de Uniune. Datoriile financiare care decurg din această garanție

⁷¹

Decizia 77/270/EURATOM a Consiliului din 29 martie 1977 de mandatare a Comisiei să acorde împrumuturi Euratom pentru a contribui la finanțarea centralelor nucleare (JO L 88, 6.4.1977, p. 9).

nu ar trebui să fie provizionate și rezerva de lichidități ar trebui să fie furnizată de fondul comun de provizionare.

- (39) Acțiunile externe sunt adesea puse în aplicare într-un mediu foarte volatil, care impune adaptarea permanentă și rapidă la necesitățile în continuă schimbare ale partenerilor Uniunii și la provocările globale care afectează drepturile omului, democrația și buna guvernare, securitatea și stabilitatea, schimbările climatice și mediul, oceanele, precum și criza migrației și cauzele profunde ale acesteia. Concilierea principiului previzibilității cu necesitatea de a reacționa rapid la noile nevoi presupune așadar o adaptare a execuției financiare a programelor. Pentru a spori capacitatea UE de a reacționa la nevoi neprevăzute, pe baza experienței încununate de succes a Fondului european de dezvoltare (FED), ar trebui ca o anumită sumă să fie lăsată nealocată astfel încât să poată constitui o rezervă pentru provocările și prioritățile emergente. Aceasta ar trebui să fie mobilizată în conformitate cu procedurile stabilite în prezentul regulament.
- (40) Prin urmare, respectând principiul conform căruia bugetul Uniunii este stabilit în fiecare an, prezentul regulament ar trebui să păstreze totuși posibilitatea de a aplica mecanismele de flexibilitate care sunt deja autorizate prin Regulamentul financiar pentru alte politici, și anume reportările și reangajările de fonduri, pentru a asigura utilizarea eficientă a fondurilor Uniunii atât pentru cetățenii Uniunii, cât și pentru țările partenere, valorificând astfel la maximum fondurile Uniunii care sunt disponibile pentru intervențiile din cadrul acțiunii externe a Uniunii.
- (41) În temeiul articolului 83 din Decizia .../... a Consiliului (TTPM), persoanele și entitățile stabilite în țări și teritorii de peste mări ar trebui să fie eligibile pentru finanțare în temeiul prezentului regulament, sub rezerva regulilor și obiectivelor sale și a eventualelor mecanisme aplicabile statului membru de care aparține țara respectivă sau teritoriul respectiv. Mai mult, cooperarea dintre țările partenere și țările și teritoriile de peste mări, precum și regiunile ultraperiferice ale Uniunii în temeiul articolului 349 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene ar trebui să fie încurajată în domeniile de interes comun.
- (42) În scopul de a consolida atât însușirea de către țările partenere a propriilor procese de dezvoltare, cât și sustenabilitatea ajutorului extern, Uniunea ar trebui, după caz, să favorizeze recurgerea la instituțiile, la sistemele și la procedurile proprii ale țărilor partenere pentru toate aspectele legate de ciclul de viață al proiectului de cooperare.
- (43) Planurile de acțiune și măsurile anuale sau multianuale menționate la articolul 19 constituie programe de lucru în sensul Regulamentului financiar. Planurile de acțiune anuale sau multianuale constau dintr-un ansamblu de măsuri regrupate într-un singur document.
- (44) În conformitate cu Regulamentul financiar, cu Regulamentul (UE, Euratom) nr. 883/2013 al Parlamentului European și al Consiliului⁷², cu Regulamentul (CE, Euratom) nr. 2988/95 al Consiliului⁷³, cu Regulamentul (Euratom, CE) nr. 2185/96 al

⁷² Regulamentul (UE, Euratom) nr. 883/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 septembrie 2013 privind investigațiile efectuate de Oficiul European de Luptă Antifraudă (OLAF) și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1073/1999 al Parlamentului European și al Consiliului și a Regulamentului (Euratom) nr. 1074/1999 al Consiliului (JO L 248, 18.9.2013, p. 1).

⁷³ Regulamentul (CE, Euratom) nr. 2988/95 al Consiliului din 18 decembrie 1995 privind protecția intereselor financiare ale Comunităților Europene (JO L 312, 23.12.95, p. 1).

Consiliului⁷⁴ și cu Regulamentul (UE) 2017/1939 al Consiliului⁷⁵, interesele financiare ale Uniunii trebuie protejate prin măsuri eficace și proporționale, printre care se numără prevenirea, detectarea, corectarea și investigarea neregulilor, inclusiv a cazurilor de fraudă, recuperarea fondurilor pierdute, plătite în mod necuvenit sau utilizate incorect și, acolo unde este cazul, impunerea de sancțiuni administrative. În special, în conformitate cu Regulamentul (UE, Euratom) nr. 883/2013 și cu Regulamentul (Euratom, CE) nr. 2185/96, Oficiul European de Luptă Antifraudă (OLAF) poate efectua investigații administrative, inclusiv verificări și inspecții la fața locului, pentru a stabili dacă a avut loc o fraudă, un act de corupție sau orice altă activitate ilegală care afectează interesele financiare ale Uniunii. În conformitate cu Regulamentul (UE) 2017/1939, Parchetul European poate ancheta și trimite în judecată cazuri de fraudă și alte infracțiuni care afectează interesele financiare ale Uniunii, conform prevederilor Directivei (UE) 2017/1371 a Parlamentului European și a Consiliului⁷⁶. În conformitate cu Regulamentul financiar, orice persoană sau entitate care primește fonduri din partea Uniunii trebuie să coopereze pe deplin pentru protejarea intereselor financiare ale Uniunii și să acorde accesul și drepturile necesare Comisiei, OLAF și Curții de Conturi Europene, asigurându-se totodată că orice parte terță implicată în executarea fondurilor Uniunii acordă drepturi echivalente. Din acest motiv, acordurile cu țările și teritoriile terțe și cu organizațiile internaționale, precum și orice contract sau acord care rezultă din punerea în aplicare a prezentului regulament ar trebui să conțină dispoziții menite să împuternicească în mod expres Comisia, Curtea de Conturi și OLAF să efectueze audituri, controale și inspecții la fața locului, conform competențelor lor respective, și să se asigure că orice părți terțe implicate în executarea fondurilor Uniunii acordă drepturi echivalente.

- (45) Pentru a se asigura condiții uniforme pentru punerea în aplicare a dispozițiilor relevante din prezentul regulament, Comisiei ar trebui să i se confere competențe de executare. Aceste competențe ar trebui să fie exercitate în conformitate cu Regulamentul (UE) nr. 182/2011 al Parlamentului European și al Consiliului⁷⁷.
- (46) În vederea completării sau a modificării anumitor elemente neesențiale din prezentul regulament, competența de a adopta acte în conformitate cu articolul 290 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene ar trebui să fie delegată Comisiei în ceea ce privește ratele de provizionare prevăzute la articolul 26 alineatul (3), domeniile de cooperare și de intervenție enumerate în anexele II, III și IV, domeniile prioritare ale operațiunilor FEDD+ enumerate în anexa V, guvernanta FEDD+ menționată în anexa VI, posibilitatea de a revizui sau de a completa indicatorii menționați în anexa VII, atunci când se consideră necesar, și posibilitatea de a completa prezentul regulament cu dispoziții privind instituirea unui cadru de monitorizare și de evaluare.

⁷⁴ Regulamentul (Euratom, CE) nr. 2185/96 al Consiliului din 11 noiembrie 1996 privind controalele și inspecțiile la fața locului efectuate de Comisie în scopul protejării intereselor financiare ale Comunităților Europene împotriva fraudei și a altor abateri (JO L 292, 15.11.1996, p. 2).

⁷⁵ JO L 283, 31.10.2017, p. 1.

⁷⁶ Directiva (UE) 2017/1371 a Parlamentului European și a Consiliului din 5 iulie 2017 privind combaterea fraudelor îndreptate împotriva intereselor financiare ale Uniunii prin mijloace de drept penal (JO L 198, 28.7.2017, p. 29).

⁷⁷ Regulamentul (UE) nr. 182/2011 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 februarie 2011 de stabilire a normelor și principiilor generale privind mecanismele de control de către statele membre al exercitării competențelor de executare de către Comisie (JO L 55, 28.2.2011, p. 13).

- (47) În temeiul punctelor 22 și 23 din Acordul interinstituțional din 13 aprilie 2016 privind o mai bună legiferare⁷⁸, este necesar ca acest program să fie evaluat pe baza informațiilor colectate cu ajutorul cerințelor de monitorizare specifice, evitând, totodată, reglementarea excesivă și sarcinile administrative, în special pentru statele membre. După caz, aceste cerințe pot include indicatori cuantificabili, care servesc drept bază pentru evaluarea pe teren a efectelor programului. Este deosebit de important ca, pe parcursul lucrărilor sale pregătitoare, Comisia să organizeze consultări adecvate, inclusiv la nivel de experți, și ca respectivele consultări să se desfășoare în conformitate cu principiile prevăzute în Acordul interinstituțional din 13 aprilie 2016 privind o mai bună legiferare. În special, pentru a se asigura o participare egală la pregătirea actelor delegate, Parlamentul European și Consiliul primesc toate documentele în același timp cu experții din statele membre, iar experții acestor instituții au acces sistematic la reuniunile grupurilor de experți ale Comisiei însărcinate cu pregătirea actelor delegate.
- (48) Trimiterile la instrumentele Uniunii menționate la articolul 9 din Decizia 2010/427/UE a Consiliului⁷⁹, care sunt înlocuite prin prezentul regulament, ar trebui să fie interpretate ca trimiteri la prezentul regulament, iar Comisia ar trebui să se asigure că prezentul regulament este pus în aplicare în conformitate cu rolul SEAE, astfel cum este prevăzut în decizia respectivă.
- (49) Acțiunile avute în vedere, astfel cum sunt prevăzute mai jos, ar trebui să respecte cu strictețe condițiile și procedurile stabilite de măsurile restrictive ale Uniunii,

ADOPTĂ PREZENTUL REGULAMENT:

TITLUL I

DISPOZIȚII GENERALE

Articolul 1

Obiect

Prezentul regulament instituie programul „Instrumentul de vecinătate, cooperare pentru dezvoltare și cooperare internațională” (denumit în continuare „Instrumentul”).

Acesta prevede obiectivele instrumentului, bugetul pentru perioada 2021-2027, formele de finanțare din partea Uniunii și normele pentru furnizarea finanțării respective.

De asemenea, acesta instituie Fondul european pentru dezvoltare durabilă Plus (denumit în continuare „FEDD+”) și o garanție pentru acțiunea externă.

Articolul 2

Definiții

În sensul prezentului regulament, se aplică următoarele definiții:

⁷⁸ Acordul interinstituțional între Parlamentul European, Consiliul Uniunii Europene și Comisia Europeană privind o mai bună legiferare, 13 aprilie 2016, JO L 123, 12.5.2016, p. 1-14.

⁷⁹ Decizia 2010/427/UE a Consiliului din 26 iulie 2010 privind organizarea și funcționarea Serviciului European de Acțiune Externă (JO L 201, 3.8.2010, p. 30).

- (1) „program la nivel de țară” înseamnă un program indicativ care acoperă o singură țară;
- (2) „program multinațional” înseamnă un program indicativ care acoperă mai multe țări;
- (3) „cooperare transfrontalieră” înseamnă cooperarea dintre unul sau mai multe state membre, pe de o parte, și unul sau mai multe state și teritorii terțe, pe de altă parte, de-a lungul frontierelor externe ale Uniunii;
- (4) „program regional” înseamnă un program multinațional indicativ care acoperă mai multe țări terțe din aceeași zonă geografică, astfel cum este prevăzut la articolul 4 alineatul (2);
- (5) „program transregional” înseamnă un program multinațional indicativ care acoperă mai multe țări terțe din zone diferite, astfel cum este prevăzut la articolul 4 alineatul (2) din prezentul regulament;
- (6) „entitate juridică” înseamnă orice persoană fizică sau persoană juridică constituită și recunoscută ca atare în temeiul legislației naționale, al legislației Uniunii sau al legislației internaționale, care are personalitate juridică și care poate, acționând în nume propriu, să exercite drepturi și să fie supusă unor obligații, sau o entitate fără personalitate juridică, în conformitate cu articolul 197 alineatul (2) litera (c) din Regulamentul financiar;
- (7) „componentă de investiții” înseamnă un domeniu specific în care garanția FEDD+ oferă sprijin portofoliilor de investiții din anumite regiuni, țări sau sectoare de activitate;
- (8) „contribuitor” înseamnă un stat membru, o instituție financiară internațională sau o instituție publică dintr-un stat membru, o agenție publică sau alte entități care contribuie cu numerar sau cu garanții la fondul comun de provizionare.

Articolul 3

Obiective

1. Obiectivul general al prezentului regulament este de a susține și de a promova valorile și interesele Uniunii în întreaga lume, pentru a urmări realizarea obiectivelor și principiilor acțiunii externe a Uniunii, astfel cum este prevăzut la articolul 3 alineatul (5) și la articolele 8 și 21 din Tratatul privind Uniunea Europeană.
2. În conformitate cu alineatul (1), obiectivele specifice ale prezentului regulament sunt următoarele:
 - (a) sprijinirea și promovarea dialogului și a cooperării cu țările și regiunile terțe din vecinătatea UE, din Africa Subsahariană, din Asia și Pacific, precum și din America și zona Caraibilor;
 - (b) la nivel mondial, consolidarea și sprijinirea democrației, a statului de drept și a drepturilor omului, susținerea organizațiilor societății civile, contribuirea la stabilitate și pace și abordarea altor provocări globale precum migrația și mobilitatea;
 - (c) asigurarea unui răspuns rapid în următoarele cazuri: situații de criză, de instabilitate și de conflict; probleme de reziliență și asigurarea legăturii dintre ajutorul umanitar și acțiunile pentru dezvoltare și răspunsul la nevoile și prioritățile politicii externe.

Îndeplinirea acestor obiective se măsoară pe baza indicatorilor relevanți, astfel cum sunt menționați la articolul 31.

3. Un procent de cel puțin 92 % din cheltuielile prevăzute în temeiul prezentului regulament îndeplinește criteriile pentru acordarea de asistență oficială pentru dezvoltare stabilite de Comitetul de asistență pentru dezvoltare al Organizației pentru Cooperare și Dezvoltare Economică.

Articolul 4

Domeniu de aplicare și structură

1. Finanțarea furnizată de Uniune în temeiul prezentului regulament este executată prin intermediul:
 - (a) programelor geografice;
 - (b) programelor tematice;
 - (c) acțiunilor de răspuns rapid.
2. Programele geografice cuprind cooperarea la nivel de țară și la nivel multinațional din următoarele zone:
 - (a) vecinătatea UE;
 - (b) Africa Subsahariană;
 - (c) Asia și Pacific;
 - (d) America și zona Caraibilor.

Programele geografice se pot referi la toate țările terțe, cu excepția țărilor candidate și potențial candidate, astfel cum sunt definite în Regulamentul (UE) nr. .../....⁸⁰ (IPA), precum și la țările și teritoriile de peste mări, astfel cum sunt definite în Decizia .../... (UE) a Consiliului.

Programele geografice referitoare la vecinătatea UE pot acoperi orice țară menționată în anexa I.

În vederea îndeplinirii obiectivelor prevăzute la articolul 3, programele geografice se bazează pe domeniile de cooperare enumerate în anexa II.

3. Programele tematice înglobează acțiunile legate de realizarea obiectivelor de dezvoltare durabilă la nivel mondial, în următoarele domenii:
 - (a) drepturile omului și democrația;
 - (b) organizațiile societății civile;
 - (c) stabilitatea și pacea;
 - (d) provocările globale.

Programele tematice se pot referi la toate țările terțe, precum și la țările și teritoriile de peste mări, astfel cum sunt definite în Decizia .../... (UE) a Consiliului.

⁸⁰ Regulamentul Parlamentului European și al Consiliului de instituire a Instrumentului de asistență pentru preaderare (JO L).

În vederea îndeplinirii obiectivelor prevăzute la articolul 3, programele tematice se bazează pe domeniile de intervenție enumerate în anexa III.

4. Acțiunile de răspuns rapid permit o intervenție timpurie pentru:
- (a) a contribui la stabilitate și la prevenirea conflictelor în situații de urgență, de criză emergentă, de criză și post-criză;
 - (b) a contribui la consolidarea rezilienței statelor, societăților, comunităților și persoanelor și la crearea unei legături între ajutorul umanitar și acțiunea pentru dezvoltare;
 - (c) a aborda nevoile și prioritățile politicii externe.

Acțiunile de răspuns rapid se pot referi la toate țările terțe, precum și la țările și teritoriile de peste mări, astfel cum sunt definite în Decizia .../... (UE) a Consiliului.

În vederea îndeplinirii obiectivelor prevăzute la articolul 3, acțiunile de răspuns rapid se bazează pe domeniile de intervenție enumerate în anexa IV.

5. Acțiunile în temeiul prezentului regulament sunt puse în aplicare, în principal, prin intermediul programelor geografice.

Acțiunile puse în aplicare prin intermediul programelor tematice sunt complementare acțiunilor finanțate în temeiul programelor geografice și sprijină inițiativele mondiale și transregionale vizând îndeplinirea obiectivelor convenite pe plan internațional, în special obiectivele de dezvoltare durabilă, protejarea bunurilor publice globale sau găsirea de soluții pentru provocările globale. Acțiunile puse în aplicare prin intermediul programelor tematice pot fi întreprinse, de asemenea, în cazul în care nu există niciun program geografic sau în cazul în care acesta a fost suspendat ori în cazul în care nu există niciun acord privind acțiunea respectivă cu țara parteneră respectivă sau în cazul în care acțiunea nu poate fi abordată în mod adecvat prin programele geografice.

Acțiunile de răspuns rapid sunt complementare programelor geografice și tematice. Aceste acțiuni sunt concepute și puse în aplicare astfel încât să permită, acolo unde este cazul, continuitatea lor în cadrul programelor geografice sau tematice.

6. Comisia este împuternicită să adopte acte delegate în conformitate cu articolul 34, pentru a completa sau a modifica anexele II, III și IV.

Articolul 5

Coerență, consecvență și complementaritate

1. În punerea în aplicare a prezentului regulament, se asigură atât consecvența, sinergia și complementaritatea cu alte domenii ale acțiunii externe a Uniunii și cu alte politici și programe relevante ale Uniunii, cât și coerența politicilor din domeniul dezvoltării.
2. Acțiunile care se încadrează în domeniul de aplicare al Regulamentului (CE) nr. 1257/96 al Consiliului nu sunt finanțate în temeiul prezentului regulament.
3. După caz, alte programe ale Uniunii pot contribui la acțiunile instituite în temeiul prezentului regulament, cu condiția ca respectivele contribuții să nu acopere aceleași costuri. Prezentul regulament poate contribui, de asemenea, la măsurile instituite în cadrul altor programe ale Uniunii, cu condiția ca respectivele contribuții să nu acopere aceleași costuri. În astfel de cazuri, programul de lucru care acoperă acțiunile respective stabilește care set de norme este aplicabil.

Articolul 6

Buget

1. Pachetul financiar pentru punerea în aplicare a prezentului regulament în perioada 2021-2027 este de 89 200 de milioane EUR în prețuri curente.
2. Pachetul financiar menționat la alineatul (1) este compus din:
 - (a) suma de 68 000 de milioane EUR pentru programele geografice:
 - cel puțin 22 000 de milioane EUR pentru vecinătatea UE,
 - cel puțin 32 000 de milioane EUR pentru Africa Subsahariană,
 - 10 000 de milioane EUR pentru Asia și Pacific,
 - 4 000 de milioane EUR pentru America și zona Caraibilor;
 - (b) suma de 7 000 de milioane EUR pentru programele tematice:
 - 1 500 de milioane EUR pentru drepturile omului și democrație,
 - 1 500 de milioane EUR pentru organizațiile societății civile,
 - 1 000 de milioane EUR pentru stabilitate și pace,
 - 3 000 de milioane EUR pentru provocările globale,
 - (c) 4 000 de milioane EUR pentru acțiunile de răspuns rapid.
3. Rezerva pentru provocările și prioritățile emergente, în valoare de 10 200 de milioane EUR, majorează sumele menționate la alineatul (2) în conformitate cu articolul 15.
4. Pachetul financiar menționat la alineatul (2) litera (a) corespunde unui procent de cel puțin 75 % din pachetul financiar menționat la alineatul (1).

Articolul 7

Cadrul de politică

Acordurile de asociere, acordurile de parteneriat și cooperare, acordurile multilaterale și alte acorduri prin care se stabilește o relație cu caracter obligatoriu din punct de vedere juridic cu țările partenere, precum și concluziile Consiliului European și concluziile Consiliului, declarațiile summiturilor sau concluziile reuniunilor la nivel înalt cu țările partenere, rezoluțiile relevante ale Parlamentului European, comunicările Comisiei sau comunicările comune ale Comisiei și ale Înalțului Reprezentant al Uniunii pentru afaceri externe și politica de securitate constituie cadrul general de politică pentru punerea în aplicare a prezentului regulament.

Articolul 8

Principii generale

1. Uniunea urmărește să promoveze, să dezvolte și să consolideze principiile democrației, statului de drept și respectării drepturilor omului și a libertăților

fundamentale pe care este fondată, prin dialog și cooperare cu țările și regiunile partenere.

2. Se aplică o abordare bazată pe drepturi, care înglobează toate drepturile omului, fie ele civile și politice sau economice, sociale și culturale, scopul fiind de a integra principiile drepturilor omului, de a sprijini titularii de drepturi atunci când și le revendică, punând accentul pe grupurile mai sărace și mai vulnerabile, și de a sprijini țările partenere în punerea în aplicare a obligațiilor lor internaționale în domeniul drepturilor omului. Prezentul regulament promovează egalitatea de gen și capacitatea femeilor.

3. Uniunea sprijină, după caz, punerea în aplicare a cooperării și dialogului la nivel bilateral, regional și multilateral, a acordurilor de parteneriat și a cooperării tripartite.

În ceea ce privește bunurile și provocările globale, Uniunea promovează o abordare multilaterală și bazată pe norme și cooperează cu statele membre, cu țările partenere, cu organizațiile internaționale și cu alți donatori în această privință.

Uniunea încurajează cooperarea cu organizațiile internaționale și cu alți donatori.

În relațiile cu țările partenere, se ține seama de rezultatele obținute de acestea în punerea în aplicare a angajamentelor, a acordurilor internaționale și a relațiilor contractuale cu Uniunea.

4. Cooperarea dintre Uniune și statele membre, pe de o parte, și țările partenere, pe de altă parte, promovează și se bazează pe principiile eficacității dezvoltării, acolo unde este cazul, și anume: însușirea priorităților de dezvoltare de către țările partenere, concentrarea pe rezultate, parteneriatele pentru dezvoltare favorabile incluziunii, transparența și răspunderea reciprocă. Uniunea promovează o mobilizare și o utilizare eficace și eficientă a resurselor.

În conformitate cu principiul de parteneriat incluziv, Comisia se asigură, acolo unde este necesar, că părțile interesate relevante din țările partenere, inclusiv organizațiile societății civile și autoritățile locale, sunt consultate în mod adecvat și au acces în timp util la informațiile relevante care să le permită să joace un rol semnificativ în procesele de elaborare, de punere în aplicare și de monitorizare conexă a programelor.

În conformitate cu principiul asumării responsabilității, Comisia privilegiază, acolo unde este cazul, utilizarea sistemelor țărilor partenere pentru punerea în aplicare a programelor.

5. Pentru a favoriza complementaritatea și eficacitatea acțiunilor lor, Uniunea și statele membre își coordonează politicile și se consultă cu privire la programele lor de asistență, inclusiv în cadrul organizațiilor internaționale și cu ocazia conferințelor internaționale.

6. Programele și acțiunile în temeiul prezentului regulament integrează schimbările climatice, protecția mediului și egalitatea de gen și țin cont de legăturile dintre obiectivele de dezvoltare durabilă, în vederea promovării unor acțiuni integrate care pot genera beneficii conexe și care pot îndeplini obiective multiple într-un mod coerent. Aceste programe și acțiuni se bazează pe o analiză a riscurilor și vulnerabilităților, integrează abordarea privind reziliența și țin seama de conflicte. Acestea sunt ghidate de principiul de a nu lăsa pe nimeni în urmă.

7. Se urmărește o abordare mai coordonată, holistică și mai structurată cu privire la migrație cu partenerii, iar eficacitatea acestora este evaluată cu regularitate.

8. Comisia informează Parlamentul European și realizează schimburi periodice de opinii cu acesta.

Articolul 9

Consolidarea capacităților actorilor militari în sprijinul dezvoltării și al securității pentru dezvoltare

1. În conformitate cu articolul 41 alineatul (2) din Tratatul privind Uniunea Europeană, finanțarea din partea Uniunii acordată în temeiul prezentului regulament nu este utilizată pentru a finanța achiziționarea de arme sau de muniții sau operațiunile care au implicații militare ori în materie de apărare.
2. Pentru a contribui la dezvoltarea durabilă, care necesită crearea unor societăți stabile, pașnice și favorabile incluziunii, asistența acordată de Uniune în temeiul prezentului regulament poate fi utilizată în contextul unei reforme mai ample a sectorului de securitate sau pentru a dezvolta capacitatea actorilor militari din țările partenere în circumstanțele excepționale prevăzute la alineatul (4), pentru a realiza activități de dezvoltare și activități de securitate pentru dezvoltare.
3. Asistența în temeiul prezentului articol poate include în special furnizarea de programe de consolidare a capacităților în sprijinul dezvoltării și al securității pentru dezvoltare, inclusiv formare, mentorat și consiliere, precum și furnizarea de echipamente, îmbunătățirea infrastructurii și furnizarea unor servicii direct legate de asistența respectivă.
4. Asistența în temeiul prezentului articol se acordă numai în următoarele situații:
 - (a) în cazul în care cerințele nu pot fi satisfăcute prin recurgerea la actori nemilitari pentru a îndeplini în mod adecvat obiectivele Uniunii în temeiul prezentului regulament și în care există o amenințare la adresa existenței unor instituții de stat funcționale sau la adresa protecției drepturilor omului și a libertăților fundamentale, iar instituțiile de stat nu pot face față amenințării respective și
 - (b) în cazul în care există un consens între țara parteneră în cauză și Uniune asupra faptului că actorii militari sunt esențiali pentru menținerea, instituirea sau reinstituirea condițiilor esențiale pentru dezvoltarea durabilă, inclusiv în situații de criză și în contexte și situații de fragilitate sau destabilizare.
5. Asistența acordată de Uniune în temeiul prezentului articol nu se utilizează pentru a finanța consolidarea capacităților actorilor militari în alte scopuri decât furnizarea activităților de dezvoltare și a activităților de securitate pentru dezvoltare. În special, aceasta nu se utilizează pentru a finanța:
 - (a) cheltuielile militare recurente;
 - (b) achiziționarea de arme și muniție sau a oricărui alt echipament conceput pentru a aplica o forță letală;
 - (c) formarea care este destinată să contribuie în mod specific la capacitatea de luptă a forțelor armate.
6. La conceperea și punerea în aplicare a măsurilor în temeiul prezentului articol, Comisia promovează asumarea responsabilității de către țara parteneră. Comisia elaborează, de asemenea, elementele și bunele practici necesare pentru a asigura sustenabilitatea pe termen mediu și lung și promovează statul de drept și principiile consacrate de drept internațional.

7. Comisia instituie procedurile adecvate de evaluare a riscurilor, de monitorizare și de evaluare pentru măsurile adoptate în temeiul prezentului articol.

TITLUL II

PUNEREA ÎN APLICARE A PREZENTULUI REGULAMENT

CAPITOLUL I

Programare

Articolul 10

Abordare generală privind programarea

1. Cooperarea și intervențiile în temeiul prezentului regulament fac obiectul unei programări, cu excepția acțiunilor de răspuns rapid menționate la articolul 4 alineatul (4).
2. Pe baza articolului 7, programarea prevăzută în prezentul regulament se face pe baza următoarelor elemente:
 - (a) documentele de programare asigură un cadru coerent pentru cooperarea dintre Uniune și țările sau regiunile partenere, care respectă scopul general și domeniul de aplicare, obiectivele și principiile stabilite în prezentul regulament;
 - (b) Uniunea și statele membre se consultă reciproc atât în primele etape ale procesului de programare, cât și în cursul acestuia, pentru a promova coerența, complementaritatea și consecvența activităților lor de cooperare. Programarea în comun este abordarea preferată pentru programarea la nivel de țară. Programarea în comun este deschisă și altor donatori atunci când este cazul;
 - (c) Uniunea se consultă și cu alți donatori și actori, inclusiv cu reprezentanți ai societății civile și cu autoritățile locale, acolo unde este cazul;
 - (d) programele tematice privind drepturile omului și democrația, precum și societatea civilă, menționate la articolul 4 alineatul (3) literele (a) și (b), furnizează asistență independent de consimțământul guvernelor și al altor autorități publice din țările terțe vizate. Aceste programe tematice sprijină în principal organizațiile societății civile.

Articolul 11

Principii de programare pentru programele geografice

1. Programarea programelor geografice se bazează pe următoarele principii:
 - (a) fără a aduce atingere alineatului (4), acțiunile se bazează, în măsura posibilului, pe un dialog între Uniune, statele membre și țările partenere vizate, inclusiv autoritățile naționale și locale, cu implicarea societății civile, a parlamentelor naționale și locale și a altor părți interesate, scopul urmărit fiind obținerea unui grad mai ridicat de însușire a procesului și încurajarea sprijinului pentru strategiile naționale și regionale;

- (b) dacă este cazul, perioada de programare este sincronizată cu ciclurile strategice ale țărilor partenere;
 - (c) programarea poate include activități de cooperare finanțate din diferitele alocări menționate la articolul 6 alineatul (2) și din alte programe ale Uniunii în conformitate cu actele de bază ale acestora.
2. Programarea aferentă programelor geografice stabilește un cadru de cooperare specific și adaptat, bazat pe:
- (a) nevoile partenerilor, stabilite pe baza unor criterii specifice, luând în considerare populația, sărăcia, inegalitatea, dezvoltarea umană, vulnerabilitatea economică și de mediu și reziliența statelor și a societăților;
 - (b) capacitățile partenerilor de a genera și de a accesa resurse financiare și capacitățile lor de absorbție;
 - (c) angajamentele și rezultatele obținute de parteneri, stabilite pe baza unor criterii precum reforma politică și dezvoltarea economică și socială;
 - (d) impactul potențial al finanțării din partea Uniunii în țările și regiunile partenere;
 - (e) capacitatea și angajamentul partenerului de a promova interesele și valorile comune și de a sprijini obiectivele comune, alianțele multilaterale și progresul în punerea în practică a priorităților Uniunii.
3. Țările cu cea mai mare nevoie de asistență, în special țările cel mai puțin dezvoltate, țările cu venituri mici și țările aflate în situații de criză, post-criză, de fragilitate și de vulnerabilitate, inclusiv statele insulare mici în curs de dezvoltare, au prioritate în procesul de alocare a resurselor.
4. Cooperarea cu țările industrializate se concentrează pe promovarea intereselor Uniunii și a intereselor comune.
5. Documentele de programare aferente programelor geografice se bazează pe rezultate și iau în considerare, dacă este cazul, atât obiectivele și indicatorii asupra cărora s-a convenit la nivel internațional, în special cei stabiliți pentru obiectivele de dezvoltare durabilă, cât și cadrele de rezultate la nivel de țară, pentru a evalua și a comunica contribuția Uniunii la rezultatele obținute, la nivel de realizări, efecte și impact.
6. La întocmirea documentelor de programare pentru țările și regiunile aflate în situații de criză, post-criză sau de fragilitate și vulnerabilitate, se iau în considerare în mod corespunzător nevoile și circumstanțele speciale ale țărilor sau regiunilor în cauză.
- În cazul în care țările sau regiunile partenere sunt direct implicate într-o situație de criză, post-criză sau de fragilitate sau sunt afectate de o astfel de situație, se pune un accent deosebit pe intensificarea coordonării dintre toți actorii relevanți, pentru a facilita tranziția de la o situație de urgență la faza de dezvoltare.
7. Prezentul regulament contribuie la acțiunile instituite în temeiul Regulamentului (UE) nr. .../... (Erasmus). Pe baza prezentului regulament se elaborează un document de programare unic pentru o perioadă de șapte ani, incluzând fondurile prevăzute în Regulamentul (UE) nr. .../... (IPA III). Pentru utilizarea acestor fonduri se aplică Regulamentul (UE) nr. .../... (Erasmus).

Articolul 12

Documente de programare pentru programele geografice

1. În cazul programelor geografice, punerea în aplicare a prezentului regulament se efectuează prin intermediul programelor indicative multianuale la nivel de țară și multinaționale.
2. Programele indicative multianuale stabilesc domeniile prioritare selectate pentru finanțare din partea Uniunii, obiectivele specifice, rezultatele preconizate, indicatori de performanță clari și specifici și alocările financiare indicative, atât la nivel global, cât și per domeniu prioritar.
3. Programele indicative multianuale se bazează pe:
 - (a) o strategie națională sau regională sub forma unui plan de dezvoltare sau a unui document similar, acceptată de Comisie ca bază pentru programul indicativ multianual corespunzător, la data adoptării acestuia din urmă;
 - (b) un document-cadru de stabilire a politicii Uniunii față de partenerul sau partenerii în cauză, inclusiv un document comun stabilit între Uniune și statele membre;
 - (c) un document comun stabilit între Uniune și partenerul sau partenerii în cauză, în care sunt definite prioritățile comune.
4. Pentru a spori impactul cooperării colective a Uniunii, un document comun de programare înlocuiește, în cazurile în care este posibil, documentele de programare ale Uniunii și ale statelor membre. Un document comun de programare poate înlocui programul indicativ multianual al Uniunii, cu condiția să respecte dispozițiile articolelor 10 și 11, să conțină elementele menționate la alineatul (2) de la prezentul articol și să stabilească o diviziune a muncii între Uniune și statele membre.

Articolul 13

Documente de programare pentru programele tematice

1. În cazul programelor tematice, punerea în aplicare a prezentului regulament se efectuează prin intermediul programelor indicative multianuale.
2. Programele indicative multianuale aferente programelor tematice stabilesc strategia Uniunii, prioritățile selectate în vederea acordării de finanțare din partea Uniunii, obiectivele specifice, rezultatele preconizate, indicatori de performanță clari și specifici, precum și situația internațională și activitățile partenerilor principali în legătură cu tematica vizată.

După caz, se definesc resurse și priorități de intervenție pentru participarea la inițiativele globale.

Programele indicative multianuale aferente programelor tematice precizează alocarea financiară indicativă, la nivel global, pentru fiecare domeniu de cooperare și pentru fiecare prioritate. Alocarea financiară indicativă poate fi prezentată sub formă de interval.

Articolul 14

Adoptarea și modificarea programelor indicative multianuale

1. Comisia adoptă programele indicative multianuale menționate la articolele 12 și 13 prin intermediul unor acte de punere în aplicare. Respectivetele acte de punere în aplicare se adoptă în conformitate cu procedura de examinare menționată la articolul 35 alineatul (2). Procedura se aplică, de asemenea, în cazul revizuirilor menționate la alineatele (3), (4) și (5) ale prezentului articol, care au efectul de a modifica în mod semnificativ conținutul programului indicativ multianual.
2. La adoptarea documentelor comune de programare multianuală menționate la articolul 12, decizia Comisiei se aplică numai contribuției Uniunii la documentul comun de programare multianuală.
3. Programele indicative multianuale aferente programelor geografice pot fi revizuite, atunci când este necesar, pentru a se asigura punerea în aplicare eficace, în special în cazul în care au fost efectuate modificări substanțiale ale cadrului de politici menționat la articolul 7 sau în urma unei situații de criză sau post-criză.
4. Programele indicative multianuale aferente programelor tematice pot fi revizuite, atunci când este necesar, pentru a se asigura punerea în aplicare eficace, în special în cazul în care au fost efectuate modificări substanțiale ale cadrului de politici menționat la articolul 7.
5. Din motive de extremă urgență temeinic justificate, cum ar fi crizele sau amenințările imediate la adresa democrației, a statului de drept, a drepturilor omului sau a libertăților fundamentale, Comisia poate modifica programele indicative multianuale menționate la articolele 12 și 13 din prezentul regulament, prin intermediul unor acte de punere în aplicare adoptate în conformitate cu procedura de urgență menționată la articolul 35 alineatul (4).

Articolul 15

Rezerva pentru provocările și prioritățile emergente

1. Suma menționată la articolul 6 alineatul (3) este utilizată, printre altele, pentru:
 - (a) a asigura un răspuns adecvat al Uniunii în cazul unor circumstanțe neprevăzute;
 - (b) a aborda nevoi noi sau provocări emergente, precum cele de la frontierele Uniunii sau ale vecinilor săi, legate de situații de criză și post-criză sau de presiunea migrației;
 - (c) a promova noi inițiative sau priorități internaționale sau conduse de Uniune.
2. Utilizarea acestor fonduri se decide în conformitate cu procedurile stabilite la articolele 14 și 21.

Capitolul II

Dispoziții specifice pentru vecinătatea UE

Articolul 16

Documente de programare și criterii de alocare

1. Pentru țările partenere menționate în anexa I, domeniile prioritare în vederea finanțării din partea Uniunii sunt selectate în principal dintre cele incluse în documentele menționate la articolul 12 alineatul (3) litera (c), în conformitate cu domeniile de cooperare definite pentru vecinătatea UE, astfel cum sunt precizate în anexa II.
2. Prin derogare de la articolul 11 alineatul (2), sprijinul acordat de Uniune în cadrul programelor geografice în vecinătatea UE variază în ceea ce privește forma și sumele acordate și ține seama de elementele de mai jos, care reflectă:
 - (a) nevoile țării partenere, determinate pe baza unor indicatori precum populația și nivelul de dezvoltare;
 - (b) angajamentul țării partenere față de obiectivele de reformă politică, economică și socială convenite de comun acord și progresele înregistrate în punerea lor în aplicare;
 - (c) angajamentul țării partenere față de construirea unei democrații solide și durabile și progresele înregistrate în acest proces;
 - (d) parteneriatul țării respective cu Uniunea, inclusiv nivelul de ambiție al acestui parteneriat;
 - (e) capacitatea de absorbție a țării partenere și impactul potențial al sprijinului Uniunii furnizat în temeiul prezentului regulament.
3. Sprijinul menționat la alineatul (2) este luat în considerare în documentele de programare vizate de articolul 12.

Articolul 17

Abordarea bazată pe performanță

1. Cu titlu indicativ, aproximativ 10 % din pachetul financiar prevăzut la articolul 4 alineatul (2) litera (a) pentru a completa alocările financiare naționale menționate la articolul 12 se alocă pentru țările partenere enumerate în anexa I, în vederea punerii în aplicare a abordării bazate pe performanță. Alocările bazate pe performanță sunt stabilite în funcție de progresele înregistrate de țările partenere în ceea ce privește democrația, drepturile omului, statul de drept, cooperarea privind migrația, guvernanta economică și reformele. Progresele țărilor partenere sunt evaluate anual.
2. Abordarea bazată pe performanță nu se aplică sprijinului acordat societății civile, contactelor interpersonale, printre care se numără și cooperarea dintre autoritățile locale, sprijinului acordat pentru îmbunătățirea respectării drepturilor omului și nici măsurilor de sprijin în context de criză. În cazul unei degradări grave sau persistente a democrației, a respectării drepturilor omului sau a statului de drept, sprijinul pentru aceste acțiuni poate fi majorat.

Articolul 18
Cooperarea transfrontalieră

1. Cooperarea transfrontalieră, astfel cum este definită la articolul 2 alineatul (3), se referă la cooperarea la frontierele terestre limitrofe, cooperarea transnațională în teritorii transnaționale de dimensiuni mai mari, cooperarea maritimă în jurul bazinelor maritime, precum și cooperarea interregională.
2. Vecinătatea UE contribuie la programele de cooperare transfrontalieră menționate la alineatul (1), care sunt cofinanțate de Fondul european de dezvoltare regională în cadrul [Regulamentului privind CTE⁸¹]. Cu titlu indicativ, se alocă sprijinului pentru programele respective o sumă care poate ajunge până la 4 % din valoarea pachetului financiar pentru vecinătatea UE.
3. Contribuțiile la programele de cooperare transfrontalieră sunt determinate și utilizate în temeiul articolului 10 alineatul (3) din [Regulamentul privind CTE].
4. Rata de cofinanțare din partea Uniunii nu poate depăși 90 % din cheltuielile eligibile ale unui program de cooperare transfrontalieră. Pentru asistența tehnică, rata de cofinanțare este de 100 %.
5. Prefinanțarea pentru programele de cooperare transfrontalieră este stabilită în programul de lucru în conformitate cu nevoile țărilor și teritoriilor terțe participante și poate depăși procentul menționat la articolul 49 din [Regulamentul privind CTE].
6. Se adoptă, în conformitate cu articolul 10 alineatul (1) din [Regulamentul privind CTE], un document de strategie indicativ multianual pentru cooperarea transfrontalieră, care prezintă elementele menționate la articolul 12 alineatul (2) din prezentul regulament.
7. În cazul în care un program de cooperare transfrontalieră este suspendat în conformitate cu articolul 12 din [Regulamentul privind CTE], sprijinul destinat respectivului program, care rămâne astfel disponibil în pachetul financiar pentru vecinătatea UE, poate fi utilizat pentru a finanța orice altă activitate referitoare la vecinătatea UE.

Capitolul III
Planuri de acțiune, măsuri și metode de punere în aplicare

Articolul 19
Planuri de acțiune și măsuri

1. Comisia adoptă planuri de acțiune sau măsuri anuale sau multianuale. Aceste măsuri pot lua forma unor măsuri individuale, a unor măsuri speciale, a unor măsuri de sprijin sau a unor măsuri excepționale de asistență. Planurile de acțiune și măsurile precizează, pentru fiecare acțiune în parte, obiectivele urmărite, rezultatele preconizate și principalele activități, metodele de punere în aplicare, bugetul și toate cheltuielile de sprijin asociate acestora.

⁸¹ Propunere de regulament al Parlamentului European și al Consiliului privind dispoziții specifice pentru obiectivul de cooperare teritorială europeană (Interreg) sprijinit de Fondul european de dezvoltare regională și de instrumentele de finanțare externă [COM(2018) 374 final].

2. Planurile de acțiune se bazează pe documente de programare, cu excepția cazurilor menționate la alineatele (3) și (4).

Atunci când este necesar, o acțiune poate fi adoptată sub formă de măsură individuală înainte sau după adoptarea planurilor de acțiune. Măsurile individuale se bazează pe documente de programare, cu excepția cazurilor menționate la alineatul (3) și a altor cazuri justificate în mod corespunzător.

În cazul în care survin nevoi sau circumstanțe neprevăzute, iar finanțarea nu este posibilă din surse mai adecvate, Comisia poate adopta măsuri speciale care nu sunt prevăzute în documentele de programare.

3. Planurile de acțiune anuale sau multianuale și măsurile individuale pot fi utilizate pentru punerea în aplicare a acțiunilor de răspuns rapid menționate la articolul 4 alineatul (4) literele (b) și (c).
4. Comisia poate adopta măsuri excepționale de asistență pentru acțiunile de răspuns rapid menționate la articolul 4 alineatul (4) litera (a).

O măsură excepțională de asistență poate avea o durată de cel mult 18 luni, aceasta putând fi prelungită de două ori cu o perioadă suplimentară de cel mult șase luni, până la o durată totală maximă de 30 de luni, în cazul apariției unor obstacole obiective și neprevăzute în calea punerii sale în aplicare, cu condiția ca acest lucru să nu implice o majorare a cuantumului financiar aferent măsurii.

În cazul unor crize și conflicte prelungite, Comisia poate adopta o a doua măsură excepțională de asistență, cu o durată maximă de 18 luni. În cazuri justificate în mod corespunzător, se pot adopta și alte măsuri atunci când continuitatea acțiunii Uniunii este esențială și nu poate fi asigurată prin alte mijloace.

Articolul 20

Măsuri de sprijin

1. Finanțarea acordată de Uniune poate acoperi cheltuielile de sprijin pentru punerea în aplicare a instrumentului și pentru atingerea obiectivelor acestuia, inclusiv cheltuielile de sprijin administrativ legate de activitățile de pregătire, urmărire, monitorizare, control, audit și evaluare necesare pentru această punere în aplicare, precum și cheltuielile de la sediul central și cele aferente delegațiilor Uniunii destinate sprijinului administrativ necesar derulării programului și gestionării operațiunilor finanțate în temeiul prezentului regulament, inclusiv acțiunile de informare și de comunicare și sistemele corporative de tehnologie a informațiilor.
2. În cazul în care cheltuielile de sprijin nu sunt incluse în planurile de acțiune sau în măsurile menționate la articolul 21, Comisia adoptă, dacă este cazul, măsuri de sprijin. Finanțarea din partea Uniunii în cadrul măsurilor de sprijin poate acoperi:
 - (a) studii, reuniuni, activități de informare, de sensibilizare, de formare și de pregătire, activități de schimb de experiență și de bune practici, activități de publicare, precum și orice alte cheltuieli de asistență administrativă sau tehnică necesare pentru programarea și gestionarea acțiunilor, inclusiv experții externi remunerați;
 - (b) activități de cercetare și inovare, precum și studii pe teme relevante și difuzarea acestora;

- (c) cheltuieli legate de informare și de comunicare, inclusiv elaborarea de strategii de comunicare și comunicarea instituțională a priorităților politice ale Uniunii și vizibilitatea acestor priorități.

Articolul 21

Adoptarea planurilor de acțiune și a măsurilor

1. Planurile de acțiune și măsurile sunt adoptate prin intermediul unor acte de punere în aplicare adoptate la rândul lor în conformitate cu procedura de examinare menționată la articolul 35 alineatul (2).
2. Procedura menționată la alineatul (1) nu este necesară pentru:
 - (a) planurile de acțiune, măsurile individuale și măsurile de sprijin pentru care finanțarea din partea Uniunii nu depășește 10 milioane EUR;
 - (b) măsurile speciale, precum și planurile de acțiune și măsurile adoptate în vederea punerii în aplicare a acțiunilor de răspuns rapid, pentru care finanțarea din partea Uniunii nu depășește 20 de milioane EUR;
 - (c) modificările de ordin tehnic, cu condiția ca aceste modificări să nu afecteze în mod substanțial obiectivele planului de acțiune sau ale măsurii în cauză, cum ar fi:
 - (i) schimbarea metodei de punere în aplicare;
 - (ii) realocarea fondurilor între acțiunile cuprinse în același plan de acțiune;
 - (iii) majorări sau reduceri ale bugetului planurilor de acțiune și măsurilor cu un procent care nu depășește 20 % din bugetul inițial și suma de 10 milioane EUR.

În cazul planurilor de acțiune și măsurilor multianuale, pragurile menționate la alineatul (2) literele (a) și (b) și litera (c) punctul (iii) se aplică pe o bază anuală.

Planurile de acțiune și măsurile adoptate în temeiul prezentului alineat, în afară de măsurile excepționale de asistență, precum și modificările de ordin tehnic sunt comunicate Parlamentului European și statelor membre prin intermediul comitetului relevant menționat la articolul 35, în termen de o lună de la adoptare.

3. Înainte de a adopta sau de a prelungi măsuri excepționale de asistență a căror valoare nu depășește 20 de milioane EUR, Comisia informează Consiliul cu privire la natura și obiectivele acestora și cu privire la cuantumurile financiare avute în vedere. Comisia informează Consiliul înainte de a proceda la orice modificare importantă de fond a măsurilor excepționale de asistență deja adoptate. Comisia ține seama de abordarea politică relevantă a Consiliului atât la planificarea, cât și la punerea în aplicare ulterioară a acestor măsuri, în interesul coerenței acțiunii externe a Uniunii.

Comisia informează Parlamentul European în mod corespunzător și la timp cu privire la planificarea și punerea în aplicare a măsurilor excepționale de asistență în temeiul prezentului articol, inclusiv cu privire la cuantumurile financiare avute în vedere, și informează de asemenea Parlamentul European atunci când modifică sau prelungeste în mod substanțial respectiva asistență.

4. În cazul în care există motive de extremă urgență temeinic justificate, cum ar fi crizele, inclusiv dezastrele naturale sau cele provocate de om, și amenințările

imEDIATE la adresa democrației, a statului de drept, a drepturilor omului sau a libertăților fundamentale, Comisia poate adopta planuri de acțiune și măsuri sau modificări ale planurilor de acțiune existente și ale măsurilor existente, sub formă de acte de punere în aplicare cu aplicabilitate imediată, în conformitate cu procedura menționată la articolul 35 alineatul (4).

5. La nivelul acțiunilor, se realizează o analiză de mediu corespunzătoare, inclusiv în ceea ce privește schimbările climatice și consecințele asupra biodiversității, în conformitate cu actele legislative aplicabile ale Uniunii, printre care Directiva 2011/92/UE⁸² a Parlamentului European și a Consiliului și Directiva 85/337/CEE⁸³ a Consiliului; această analiză cuprinde, dacă este cazul, o evaluare a impactului asupra mediului în cazul acțiunilor sensibile din punct de vedere ecologic, în special în cazul infrastructurilor noi de mare anvergură.

Pentru punerea în aplicare a programelor sectoriale, se utilizează, dacă este cazul, evaluări strategice de mediu. Se asigură participarea părților interesate la evaluările de mediu și accesul publicului la rezultatele acestor evaluări.

Articolul 22

Metode de cooperare

1. Finanțarea în temeiul prezentului instrument este pusă în aplicare de către Comisie, astfel cum se prevede în Regulamentul financiar, fie direct de către Comisie, delegațiile Uniunii și agențiile executive, fie indirect, prin intermediul oricăreia dintre entitățile enumerate la articolul 62 alineatul (1) litera (c) din Regulamentul financiar.
2. Finanțarea în temeiul prezentului instrument poate fi, de asemenea, furnizată prin contribuții la fonduri internaționale, regionale sau naționale, precum cele instituite sau gestionate de BEI, de statele membre, de țări și regiuni partenere ori de organizații internaționale sau de alți donatori.
3. Entitățile menționate la articolul 62 alineatul (1) litera (c) din Regulamentul financiar și la articolul 29 alineatul (1) din prezentul regulament își îndeplinesc anual obligațiile de raportare în temeiul articolului 155 din Regulamentul financiar. Cerințele de raportare pentru oricare dintre aceste entități sunt stabilite în acordul-cadru de parteneriat, acordul de contribuție, acordul privind garanțiile bugetare sau acordul de finanțare.
4. Acțiunile finanțate în temeiul instrumentului pot fi puse în practică prin cofinanțări paralele sau cofinanțări comune.
5. În cazul unei cofinanțări paralele, o acțiune se împarte în mai multe componente clar identificabile care sunt finanțate, fiecare în parte, de diferiți parteneri care asigură cofinanțarea, astfel încât destinația finală a finanțării să poată fi întotdeauna identificată.

⁸² Directiva 2011/92/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 13 decembrie 2011 privind evaluarea efectelor anumitor proiecte publice și private asupra mediului (text codificat) (JO L 26, 28.1.2012, p. 1).

⁸³ Directiva Consiliului din 27 iunie 1985 privind evaluarea efectelor anumitor proiecte publice și private asupra mediului (JO L 175, 5.7.1985, p. 40-48).

6. În cazul unei cofinanțări comune, costul total al acțiunii se repartizează între partenerii care asigură cofinanțarea, iar resursele sunt puse în comun, astfel încât nu mai este posibil să se identifice sursa finanțării unei activități date întreprinse în cadrul acțiunii.
7. Cooperarea dintre Uniune și partenerii săi poate lua, printre altele, următoarele forme:
 - (a) acorduri trilaterale prin care Uniunea coordonează, împreună cu țările terțe, finanțarea asistenței pe care o acordă unei țări sau unei regiuni partenere;
 - (b) măsuri de cooperare administrativă, precum programele de înfrățire între instituții publice, autorități locale, organisme publice naționale sau entități de drept privat cărora le-au fost încredințate sarcini de serviciu public ale unui stat membru și cele ale unei țări sau regiuni partenere, precum și măsuri de cooperare la care participă experți din sectorul public trimiși de statele membre și autoritățile regionale și locale ale acestora;
 - (c) contribuții la costurile necesare înființării și administrării unui parteneriat public-privat;
 - (d) programe de sprijin pentru politicile sectoriale, prin care Uniunea oferă asistență pentru programul sectorial al unei țări partenere;
 - (e) contribuții la costurile participării țărilor la programele și acțiunile Uniunii puse în aplicare de către agenții și organisme ale Uniunii, precum și de către organisme sau persoane cărora li se încredințează punerea în aplicare a unor acțiuni specifice în cadrul politicii externe și de securitate comune, în temeiul titlului V din Tratatul privind Uniunea Europeană;
 - (f) subvenționarea ratei dobânzii.

Articolul 23

Forme de finanțare din partea UE și metode de execuție

1. Finanțarea din partea Uniunii poate fi acordată prin intermediul tipurilor de finanțare prevăzute în Regulamentul financiar, în special prin:
 - (a) granturi;
 - (b) contracte de achiziții publice pentru servicii, bunuri sau lucrări;
 - (c) sprijin bugetar;
 - (d) contribuții la fondurile fiduciare constituite de Comisie, în conformitate cu articolul 234 din Regulamentul financiar;
 - (e) instrumente financiare;
 - (f) garanții bugetare;
 - (g) finanțare mixtă;
 - (h) o reducere a datoriei în cadrul programelor de reducere a datoriilor convenite la nivel internațional;
 - (i) asistență financiară;
 - (j) experți externi remunerați.

2. Atunci când colaborează cu părți interesate din țări partenere, Comisia ține seama de particularitățile acestora, inclusiv de nevoile lor și de contextul relevant, în momentul definirii modalităților de finanțare, a tipului de contribuție, a modalităților de atribuire și a dispozițiilor administrative pentru gestionarea granturilor, cu scopul de a acoperi o gamă cât mai extinsă posibil de părți interesate și pentru a le răspunde în mod optim. Se încurajează modalitățile specifice, în conformitate cu Regulamentul financiar, cum ar fi acordurile de parteneriat, autorizarea sprijinului financiar pentru terți, atribuirea directă sau cererile de propuneri cu restricții de eligibilitate sau sumele forfetare, costurile unitare și finanțarea la rate forfetare, precum și finanțările care nu sunt legate de costuri, astfel cum se prevede la articolul 125 alineatul (1) din Regulamentul financiar.
3. În plus față de cazurile menționate la articolul 195 din Regulamentul financiar, procedura de atribuire directă poate fi utilizată pentru:
 - (a) granturile de mică valoare destinate apărătorilor drepturilor omului pentru a finanța acțiuni urgente de protecție, în unele cazuri fără a fi necesară cofinanțarea;
 - (b) granturile, în unele cazuri fără a fi necesară cofinanțarea, care vizează finanțarea de acțiuni în condițiile cele mai dificile, în care publicarea unei cereri de propuneri ar fi nepotrivită, inclusiv cazurile în care există o lipsă acută de libertăți fundamentale, în care siguranța persoanelor este supusă celor mai puternice amenințări sau în care organizațiile de apărare a drepturilor omului și apărătorii drepturilor omului își desfășoară activitatea în cele mai grele condiții. Aceste granturi nu depășesc 1 000 000 EUR și au o durată de maximum 18 luni, care poate fi prelungită cu încă 12 luni în cazul în care punerea în aplicare a acestor granturi se confruntă cu obstacole obiective și neprevăzute;
 - (c) granturile acordate Oficiului Înaltului Comisar al Națiunilor Unite pentru Drepturile Omului, *Global Campus*, Centrului European Interuniversitar pentru Drepturile Omului și Democratizare, care propune un master european în domeniul drepturilor omului și democratizării, precum și rețelei de universități asociate acestui centru care propun diplome postuniversitare în domeniul drepturilor omului, inclusiv bursele pentru studenți și pentru apărători ai drepturilor omului din țări terțe.

Sprijinul bugetar menționat la alineatul (1) litera (c), inclusiv cel realizat prin contractele de sprijin pentru performanțele reformelor sectoriale, se bazează pe asumarea responsabilității la nivel național, pe răspunderea reciprocă și pe angajamentele comune față de valorile universale, democrație, drepturile omului și statul de drept, și vizează consolidarea parteneriatelor dintre Uniune și țările partenere. Acesta include consolidarea dialogului politic, dezvoltarea capacităților și îmbunătățirea guvernancei, completând eforturile partenerilor de a crește veniturile colectate și de a eficientiza cheltuielile pentru a sprijini creșterea economică durabilă și favorabilă incluziunii, precum și crearea de locuri de muncă și eradicarea sărăciei.

Orice decizie de a acorda sprijin bugetar se bazează pe politicile în materie de sprijin bugetar convenite de Uniune, pe un set clar de criterii de eligibilitate și pe o evaluare atentă a riscurilor și a beneficiilor.

4. Sprijinul bugetar este diferențiat, astfel încât să răspundă mai bine contextului politic, economic și social al țării partenere, ținând seama de situațiile de fragilitate.

Atunci când acordă sprijin bugetar în conformitate cu articolul 236 din Regulamentul financiar, Comisia definește în mod clar și monitorizează criteriile pentru condiționalitatea sprijinului bugetar, inclusiv progresele în ceea ce privește reformele și transparența, și sprijină dezvoltarea controlului parlamentar și a capacităților naționale de audit, precum și sporirea transparenței și a accesului publicului la informații.

5. Plata sprijinului bugetar se bazează pe indicatori care demonstrează că s-au realizat progrese satisfăcătoare în vederea atingerii obiectivelor convenite cu țara parteneră.
6. Instrumentele financiare prevăzute în prezentul regulament pot lua diferite forme, cum ar fi împrumuturi, garanții, investiții sau participații de capital sau cvasicapital și instrumente de partajare a riscurilor, ori de câte ori este posibil și în conformitate cu principiile prevăzute la articolul 209 alineatul (1) din Regulamentul financiar, coordonate de BEI, de o instituție financiară europeană multilaterală, precum Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare, sau de o instituție financiară europeană bilaterală, cum ar fi băncile de dezvoltare bilaterale, eventual combinate cu alte forme de sprijin financiar, atât din partea statelor membre, cât și a părților terțe.

Contribuțiile la instrumentele financiare ale Uniunii în temeiul prezentului regulament pot fi efectuate de statele membre, precum și de oricare dintre entitățile menționate la articolul 62 alineatul (1) litera (c) din Regulamentul financiar.
7. Instrumentele financiare respective pot fi grupate în facilități în scopul punerii în aplicare și al raportării.
8. Finanțarea Uniunii nu generează, nici nu declanșează colectarea de impozite, taxe sau alte impuneri specifice.
9. Impozitele, taxele și alte impuneri aplicate de țările partenere pot fi eligibile pentru finanțare în temeiul prezentului regulament.

Articolul 24

Persoane și entități eligibile

1. Participarea la procedurile de achiziții publice sau de atribuire de granturi și de premii pentru acțiunile finanțate în cadrul programelor geografice și în cadrul programelor privind organizațiile societății civile și provocările globale este deschisă organizațiilor internaționale și tuturor celorlalte entități juridice care sunt resortisanți ai țărilor sau teritoriilor enumerate în cele ce urmează și, în cazul persoanelor juridice, care sunt, de asemenea, stabilite în mod efectiv în aceste țări sau teritorii:
 - (a) statele membre, beneficiarii Regulamentului (UE) .../... (IPA III) și părțile contractante la Acordul privind Spațiului Economic European;
 - (b) țările partenere din vecinătatea UE și Federația Rusă, atunci când procedura relevantă se desfășoară în contextul programelor menționate în anexa I la care participă aceasta din urmă;
 - (c) țările și teritoriile în curs de dezvoltare care figurează în lista beneficiarilor de asistență oficială pentru dezvoltare publicată de Comitetul de asistență pentru dezvoltare al Organizației pentru Cooperare și Dezvoltare Economică și care

nu sunt membre ale grupului G20, precum și țările și teritoriile de peste mări astfel cum sunt definite în Decizia .../... (UE) a Consiliului;

- (d) țările în curs de dezvoltare care figurează în lista destinatarilor asistenței oficiale pentru dezvoltare și care sunt membre ale grupului G20, precum și alte țări și teritorii, atunci când procedura relevantă se desfășoară în contextul unei acțiuni finanțate de Uniune în temeiul prezentului regulament la care acestea participă;
 - (e) țările pentru care accesul reciproc la finanțare externă este stabilit de Comisie; accesul reciproc poate fi acordat, pentru o perioadă limitată de cel puțin un an, de fiecare dată când o țară acordă eligibilitatea, în condiții egale, entităților din Uniune și celor din țările eligibile în temeiul prezentului regulament; Comisia decide cu privire la accesul reciproc și la durata acestuia după consultarea țării sau a țărilor destinate vizate;
 - (f) țările membre ale Organizației pentru Cooperare și Dezvoltare Economică, în cazul contractelor puse în aplicare într-una dintre țările cel mai puțin dezvoltate sau dintre țările sărace puternic îndatorate care figurează în lista destinatarilor asistenței oficiale pentru dezvoltare.
- 2. Fără a aduce atingere limitărilor inerente naturii și obiectivelor acțiunii, participarea la procedurile de achiziții publice și de atribuire de granturi și de premii pentru acțiunile finanțate în cadrul programelor pentru drepturile omului și democrație și al programelor pentru stabilitate și pace, precum și pentru acțiunile de răspuns rapid, este deschisă fără restricții.
 - 3. Toate produsele și materialele finanțate în temeiul prezentului regulament pot să provină din orice țară.
 - 4. Normele prevăzute la prezentul articol nu se aplică persoanelor fizice care sunt angajate de către un contractant eligibil sau, dacă este cazul, de către un subcontractant eligibil sau care dispun de un alt tip de contract legal încheiat cu aceștia și nu creează restricții legate de naționalitate pentru aceste persoane fizice.
 - 5. Pentru acțiunile cofinanțate în comun de către o entitate sau puse în aplicare în gestiune directă sau indirectă cu entitățile menționate la articolul 62 alineatul (1) litera (c) punctele (ii)-(viii) din Regulamentul financiar, se aplică și normele de eligibilitate ale entităților respective.
 - 6. În cazul în care donatorii furnizează finanțare pentru un fond fiduciar creat de către Comisie sau prin intermediul veniturilor alocate externe, se aplică normele de eligibilitate din actul de constituire a fondului fiduciar respectiv sau, în cazul veniturilor alocate externe, cele din acordul cu donatorul.
 - 7. În cazul acțiunilor finanțate în temeiul prezentului regulament și de un alt program al Uniunii, entitățile eligibile în temeiul oricăruia dintre programele respective sunt considerate eligibile.
 - 8. În cazul acțiunilor multinaționale, pot fi considerate eligibile entitățile juridice care sunt resortisanți ai țărilor și teritoriilor care intră sub incidența acțiunii și, în cazul persoanelor juridice, entitățile care sunt și stabilite în mod efectiv în țările și teritoriile respective.
 - 9. Normele privind eligibilitatea prevăzute în prezentul articol pot fi restricționate în ceea ce privește naționalitatea, localizarea geografică sau natura solicitanților, atunci

când astfel de restricții sunt impuse de caracterul specific și obiectivele acțiunii și când sunt necesare pentru punerea în aplicare efectivă a acțiunii.

10. Ofertanții, solicitanții și candidații din țările neeligibile pot fi acceptați ca fiind eligibili în cazul în care există o urgență sau o indisponibilitate a serviciilor pe piețele din țările și teritoriile vizate sau în alte cazuri justificate în mod corespunzător în care aplicarea normelor de eligibilitate riscă să facă imposibilă sau excesiv de dificilă realizarea unei acțiuni.
11. Pentru a promova capacitățile, piețele și achizițiile locale, se acordă prioritate contractanților locali și regionali, în cazul în care Regulamentul financiar prevede atribuirea pe baza unei singure oferte. În toate celelalte cazuri, participarea contractanților locali și regionali este promovată în conformitate cu dispozițiile relevante din regulamentul menționat.
12. În cadrul programului pentru democrație și drepturile omului, orice entitate care nu intră sub incidența definiției entității juridice de la articolul 2 punctul 6 este eligibilă atunci când acest lucru este necesar pentru a acționa în favoarea domeniilor de intervenție ale acestui program.

Articolul 25

Reportări, tranșe anuale, credite de angajament, rambursări și venituri generate de instrumentele financiare

1. Pe lângă dispozițiile articolului 12 alineatul (2) din Regulamentul financiar, creditele de angajament și de plată neutilizate în cadrul prezentului regulament se reportează automat și pot fi angajate până la data de 31 decembrie a exercițiului financiar următor. Sumele reportate sunt primele utilizate în exercițiul financiar următor.

Comisia informează Parlamentul European și Consiliul cu privire la creditele de angajament reportate în conformitate cu articolul 12 alineatul (6) din Regulamentul financiar.

2. Pe lângă normele prevăzute la articolul 15 din Regulamentul financiar referitoare la repunerea la dispoziție a creditelor, creditele de angajament corespunzătoare cuantumului dezangajărilor efectuate ca urmare a neaplicării totale sau parțiale a unei acțiuni în temeiul prezentului regulament sunt repuse la dispoziție în beneficiul liniei bugetare de origine.

Trimiterile la articolul 15 din Regulamentul financiar care figurează la articolul 12 alineatul (1) litera (b) din Regulamentul de stabilire a cadrului financiar multianual sunt înțelese ca incluzând o trimitere la prezentul alineat în scopul prezentului regulament.

3. Angajamentele bugetare pentru acțiuni care se desfășoară pe parcursul a mai mult de un exercițiu financiar se pot repartiza pe mai multe exerciții, în tranșe anuale, în conformitate cu articolul 112 alineatul (2) din Regulamentul financiar.

Articolul 114 alineatul (2) al treilea paragraf din Regulamentul financiar nu se aplică în cazul acestor acțiuni multianuale. Comisia dezangajează în mod automat orice parte a unui angajament bugetar pentru o acțiune care, până la data de 31 decembrie a celui de al cincilea an care urmează anului angajamentului bugetar, nu a fost utilizată în scopul prefinanțării sau al efectuării de plăți intermediare sau pentru care nu s-a prezentat nicio declarație de cheltuieli certificată sau nicio cerere de plată.

Alineatul (2) al prezentului articol se aplică, de asemenea, tranșelor anuale.

4. Prin derogare de la articolul 209 alineatul (3) din Regulamentul financiar, rambursările și veniturile generate de un instrument financiar sunt alocate liniei bugetare de origine ca venituri alocate interne după deducerea costurilor și comisioanelor de gestionare. La interval de cinci ani, Comisia examinează contribuția adusă la realizarea obiectivelor Uniunii de instrumentele financiare existente și eficiența acestora.

Capitolul IV

FEDD+, garanții bugetare și asistență financiară acordată țărilor terțe

Articolul 26

Domeniu de aplicare și finanțare

1. Pachetul financiar menționat la articolul (6) alineatul (2) litera (a) finanțează Fondul european pentru dezvoltare durabilă Plus (FEDD+) și garanția pentru acțiunea externă.

Scopul FEDD+, ca pachet financiar integrat care furnizează capacitate financiară pe baza metodelor de execuție stabilite la articolul 23 alineatul (1) literele (a), (e), (f) și (g), este de a sprijini investițiile și de a extinde accesul la finanțare, pentru a favoriza o dezvoltare economică și socială durabilă și favorabilă incluziunii și pentru a promova reziliența socioeconomică a țărilor partenere, punând accentul în mod deosebit pe eradicarea sărăciei, pe creșterea economică durabilă și favorabilă incluziunii, pe crearea de locuri de muncă decente, pe oportunitățile economice, pe aptitudini și spirit antreprenorial, pe sectoarele socioeconomice, pe microîntreprinderi și întreprinderile mici și mijlocii, precum și pentru a aborda cauzele socioeconomice specifice profunde ale migrației neregulate, în conformitate cu documentele indicative de programare relevante. Se acordă o atenție deosebită țărilor despre care se consideră că se confruntă cu situații de fragilitate sau de conflict, țărilor cel mai puțin dezvoltate și țărilor sărace puternic îndatorate.

2. Garanția pentru acțiunea externă sprijină operațiunile FEDD+ acoperite de garanții bugetare în conformitate cu articolele 27, 28 și 29 din prezentul regulament, de asistență macrofinanciară și de împrumuturile acordate țărilor terțe astfel cum se menționează la articolul 10 alineatul (2) din Regulamentul privind IESN.
3. În temeiul garanției pentru acțiunea externă, Uniunea poate garanta operațiuni semnate între 1 ianuarie 2021 și 31 decembrie 2027, până la o sumă maximă de 60 000 000 000 EUR.
4. Rata de provizionare este cuprinsă între 9 % și 50 %, în funcție de tipul de operațiune.

Rata de provizionare pentru garanția pentru acțiunea externă este de 9 % pentru asistența macrofinanciară a Uniunii și pentru garanțiile bugetare care acoperă riscurile suverane asociate operațiunilor de împrumut.

Rata de provizionare se revizuieste o dată la trei ani începând cu data aplicării prezentului regulament prevăzută la articolul 40. Comisia este împuternicită să

adopte acte delegate în conformitate cu articolul 34 pentru a completa sau a modifica aceste rate.

5. Garanția pentru acțiunea externă este considerată a fi o garanție unică în fondul comun de provizionare instituit prin articolul 212 din Regulamentul financiar.
6. FEDD+ și garanția pentru acțiunea externă pot sprijini operațiuni de finanțare și de investiții în țările partenere din regiunile geografice menționate la articolul 4 alineatul (2). Provizionarea garanției pentru acțiunea externă este finanțată din bugetul programelor geografice relevante stabilit la articolul 6 alineatul (2) litera (a) și se transferă în fondul comun de provizionare. FEDD+ și garanția pentru acțiunea externă pot, de asemenea, să sprijine operațiuni în țările beneficiare enumerate în anexa I la Regulamentul IPA III. Finanțarea pentru aceste operațiuni în temeiul FEDD+ și pentru provizionarea garanției pentru acțiunea externă este efectuată în temeiul Regulamentului IPA. Provizionarea garanției pentru acțiunea externă pentru împrumuturile acordate țărilor terțe menționate la articolul 10 alineatul (2) din Regulamentul privind IESN se finanțează din regulamentul respectiv.
7. Provizionarea menționată la articolul 211 alineatul (2) din Regulamentul financiar este constituită pe baza totalului pasivelor restante ale Uniunii care decurg din fiecare operațiune, inclusiv din operațiunile semnate înainte de 2021 și garantate de Uniune. Cuantumul anual de provizionare necesar poate fi constituit în cursul unei perioade de până la șapte ani.
8. Soldul activelor la 31 decembrie 2020 ale Fondului de garantare FEDD și ale Fondului de garantare pentru acțiuni externe, fonduri instituite de Regulamentul (UE) 2017/1601 al Parlamentului European și al Consiliului și, respectiv, de Regulamentul (CE, Euratom) nr. 480/2009, se transferă în fondul comun de provizionare în scopul provizionării operațiunilor acestuia în temeiul aceleiași garanții unice prevăzute la alineatul (4) al prezentului articol.

Articolul 27

Eligibilitate și selectarea operațiunilor și a contrapărților

1. Operațiunile de finanțare și de investiții eligibile pentru sprijin prin intermediul garanției pentru acțiunea externă sunt coerente și conforme cu politicile Uniunii, precum și cu strategiile și politicile țărilor partenere. Acestea sprijină, în special, obiectivele, principiile generale și cadrul de politică al prezentului regulament și documentele indicative de programare relevante, ținând seama în mod corespunzător de domeniile prioritare prevăzute în anexa V.
2. Garanția pentru acțiunea externă sprijină operațiunile de finanțare și de investiții care respectă condițiile stabilite la articolul 209 alineatul (2) literele (a)-(c) din Regulamentul financiar și care:
 - (a) asigură complementaritatea cu alte inițiative;
 - (b) sunt viabile din punct de vedere economic și financiar, ținându-se seama în mod corespunzător de posibilitatea de a primi sprijin și cofinanțare pentru proiect din partea partenerilor publici și privați și luându-se în considerare, în același timp, mediul de funcționare specific și capacitățile țărilor care se confruntă cu situații de fragilitate sau de conflict, ale țărilor cel mai puțin

dezvoltate și ale celor sărace puternic îndatorate, care pot beneficia de condiții mai puțin restrictive;

- (c) sunt viabile pe plan tehnic și sunt sustenabile, atât din punct de vedere ecologic, cât și din punct de vedere social.
3. Garanția pentru acțiunea externă se utilizează pentru a acoperi riscurile legate de următoarele instrumente:
- (a) împrumuturile, inclusiv împrumuturile în moneda locală și împrumuturile de asistență macrofinanciară;
 - (b) garanțiile;
 - (c) contragaraniile;
 - (d) instrumentele de pe piața de capital;
 - (e) orice altă formă de finanțare sau de îmbunătățire a calității creditului, asigurare și participatii sub formă de capital sau de cvasicapital.
4. Contrapărțile eligibile pentru a beneficia de garanția pentru acțiunea externă sunt cele menționate la articolul 208 alineatul (4) din Regulamentul financiar, inclusiv cele din țările terțe care contribuie la garanția pentru acțiunea externă, sub rezerva aprobării de către Comisie în conformitate cu articolul 28 din prezentul regulament. În plus, prin derogare de la articolul 62 alineatul (2) litera (c) din Regulamentul financiar, organismele de drept privat care sunt dintr-un stat membru sau o țară terță ce a contribuit la garanția pentru acțiunea externă în conformitate cu articolul 28 și care furnizează o asigurare adecvată a capacității lor financiare sunt eligibile pentru a beneficia de garanția respectivă.
5. Contrapărțile eligibile respectă normele și condițiile prevăzute la articolul 62 alineatul (2) litera (c) din Regulamentul financiar. În cazul organismelor de drept privat dintr-un stat membru sau o țară terță care au contribuit la garanția pentru acțiunea externă în conformitate cu articolul 28 din prezentul regulament, se preferă acele organisme care publică informații legate de criteriile de mediu, sociale și de guvernanta corporativă.
- Comisia asigură o utilizare eficace, eficientă și echitabilă a resurselor disponibile între contrapărțile eligibile, promovând totodată cooperarea dintre acestea.
- Comisia asigură un tratament echitabil pentru toate contrapărțile eligibile și evitarea conflictelor de interese pe parcursul perioadei de punere în aplicare a FEDD+. Pentru a asigura complementaritatea, Comisia poate solicita orice informație relevantă de la contrapărțile eligibile cu privire la operațiunile lor care nu fac obiectul FEDD+.
6. Comisia selectează contrapărțile eligibile în conformitate cu articolul 154 din Regulamentul financiar, ținând seama în mod corespunzător de următoarele elemente:
- (a) consilierea oferită de consiliul strategic și consiliul operațional regional, în conformitate cu anexa VI;
 - (b) obiectivele componentei de investiții;
 - (c) experiența contrapărții eligibile și capacitatea sa de gestionare a riscurilor;
 - (d) valoarea resurselor proprii, precum și a cofinanțării din sectorul privat, pe care contrapartea eligibilă este pregătită să le mobilizeze pentru componenta de investiții.

7. Comisia instituie componente de investiții pentru regiuni, pentru țări partenere specifice sau pentru ambele, pentru sectoare specifice, pentru proiecte specifice sau categorii specifice de beneficiari finali sau pentru ambele, aceste componente urmând să fie finanțate prin prezentul regulament și să intre sub incidența garanției pentru acțiunea externă până la o sumă fixată. Comisia informează Parlamentul European și Consiliul cu privire la modul în care componentele de investiții respectă prezentul articol și cu privire la prioritățile detaliate ale acestora în materie de finanțare. Toate cererile de sprijin financiar în cadrul componentelor de investiții se adresează Comisiei.
- Alegerea componentelor de investiții este justificată în mod corespunzător cu ajutorul unei analize a disfuncționalităților pieței sau a situațiilor de investiții sub nivelul optim. Această analiză se efectuează de către Comisie în cooperare cu contrapărțile potențial eligibile și cu părțile interesate.
- Contrapărțile eligibile pot furniza instrumentele menționate la alineatul (3) în cadrul unei componente de investiții sau al unui proiect individual de investiții administrat de o contraparte eligibilă. Instrumentele pot fi furnizate în beneficiul țărilor partenere, inclusiv al țărilor care se confruntă cu situații de fragilitate sau de conflict sau al țărilor cu dificultăți de reconstrucție și de redresare post-conflict, în beneficiul instituțiilor acestor țări partenere, inclusiv al băncilor și instituțiilor financiare publice naționale și al băncilor și instituțiilor financiare locale private, precum și în beneficiul entităților din sectorul privat al acestor țări partenere.
8. Comisia evaluează operațiunile care beneficiază de sprijinul garanției pentru acțiunea externă pe baza criteriilor de eligibilitate stabilite la alineatele (2) și (3), recurgând, unde este posibil, la sistemele existente ale contrapărților eligibile de măsurare a rezultatelor. Comisia publică în fiecare an rezultatul evaluării sale pentru fiecare componentă de investiții.
9. Comisia este împuternicită să adopte acte delegate în conformitate cu articolul 34, pentru a completa sau a modifica domeniile prioritare menționate în anexa V și guvernanta FEDD+ menționată în anexa VI.

Articolul 28

Contribuția din partea altor donatori la garanția pentru acțiunea externă

1. Statele membre, țările terțe și alte părți terțe pot contribui la garanția pentru acțiunea externă.

Prin derogare de la articolul 218 alineatul (2) al doilea paragraf din Regulamentul financiar, părțile contractante la Acordul privind Spațiul Economic European pot contribui cu garanții sau în numerar.

Contribuțiile din partea țărilor terțe, altele decât părțile contractante la Acordul privind Spațiul Economic European, și din partea altor părți terțe se realizează sub formă de numerar și fac obiectul aprobării de către Comisie.

Comisia informează fără întârziere Parlamentul European și Consiliul cu privire la contribuțiile confirmate.

La solicitarea statelor membre, contribuțiile acestora pot fi alocate pentru inițierea de acțiuni în anumite regiuni, țări sau sectoare ori în anumite componente de investiții existente.

2. Contribuțiile sub formă de garanție nu depășesc 50 % din suma prevăzută la articolul 26 alineatul (2) din prezentul regulament.

Contribuțiile făcute de statele membre și părțile contractante la Acordul privind Spațiul Economic European sub formă de garanție pot fi solicitate pentru plăți aferente activării garanției doar după ce finanțarea din bugetul general al Uniunii Europene, majorată cu orice alte contribuții în numerar, a fost folosită pentru plăți aferente activării garanției.

Orice contribuție poate fi utilizată pentru a acoperi activarea garanției, indiferent de destinația contribuției.

Se încheie un acord de contribuție între Comisie, în numele Uniunii, și contribuitor, care prevede, în special, dispoziții privind condițiile de plată.

Articolul 29

Punerea în aplicare a acordurilor de garanție pentru acțiunea externă

1. Comisia încheie, în numele Uniunii, acorduri de garanție pentru acțiunea externă cu contrapărțile eligibile selectate în temeiul articolului 27. Acordurile pot fi încheiate cu un consorțiu de două sau mai multe contrapărți eligibile.
2. Pentru fiecare componentă de investiții se încheie unul sau mai multe acorduri de garanție pentru acțiunea externă între Comisie și contrapartea eligibilă sau contrapărțile eligibile selectate. În plus, pentru a răspunde nevoilor specifice, garanția pentru acțiunea externă poate fi acordată pentru operațiuni individuale de finanțare sau de investiții.

Toate acordurile de garanție pentru acțiunea externă sunt puse, la cerere, la dispoziția Parlamentului European și a Consiliului, ținându-se seama de protecția informațiilor confidențiale și sensibile din punct de vedere comercial.

3. Acordurile de garanție pentru acțiunea externă conțin, în special:
 - (a) norme detaliate privind acoperirea, cerințele, eligibilitatea, contrapărțile eligibile și procedurile;
 - (b) norme detaliate referitoare la furnizarea garanției pentru acțiunea externă, inclusiv modalitățile de acoperire și acoperirea fixată a portofoliilor și proiectelor pentru tipuri specifice de instrumente, precum și o analiză a riscului privind proiectele și portofoliile de proiecte, inclusiv la nivel sectorial, regional și național;
 - (c) o mențiune cu privire la obiectivele și scopul prezentului regulament, o evaluare a nevoilor și indicarea rezultatelor preconizate, luând în considerare promovarea responsabilității sociale a întreprinderilor și comportament responsabil în afaceri;
 - (d) remunerarea garanției, care trebuie să reflecte nivelul de risc, precum și posibilitatea ca remunerarea să fie parțial subvenționată, pentru a acorda condiții mai puțin restrictive în cazuri justificate în mod corespunzător;
 - (e) condițiile de utilizare a garanției pentru acțiunea externă, inclusiv condițiile de plată, cum ar fi termenele specifice, dobânzile aferente sumelor datorate, cheltuielile și costurile de recuperare și, eventual, dispoziții privind lichiditățile necesare;

- (f) procedurile referitoare la creanțe, inclusiv, dar fără a se limita la evenimente declanșatoare și perioade de așteptare, și procedurile privind recuperarea creanțelor;
 - (g) obligațiile de monitorizare, raportare și evaluare;
 - (h) proceduri clare și accesibile de depunere a plângerilor pentru părțile terțe care ar putea fi afectate de implementarea proiectelor sprijinite prin garanția pentru acțiunea externă.
4. Contrapartea eligibilă aprobă operațiunile de finanțare și de investiții conform propriilor norme și proceduri interne și în conformitate cu dispozițiile acordului de garanție pentru acțiunea externă.
5. Garanția pentru acțiunea externă poate acoperi următoarele elemente:
- (a) pentru instrumentele de datorie, principalul și toate dobânzile și sumele datorate către contrapartea eligibilă selectată, dar care nu au fost primite de către aceasta în conformitate cu condițiile operațiunilor de finanțare, după ce a avut loc o situație de neîndeplinire a obligațiilor;
 - (b) în cazul investițiilor de capital, sumele investite și costurile lor de finanțare asociate;
 - (c) pentru alte operațiuni de finanțare și de investiții menționate la articolul 27 alineatul (2), sumele utilizate și costurile lor de finanțare asociate;
 - (d) toate cheltuielile relevante și costurile de recuperare legate de o situație de neîndeplinire a obligațiilor, cu excepția cazului în care sunt deduse din sumele încasate prin procedurile de recuperare.
6. În scopul respectării de către Comisie a obligațiilor sale contabile, al raportării cu privire la riscurile acoperite de garanția pentru acțiunea externă și în conformitate cu articolul 209 alineatul (4) din Regulamentul financiar, contrapărțile eligibile cu care a fost încheiat un acord de garanție pentru acțiunea externă furnizează Comisiei și Curții de Conturi, în fiecare an, rapoartele financiare privind operațiunile de finanțare și de investiții care fac obiectul prezentului regulament, auditate de un auditor extern independent, care să conțină, printre altele, informații privind:
- (a) evaluarea riscurilor aferente operațiunilor de finanțare și de investiții ale contrapărților eligibile, inclusiv informații privind pasivele Uniunii măsurate în conformitate cu normele contabile menționate la articolul 80 din Regulamentul financiar și IPSAS;
 - (b) obligațiile financiare în curs ale Uniunii, provenite din operațiunile FEDD+, furnizate contrapărților eligibile, precum și operațiunile de finanțare și de investiții ale acestora, defalcate pe operațiuni individuale.
7. Contrapărțile eligibile furnizează Comisiei, la cerere, toate informațiile suplimentare necesare pentru îndeplinirea obligațiilor Comisiei legate de prezentul regulament.
8. Comisia prezintă un raport privind instrumentele financiare, garanțiile bugetare și asistența financiară în conformitate cu articolele 241 și 250 din Regulamentul financiar. În acest scop, contrapărțile eligibile furnizează anual informațiile necesare pentru a permite Comisiei să respecte obligațiile de raportare.

Participarea la capitalul unei bănci de dezvoltare

Pachetul financiar pentru programele geografice, menționat la articolul 6 alineatul (2) litera (a), poate fi folosit pentru a contribui la dotarea cu capital a instituțiilor de finanțare a dezvoltării europene și non-europene.

Capitolul V

Monitorizare, raportare și evaluare

Monitorizare și raportare

1. În anexa VII sunt prevăzuți indicatori pentru raportările privind progresele înregistrate în cadrul prezentului regulament în direcția îndeplinirii obiectivelor specifice stabilite la articolul 3, în conformitate cu indicatorii referitori la obiectivele de dezvoltare durabilă. Valorile indicatorilor la 1 ianuarie 2021 sunt utilizate ca bază pentru evaluarea măsurii în care obiectivele au fost atinse.
2. În mod regulat, Comisia își monitorizează acțiunile și evaluează progresele înregistrate în direcția obținerii rezultatelor preconizate, referindu-se la realizări și efecte.

Progresele înregistrate în ceea ce privește rezultatele preconizate ar trebui să fie monitorizate pe baza unor indicatori clari, transparenți și, după caz, măsurabili. Numărul indicatorilor trebuie să fie limitat pentru a facilita raportarea în timp util.

3. Cadrele comune de rezultate incluse în documentele comune de programare care îndeplinesc criteriile prevăzute la articolul 12 alineatul (4) servesc drept bază pentru monitorizarea comună de către Uniune și statele sale membre a punerii în aplicare a sprijinului colectiv acordat unei țări partenere.

Sistemul de raportare cu privire la performanță asigură faptul că datele referitoare la monitorizarea implementării programului și a rezultatelor acestuia sunt colectate în mod eficient, eficace și la timp. În acest scop, destinatarilor fondurilor Uniunii li se impun cerințe de raportare proporționale.

4. Comisia examinează progresele înregistrate în punerea în aplicare a prezentului regulament. Începând din 2022, Comisia prezintă Parlamentului European și Consiliului un raport anual privind realizarea obiectivelor prezentului regulament, stabilit cu ajutorul unor indicatori care măsoară rezultatele obținute și eficiența regulamentului. Raportul respectiv este transmis, de asemenea, Comitetului Economic și Social European și Comitetului Regiunilor.
5. Raportul anual cuprinde informații, pentru anul precedent, cu privire la măsurile finanțate, rezultatele exercițiilor de monitorizare și de evaluare, implicarea partenerilor relevanți, precum și la punerea în aplicare a angajamentelor bugetare și executarea creditelor de plată, defalcate pe țări, regiuni și sectoare de cooperare. Acesta evaluează rezultatele finanțării acordate de Uniune recurgând, pe cât posibil, la indicatori specifici și măsurabili privind contribuția finanțării la realizarea obiectivelor prezentului regulament. În cazul cooperării pentru dezvoltare, raportul evaluează, de asemenea, dacă acest lucru este posibil și relevant, respectarea

principiilor eficacității dezvoltării, inclusiv pentru instrumentele financiare inovatoare.

6. Raportul anual elaborat în 2021 va cuprinde informații consolidate din rapoartele anuale privind perioada 2014-2020 cu privire la toate tipurile de finanțare care intră sub incidența regulamentelor menționate la articolul 40 alineatul (2), incluzând veniturile alocate externe și contribuțiile la fondurile fiduciare și realizând o defalcare a cheltuielilor în funcție de țară, de utilizarea instrumentelor financiare, de angajamente și de plăți. Raportul reflectă principalele învățăminte desprinse și acțiunile întreprinse pentru a da curs recomandărilor formulate după exercițiile de evaluare externă realizate în anii anteriori.
7. O estimare anuală a cheltuielilor totale legate de politicile climatice și de biodiversitate este realizată pe baza documentelor indicative de programare adoptate. Fondurile alocate în temeiul prezentului regulament fac obiectul unui sistem anual de monitorizare care este bazat pe metodologia Organizației pentru Cooperare și Dezvoltare Economică („markerii Rio”), fără a exclude utilizarea unor metodologii mai precise în cazul în care acestea sunt disponibile, și care este integrat în metodologia existentă de gestionare a performanțelor programelor Uniunii, pentru a cuantifica cheltuielile legate de politicile climatice și de biodiversitate la nivelul planurilor de acțiune și al măsurilor menționate la articolul 19, cheltuieli care sunt înregistrate în evaluări și în raportul anual.
8. Comisia pune la dispoziție informații referitoare la cooperarea pentru dezvoltare conform standardelor internaționale recunoscute.
9. Pentru a se asigura evaluarea eficace a progreselor prezentului regulament în direcția realizării obiectivelor sale, Comisia este împuternicită să adopte acte delegate, în conformitate cu articolul 34, pentru a modifica anexa VII în vederea revizuirii sau a completării indicatorilor, atunci când este necesar, precum și pentru a adăuga în prezentul regulament dispoziții privind instituirea unui cadru de monitorizare și de evaluare.

Articolul 32

Evaluare

1. O evaluare intermediară a prezentului regulament se realizează imediat ce sunt disponibile suficiente informații cu privire la punerea în aplicare a acestuia, dar nu mai târziu de patru ani de la începerea punerii în aplicare a instrumentului.

Dacă este posibil, în evaluări se utilizează principiile de bune practici ale Comitetului de asistență pentru dezvoltare al Organizației pentru Cooperare și Dezvoltare Economică, scopul urmărit fiind de a stabili dacă obiectivele au fost atinse și de a formula recomandări în vederea îmbunătățirii acțiunilor viitoare.
2. La finalul punerii în aplicare a regulamentului, dar nu mai târziu de patru ani de la sfârșitul perioadei indicate la articolul 1, Comisia efectuează o evaluare finală a regulamentului. Această evaluare analizează contribuția Uniunii la îndeplinirea obiectivelor prezentului regulament, pe baza unor indicatori care măsoară rezultatele obținute și a tuturor constatărilor și concluziilor privind impactul prezentului regulament.

Raportul final de evaluare se referă, de asemenea, la eficiența, valoarea adăugată, posibilitățile de simplificare, coerența internă și externă, precum și menținerea relevanței obiectivelor prezentului regulament.

Raportul final de evaluare este elaborat în scopul specific de a îmbunătăți punerea în aplicare a finanțării Uniunii. Acesta furnizează informații utile pentru luarea deciziilor privind reînnoirea, modificarea sau suspendarea tipurilor de acțiuni puse în aplicare în temeiul prezentului regulament.

Raportul final de evaluare conține și informații consolidate din rapoartele anuale relevante cu privire la toate tipurile de finanțare care intră sub incidența prezentului regulament, incluzând veniturile alocate externe și contribuțiile la fondurile fiduciare și realizând o defalcare a cheltuielilor în funcție de țara beneficiară, de utilizarea instrumentelor financiare, de angajamente și de plăți.

Comisia transmite concluziile evaluărilor, însoțite de observațiile sale, Parlamentului European, Consiliului și statelor membre, prin intermediul comitetului relevant menționat la articolul 35. Anumite evaluări pot fi examinate în cadrul respectivului comitet la solicitarea statelor membre. Rezultatele evaluării sunt luate în considerare la elaborarea programelor și alocarea resurselor.

În procesul de evaluare a finanțării Uniunii acordate în temeiul prezentului regulament, Comisia implică, într-o măsură adecvată, toate părțile interesate relevante și poate, după caz, să urmărească efectuarea unor evaluări comune împreună cu statele membre și cu partenerii din domeniul dezvoltării, în strânsă colaborare cu țările partenere.

3. În conformitate cu dispozițiile specifice privind raportarea prevăzute în Regulamentul financiar, până la 31 decembrie 2025 și la fiecare trei ani după această dată, Comisia evaluează utilizarea și funcționarea garanției pentru acțiunea externă. Comisia transmite raportul de evaluare Parlamentului European și Consiliului. Acest raport de evaluare este însoțit de un aviz al Curții de Conturi.

TITLUL III **DISPOZIȚII FINALE**

Articolul 33

Participarea unei țări sau a unui teritoriu care nu intră sub incidența prezentului regulament

1. În cazuri justificate în mod corespunzător și în cazul în care acțiunea care urmează a fi pusă în aplicare are un caracter mondial, transregional sau regional, Comisia poate hotărî, în cadrul programelor indicative multianuale relevante sau în cadrul planurilor de acțiune sau măsurilor relevante, să extindă domeniul de aplicare al acțiunilor la țările și teritoriile care nu fac obiectul prezentului regulament în temeiul articolului 4, în scopul de a asigura coerența și eficacitatea finanțării din partea Uniunii sau pentru a încuraja cooperarea regională sau transregională.
2. Comisia poate include o alocare financiară specifică pentru a sprijini țările și regiunile partenere în ceea ce privește consolidarea cooperării lor cu regiunile ultraperiferice ale Uniunii cu care se învecinează, precum și cu țările și teritoriile de peste mări care intră sub incidența *Deciziei privind TTPM* a Consiliului. În acest scop, prezentul regulament poate contribui, după caz și pe baza principiilor

reciprocității și proporționalității în ceea ce privește nivelul finanțării în temeiul *Deciziei privind TTPM* și/sau al *Regulamentului privind CTE*, la acțiunile puse în aplicare de o țară sau o regiune parteneră sau de orice altă entitate în temeiul prezentului regulament, de o țară, un teritoriu sau orice altă entitate în temeiul *Deciziei privind TTPM* sau de o regiune ultraperiferică a Uniunii în cadrul programelor operaționale comune ori la programele sau măsurile de cooperare interregională stabilite și puse în aplicare în temeiul *Regulamentului privind CTE*.

Articolul 34

Exercitarea delegării de competențe

1. Se conferă Comisiei competența de a adopta acte delegate în condițiile prevăzute la prezentul articol.
2. Competența de a adopta acte delegate menționată la articolul 4 alineatul (6), articolul 26 alineatul (3), articolul 27 alineatul (9) și articolul 31 alineatul (9) se conferă Comisiei pe perioada de valabilitate a prezentului regulament.
3. Delegarea de competențe menționată la articolul 4 alineatul (6), articolul 26 alineatul (3), articolul 27 alineatul (9) și la articolul 31 alineatul (9) poate fi revocată oricând de Parlamentul European sau de Consiliu. Decizia de revocare pune capăt delegării de competențe specificate în decizia respectivă. Decizia produce efecte din ziua care urmează datei publicării acesteia în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene sau de la o dată ulterioară menționată în decizie. Decizia nu aduce atingere actelor delegate care sunt deja în vigoare.
4. Înaintea adoptării unui act delegat, Comisia se consultă cu experții desemnați de fiecare stat membru, în conformitate cu principiile stabilite în Acordul interinstituțional privind o mai bună legiferare din 13 aprilie 2016.
5. De îndată ce adoptă un act delegat, Comisia îl notifică simultan Parlamentului European și Consiliului.
6. Un act delegat adoptat în temeiul articolului 4 alineatul (6), al articolului 26 alineatul (3), al articolului 27 alineatul (9) și al articolului 31 alineatul (9) intră în vigoare numai în cazul în care nici Parlamentul European și nici Consiliul nu au formulat obiecțiuni în termen de două luni de la notificarea acestuia către Parlamentul European și Consiliu sau în cazul în care, înaintea expirării termenului respectiv, Parlamentul European și Consiliul au informat Comisia că nu vor formula obiecțiuni. Termenul respectiv se prelungește cu două luni la inițiativa Parlamentului European sau a Consiliului.

Articolul 35

Comitetul

1. Comisia este asistată de Comitetul pentru vecinătate, cooperare pentru dezvoltare și cooperare internațională. Acest comitet este un comitet în sensul Regulamentului (UE) nr. 182/2011.
2. Atunci când se face trimitere la prezentul alineat, se aplică articolul 5 din Regulamentul (UE) nr. 182/2011.

3. În cazul în care avizul comitetului trebuie obținut prin procedură scrisă, procedura se încheie fără rezultat dacă, înainte de expirarea termenului de trimitere a avizului, acest lucru este hotărât de președintele comitetului sau solicitat de o majoritate simplă a membrilor comitetului.
4. Atunci când se face trimitere la prezentul alineat, se aplică articolul 8 din Regulamentul (UE) nr. 182/2011, coroborat cu articolul 5 din regulamentul respectiv.
5. Decizia adoptată rămâne în vigoare pe întreaga durată a documentului, a programului de acțiune sau a măsurii adoptate sau modificate.
6. La lucrările comitetului cu privire la aspectele legate de Banca Europeană de Investiții participă un observator din partea băncii.

Articolul 36

Informare, comunicare și publicitate

1. Destinatarii fondurilor Uniunii recunosc originea și asigură vizibilitatea finanțării Uniunii, în special în cadrul promovării acțiunilor și a rezultatelor acestora, oferind informații coerente, concrete și proporționale adresate unor categorii de public diverse, printre care mass-media și publicul larg.
2. Comisia implementează acțiuni de informare și comunicare privind prezentul regulament, acțiunile și rezultatele sale. Resursele financiare alocate prezentului regulament contribuie, de asemenea, la comunicarea instituțională a priorităților politice ale Uniunii, în măsura în care aceste priorități sunt legate în mod direct de obiectivele menționate la articolul 3.

Articolul 37

Derogare de la cerințele de vizibilitate

Având în vedere unele aspecte legate de securitate sau sensibilitățile politice locale, este posibil să fie preferabil sau necesar ca, în anumite țări sau zone sau în anumite perioade, să se limiteze activitățile de comunicare și de vizibilitate. În astfel de cazuri, publicul-țintă și instrumentele de vizibilitate, precum și produsele și canalele care trebuie utilizate în promovarea unei anumite acțiuni sunt stabilite de la caz la caz, în urma consultării cu Uniunea și de comun acord cu aceasta. În cazul în care este necesară o intervenție rapidă ca răspuns la o criză subită, nu este necesar să se prezinte imediat un plan complet de comunicare și de vizibilitate. În aceste cazuri, sprijinul Uniunii este totuși indicat în mod adecvat de la început.

Articolul 38

Clauza SEAE

Prezentul regulament se aplică în conformitate cu Decizia 2010/427/UE.

Articolul 39

Abrogare și dispoziții tranzitorii

1. Decizia nr. 466/2014/UE, Regulamentul (CE, Euratom) nr. 480/2009 și Regulamentul (UE) 2017/1601 se abrogă cu efect de la 1 ianuarie 2021.
2. Pachetul financiar pentru prezentul regulament poate include, de asemenea, cheltuieli de asistență tehnică și administrativă necesare pentru a asigura tranziția de la actele legislative care au precedat prezentul regulament (și care sunt enumerate în cele ce urmează) către prezentul regulament: Regulamentul (UE) nr. 233/2014; Regulamentul (UE) nr. 232/2014; Regulamentul (UE) nr. 230/2014; Regulamentul (UE) nr. 235/2014; Regulamentul (UE) nr. 234/2014, Regulamentul (Euratom) nr. 237/2014, Regulamentul (UE) nr. 236/2014, Decizia nr. 466/2014/UE, Regulamentul (CE, Euratom) nr. 480/2009 și Regulamentul (UE) 2017/1601.
3. Pachetul financiar prevăzut pentru prezentul regulament poate acoperi cheltuielile legate de pregătirea unui eventual dispozitiv care va succede prezentului regulament.
4. Dacă este necesar, pot fi introduse în buget credite pentru perioada de după 2027, pentru a acoperi cheltuielile prevăzute la articolul 20 alineatul (1) și pentru a permite gestionarea acțiunilor nefinalizate până la 31 decembrie 2027.

Articolul 40

Intrarea în vigoare

Prezentul regulament intră în vigoare în a zi de la data publicării în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.

Se aplică de la 1 ianuarie 2021.

Prezentul regulament este obligatoriu în toate elementele sale și se aplică direct în toate statele membre.

Adoptat la Bruxelles,

*Pentru Parlamentul European,
Președintele*

*Pentru Consiliu,
Președintele*

FIȘĂ FINANCIARĂ LEGISLATIVĂ

1. CADRUL PROPUNERII/INIȚIATIVEI

- 1.1. Titlul propunerii/inițiativei
- 1.2. Domeniul (domeniile) de politică în cauză (*clusterul de programe*)
- 1.3. Natura propunerii/inițiativei
- 1.4. Motivele propunerii/inițiativei
- 1.5. Durata și impactul financiar
- 1.6. Modul (modurile) de gestiune preconizat(e)

2. MĂSURI DE GESTIUNE

- 2.1. Norme în materie de monitorizare și de raportare
- 2.2. Sistemul de gestiune și de control
- 2.3. Măsuri de prevenire a fraudelor și a neregulilor

3. IMPACTUL FINANCIAR ESTIMAT AL PROPUNERII/INIȚIATIVEI

- 3.1. Rubrica (rubricile) din cadrul financiar multianual și linia (liniile) bugetară (bugetare) de cheltuieli afectată (afectate)
- 3.2. Impactul estimat asupra cheltuielilor
 - 3.2.1. *Sinteza impactului estimat asupra cheltuielilor*
 - 3.2.2. *Impactul estimat asupra creditelor cu caracter administrativ*
 - 3.2.3. *Contribuția terților*
- 3.3. Impactul estimat asupra veniturilor

FIȘĂ FINANCIARĂ LEGISLATIVĂ

1. CADRUL PROPUNERII/INIȚIATIVEI

1.1. Titlul propunerii/inițiativei

Instrumentul de vecinătate, cooperare pentru dezvoltare și cooperare internațională

1.2. Domeniul (domeniile) de politică în cauză (*clusterul de programe*)

Acțiunea externă

Instrumentul de vecinătate, cooperare pentru dezvoltare și cooperare internațională

1.3. Propunerea/inițiativa se referă la:

☐ o acțiune nouă

☐ o acțiune nouă ca urmare a unui proiect-pilot/a unei acțiuni pregătitoare⁸⁴

☐ prelungirea unei acțiuni existente

☒ o fuziune sau o redirectionare a uneia sau mai multor acțiuni către o altă/o nouă acțiune

1.4. Motivele propunerii/inițiativei

1.4.1. Cerința (cerințele) care trebuie îndeplinită (îndeplinite) pe termen scurt sau lung, inclusiv un calendar detaliat pentru punerea în aplicare a inițiativei

Pe termen lung, obiectivul general al instrumentului propus este de a susține și de a promova valorile și interesele Uniunii în întreaga lume.

În conformitate cu articolul 3 alineatul (5) și cu articolele 8 și 21 din Tratatul privind Uniunea Europeană, printre obiectivele specifice se numără următoarele:

(a) sprijinirea și promovarea dialogului și a cooperării cu țările și regiunile terțe din vecinătatea UE, din Africa Subsahariană, din Asia și Pacific, precum și din America și zona Caraibilor;

(b) la nivel mondial, promovarea drepturilor omului și a democrației, sprijinirea organizațiilor societății civile, contribuția la stabilitate și pace și abordarea altor provocări globale;

(c) răspunsul rapid la situații de criză, de instabilitate și de conflict; consolidarea rezilienței și crearea unei legături între acțiunile umanitare și acțiunile pentru dezvoltare; și răspunsul la nevoile și prioritățile politicii externe.

Un procent de cel puțin 90 % din cheltuielile prevăzute în temeiul prezentului instrument at trebui să îndeplinească criteriile pentru acordarea de asistență oficială pentru dezvoltare stabilite de Comitetul de asistență pentru dezvoltare al Organizației pentru Cooperare și Dezvoltare Economică.

⁸⁴

Astfel cum se menționează la articolul 58 alineatul (2) litera (a) sau (b) din Regulamentul financiar.

- 1.4.2. *Valoarea adăugată a implicării Uniunii (aceasta poate rezulta din diferiți factori, de exemplu mai buna coordonare, securitatea juridică, o mai mare eficacitate sau complementaritate). În sensul prezentului punct, „valoarea adăugată a implicării Uniunii” reprezintă valoarea rezultată din intervenția Uniunii care depășește valoarea ce ar fi fost creată de simpla intervenție a statelor membre.*

Motivele acțiunii la nivel european (*ex ante*)

În ultimii ani ne-am confruntat cu acte de terorism, cu conflicte regionale, cu presiune exercitată de migrație, cu o utilizare nesustenabilă a resurselor și cu creșterea protecționismului. La nivel individual, statele membre nu ar fi în măsură să răspundă în mod eficace la aceste dinamici globale, însă UE se află într-o poziție unică pentru a aborda provocările, pentru a dezvolta oportunitățile într-o lume care se schimbă rapid și pentru a oferi asistență externă datorită competențelor sale esențiale care decurg din tratate, datorită valorilor și credibilității sale ca actor ce promovează pacea, ca apărător al democrației și drepturilor omului și ca lider în combaterea schimbărilor climatice și în protejarea mediului, precum și datorită influenței sale politice și naturii sale supranaționale, datorită domeniului de aplicare și coerenței instrumentelor sale și combinației de instrumente de care dispune, precum și datorită gamei variate de mecanisme pe care le are la dispoziție pentru punerea în aplicare pe teren.

UE are posibilitatea de a instaura un veritabil dialog de la egal la egal cu alte organizații regionale, de exemplu cu Uniunea Africană.

În unele domenii în care statele membre nu sunt active pentru a lua măsuri, UE rămâne principalul și, uneori, sigurul actor care intervine. Acest lucru se întâmplă, de exemplu, în contexte sensibile cum ar fi apărarea drepturilor omului și misiunile de observare a alegerilor.

UE poate oferi valoare adăugată datorită volumului de resurse alocate prin intermediul instrumentelor sale, modurilor sale de gestiune relativ flexibile și previzibilității resurselor în cursul perioadei acoperite de cadrul financiar multianual.

UE dispune de o expertiză considerabilă în anumite domenii, aceasta avându-și originea în însăși istoria europeană (de exemplu, integrarea regională și tranziția democratică) și într-o serie întreagă de politici încununate de succes (de exemplu, expertiza în domeniul securității alimentare dobândită prin intermediul politicii agricole comune și al politicii comune în domeniul pescuitului, precum și expertiza referitoare la standardele tehnice ale pieței unice). UE se bucură de o reputație recunoscută pe plan internațional ca actor al păcii și al prevenirii conflictelor și ca susținător activ al alegerilor libere și al drepturilor omului.

UE este prezentă pe plan mondial prin intermediul delegațiilor sale, ceea ce îi permite să dispună de o vastă rețea de informații cu privire la evoluțiile care afectează țările din întreaga lume. UE este, de asemenea, parte la majoritatea proceselor multilaterale care vizează găsirea de soluții pentru a face față provocărilor globale. Acest lucru îi permite Uniunii să fie în permanență la curent cu noile nevoi și probleme și, astfel, să realoce resursele în consecință. Complementaritatea dintre acțiunile UE și acțiunile desfășurate de statele membre este în creștere. Acest lucru îmbunătățește dialogul politic și cooperarea, care au loc într-o măsură din ce în ce mai mare prin intermediul programării comune cu statele membre.

De asemenea, UE este în măsură să completeze activitățile statelor membre legate de gestionarea unor situații potențial periculoase sau în cazul unor intervenții deosebit de costisitoare.

Valoarea adăugată a Uniunii preconizată a fi creată (*ex post*)

Valoarea adăugată preconizată a fi creată de Instrumentul de vecinătate, cooperare pentru dezvoltare și cooperare internațională ar trebui să decurgă din constatările evaluării la jumătatea perioadei a instrumentelor de finanțare externă. În cursul evaluării la jumătatea perioadei, analiza indicatorilor nivelului de impact incluși în reglementările în vigoare (de exemplu, obiectivele de dezvoltare durabilă) au arătat tendințe pozitive. Se așteaptă ca aceste tendințe să continue după 2020 cu obiectivele internaționale stabilite pentru 2030.

1.4.3. *Învățăminte desprinse din experiențe anterioare similare*

Atât raportul de evaluare la jumătatea perioadei⁸⁵ adoptat de Comisie cu privire la 10 dintre instrumentele de finanțare externă⁸⁶, cât și rapoartele de evaluare *ex-post* privind asistența macrofinanciară și evaluarea la jumătatea perioadei privind mandatul de acordare a împrumuturilor externe al Băncii Europene de Investiții⁸⁷ au ajuns la concluzia că instrumentele de finanțare externă sunt, în general, adecvate scopului și că se profilează tendințe pozitive în ceea ce privește atingerea obiectivelor. Rapoartele arată că este nevoie de mai multe resurse pentru instrumentele de finanțare externă, deoarece acestea și-au atins limitele în materie de posibilități financiare.

Instrumentele definesc domeniul de aplicare, obiectivele și procedurile pentru a permite punerea în aplicare a politicilor. Raportul de evaluare la jumătatea perioadei a arătat că, datorită faptului că aceste instrumente oferă mijloacele necesare pentru punerea în practică a acțiunilor, ele pot acoperi cea mai mare parte a nevoilor și obiectivelor acțiunii externe a UE. Acestea ar avea de câștigat dacă ar reflecta mai bine o serie de evoluții, cum ar fi: noul cadru de politică, inclusiv acoperirea universală a Agendei 2030, criza migrației / criza refugiaților și proiecția externă a politicilor interne. În plus, este necesar să se acorde mai multă atenție legăturilor dintre dezvoltare și securitate și nivelului global de ambiție în materie de pace și securitate în cadrul acțiunii externe.

Introducerea principiului gradării⁸⁸ în anumite instrumente (de exemplu, Instrumentul de cooperare pentru dezvoltare) a lăsat o lacună în capacitatea UE de a coopera cu țările cu venituri medii superioare prin intermediul cooperării bilaterale.

⁸⁵ Raportul de evaluare la jumătatea perioadei [COM(2017) 720 final] s-a bazat pe zece documente de lucru ale serviciilor Comisiei, unul pentru fiecare instrument (a se vedea lista de mai jos), care, la rândul lor, s-au întemeiat pe zece evaluări independente. Raportul la jumătatea perioadei, documentele de lucru ale serviciilor Comisiei și evaluările independente pot fi găsite la următoarea adresă: https://ec.europa.eu/europeaid/public-consultation-external-financing-instruments-european-union_en

⁸⁶ Cele 10 instrumente vizate au fost următoarele: Instrumentul de cooperare pentru dezvoltare (ICD); Fondul european de dezvoltare (FED); Instrumentul european de vecinătate (IEV); Instrumentul de asistență pentru preaderare (IPA II); Instrumentul care contribuie la stabilitate și pace (IcSP); Instrumentul european pentru democrație și drepturile omului (IEDDO); Instrumentul de parteneriat (IP); Instrumentul pentru cooperarea în materie de securitate nucleară (ICSN); Decizia privind Groenlanda (DG); și Regulamentul comun de punere în aplicare (CIR).

⁸⁷ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/?uri=CELEX:52016DC0584>

⁸⁸ În domeniul cooperării actuale a UE, „gradare” înseamnă că țările cu venituri medii superioare nu mai sunt eligibile pentru cooperarea bilaterală desfășurată de UE.

Întrucât este posibil ca unele situații din țările respective să necesite un astfel de sprijin (de exemplu, situațiile post-criză), s-a constatat că UE trebuie să găsească modalități inovatoare de cooperare, astfel cum se prevede în noul Consens european privind dezvoltarea⁸⁹, cu țările în curs de dezvoltare mai avansate și cu partenerii strategici, în conformitate cu acoperirea universală a Agendei 2030.

Promovarea valorilor fundamentale și a drepturilor omului este elementul central al acestor instrumente. Cu toate acestea, în unele țări au existat dificultăți în ceea ce privește promovarea acestei agende și realizarea de progrese în acest domeniu; de asemenea, s-a constatat că spațiul de desfășurare pentru organizațiile societății civile s-a restrâns în multe țări. Această situație îngreunează activitatea legată de chestiunile respective și subliniază tensiunea dintre promovarea agendei privind drepturilor omului, pe de o parte, și propriile interese prioritare ale partenerilor, pe de altă parte.

În contextul actual, caracterizat de numeroase crize și conflicte, UE trebuie să fie în măsură să reacționeze rapid la contextele schimbătoare. Cu toate acestea, în cazul anumitor instrumente, capacitatea de reacție a fost împiedicată de lipsa flexibilității financiare. Atunci când au apărut noi priorități, cum ar fi criza migrației / criza refugiaților, încercarea de a realoca fonduri în cadrul instrumentelor înscrise în buget a întâmpinat dificultăți, întrucât cantități importante de resurse fuseseră imobilizate în programe pe termen lung, ceea ce nu a permis degajarea unei marje nealocate suficiente. Astfel cum s-a afirmat în raportul de evaluare la jumătatea perioadei, flexibilitatea trebuie să fie consolidată.

Este necesar să se asigure coerența între părțile componente ale unui instrument, între diferitele instrumente, precum și cu donatorii. În ansamblu, constatările raportului de evaluare la jumătatea perioadei în privința coerenței sunt împărțite. În ceea ce privește coerența în cadrul instrumentelor, constatările au fost satisfăcătoare. S-a notat un anumit grad de coerență între instrumente, însă multitudinea de programe a condus uneori la suprapunerea unor acțiuni, în special în cazul cooperării complexe cu țările în curs de dezvoltare mai avansate. În plus, interacțiunea dintre abordarea geografică și cea tematică a condus uneori la răspunsuri inconsecvente la nivel de țară. Feedbackul primit din partea delegațiilor UE a arătat că acestora le este greu să gestioneze complementaritățile și să profite de pe urma lor, precum și să creeze sinergii între instrumente. În general, s-a considerat că UE nu profită de o serie întreagă de ocazii de a realiza strategii coordonate pentru o anumită țară/regiune.

În ceea ce privește coerența cu statele membre, în evaluare s-a constatat că este posibilă consolidarea într-o mai mare măsură a programării comune. Totuși, acest lucru ar necesita un angajament mai puternic în anumite cazuri, atât din partea guvernelor țărilor partenere, cât și din partea statelor membre.

Raportul de evaluare la jumătatea perioadei indică apariția unor tendințe pozitive în ceea ce privește obținerea de rezultate. Cu toate acestea, măsurarea rezultatelor obținute a întâmpinat dificultăți. Informațiile disponibile cu privire la sistemele de monitorizare menționate în instrumente au fost deseori limitate. S-a constatat o lipsă de date (inclusiv de date de referință) pentru a putea evalua dacă instrumentele erau pe calea cea bună pentru a îndeplini o parte dintre obiectivele lor (în special obiectivele de nivel înalt) și s-a recunoscut faptul că numeroși factori externi

⁸⁹

Punctele 91-93.

(de exemplu, politicile țărilor partenere și ceilalți donatori) influențează îndeplinirea obiectivelor.

În ceea ce privește integrarea priorităților UE, în ansamblul instrumentelor existente s-au constatat progrese semnificative în domeniul schimbărilor climatice⁹⁰, în timp ce mai multe eforturi sunt necesare pentru a face față amplitudinii altor provocări legate de mediu, cum ar fi pierderea biodiversității și epuizarea resurselor naturale. S-a considerat, în majoritatea cazurilor, că mai sunt multe de făcut pentru integrarea drepturilor omului, inclusiv a egalității de gen și a capacității femeilor, guvernele partenere dând uneori dovadă de lipsă de interes sau opunând rezistență în legătură cu aceste domenii.

Deși, în ansamblu, performanțele organizaționale s-au dovedit a fi eficiente, unii actori au considerat totuși punerea în aplicare a unor instrumente ca fiind împovărătoare din punct de vedere administrativ. Comisia a fost percepută uneori ca axându-se mai mult pe proces și mai puțin pe obiectivele de politică și pe rezultate.

1.4.4. *Compatibilitatea și posibila sinergie cu alte instrumente corespunzătoare*

În punerea în aplicare a prezentului regulament, se asigură atât consecvența cu alte domenii ale acțiunii externe și cu alte politici relevante ale UE, cât și coerența politicilor din domeniul dezvoltării⁹¹. Astfel cum este inclus în Agenda 2030, acest lucru înseamnă luarea în considerare a impactului tuturor politicilor asupra dezvoltării durabile, la toate nivelurile: la nivel național, la nivelul UE, în alte țări și la nivel mondial.

În plus, ar trebui să se urmărească realizarea de sinergii cu acțiunile din cadrul altor programe ale UE, în vederea maximizării impactului intervențiilor combinate, printre aceste programe numărându-se fondurile structurale și de investiții europene și Orizont Europa.

Acțiunile finanțate în temeiul prezentei propuneri ar trebui să fie coerente cu cele desfășurate în cadrul Instrumentului de asistență pentru preaderare III, al Deciziei privind țările și teritoriile de peste mări, al politicii externe și de securitate comune și al Instrumentului european pentru pace, nou propus, care este în afara bugetului UE. Ajutorul umanitar, astfel cum este definit la articolul 214 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, nu va fi finanțat în cadrul prezentei propuneri, întrucât acesta va continua să fie finanțat prin Regulamentul privind ajutorul umanitar.

Fondurile în temeiul prezentului regulament ar trebui, de asemenea, să fie utilizate pentru a finanța acțiuni legate de mobilitatea de studiu către, dinspre sau între țările terțe care nu sunt asociate programului Erasmus, precum și cooperarea și dialogul politic cu țările respective, într-un mod care să fie coerent cu Regulamentul privind Erasmus.

⁹⁰ De exemplu, contribuțiile pentru schimbările climatice în cadrul celui de al 11-lea FED au crescut de la 3,3 % în 2014 la 23,3 % în 2016 și contribuțiile pentru schimbările climatice în cadrul ICD au crescut de la 17,7 % în 2014 la 24,9 % în 2016. Sursă: Indicatorul 12b, cadrul UE privind rezultatele dezvoltării și cooperării internaționale, cu contribuția sistemului de notificare al țărilor creditoare al CAD/OCDE.

⁹¹ https://ec.europa.eu/europeaid/policies/policy-coherence-development_en

1.5. Durata și impactul financiar

☐ **durată limitată**

- ☐ în vigoare de la [ZZ/LL]AAAA până la [ZZ/LL]AAAA
- ☐ Impact financiar din AAAA până în AAAA pentru credite de angajament și din AAAA până în AAAA pentru credite de plată.

☒ **durată nelimitată**

- Punere în aplicare cu o perioadă de creștere în intensitate începând din 2021

1.6. Modul (modurile) de gestiune preconizat(e)⁹²

☒ **Gestiune directă** asigurată de către Comisie

- ☒ prin intermediul serviciilor sale, inclusiv al personalului din delegațiile Uniunii;
- ☒ prin intermediul agențiilor executive

☐ **Gestiune partajată** cu statele membre

☒ **Gestiune indirectă** cu delegarea sarcinilor de execuție bugetară:

- ☒ țărilor terțe sau organismelor pe care le-au desemnat acestea;
- ☒ organizațiilor internaționale și agențiilor acestora (a se preciza);
- ☒ BEI și Fondului european de investiții;
- ☒ organismelor menționate la articolele 70 și 71 din Regulamentul financiar;
- ☒ organismelor de drept public;
- ☒ organismelor de drept privat cu misiune de serviciu public, cu condiția să prezinte garanții financiare adecvate;
- ☒ organismelor de drept privat dintr-un stat membru care sunt responsabile cu punerea în aplicare a unui parteneriat public-privat și care prezintă garanții financiare adecvate;
- ☒ persoanelor cărora li se încredințează executarea unor acțiuni specifice în cadrul PESC, în temeiul titlului V din Tratatul privind Uniunea Europeană, identificate în actul de bază relevant.
- *Dacă se indică mai multe moduri de gestiune, a se furniza detalii suplimentare în secțiunea „Observații”.*

Observații

Cheltuielile externe necesită capacitatea de a utiliza toate modurile de gestiune prevăzute, după caz și după cum s-a hotărât pe parcursul execuției

⁹²

Explicațiile privind modurile de gestiune, precum și trimerile la Regulamentul financiar, sunt disponibile pe site-ul BudgWeb:

<https://myintracomm.ec.europa.eu/budgweb/EN/man/budgmanag/Pages/budgmanag.aspx>

2. MĂSURI DE GESTIUNE

2.1. Norme în materie de monitorizare și raportare

A se preciza frecvența și condițiile aferente acestor dispoziții.

Sistemele de monitorizare și de evaluare ale Comisiei sunt din ce în ce mai mult axate pe rezultate. În cadrul lor sunt implicați atât membri ai personalului intern, cât și parteneri responsabili cu punerea în aplicare și experți externi.

Coordonatorii din cadrul delegațiilor și de la sediu monitorizează sistematic punerea în aplicare a proiectelor și a programelor, utilizând informațiile furnizate de partenerii responsabili cu punerea în aplicare ca parte a raportării periodice și inclusiv, atunci când este posibil, prin efectuarea unor vizite pe teren. Acțiunile de monitorizare internă oferă informații prețioase privind progresele realizate; îi ajută pe responsabili să identifice blocajele reale și potențiale și să întreprindă acțiuni corective.

În plus, sunt contractați experți externi independenți pentru a evalua performanțele acțiunilor externe ale UE prin intermediul a trei sisteme diferite. Aceste evaluări contribuie la responsabilizare și la îmbunătățirea intervențiilor în curs; de asemenea, evaluările valorifică lecțiile învățate din experiențele anterioare, integrându-le în cadrul politicilor și al acțiunilor viitoare. Aceste sisteme utilizează în general criteriile de evaluare recunoscute pe plan internațional ale Comitetului de asistență pentru dezvoltare al Organizației pentru Cooperare și Dezvoltare Economică, inclusiv impactul (potențial). De exemplu, în cazul cooperării pentru dezvoltare, la nivel de proiect, sistemul de monitorizare axată pe rezultate, gestionat de către sediul central, oferă o imagine sintetică și clară asupra calității unui eșantion de măsuri. Pe baza unei metodologii foarte bine structurate și standardizate, experții independenți specializați în monitorizarea axată pe rezultate evaluează performanța proiectului în funcție de criteriile de evaluare ale Comitetului de asistență pentru dezvoltare al Organizației pentru Cooperare și Dezvoltare Economică și formulează recomandări privind modul de îmbunătățire a punerii în aplicare.

Evaluările la nivel de proiect, care sunt gestionate în principal de delegația UE responsabilă de proiectul respectiv, furnizează o analiză mai detaliată și mai aprofundată și îi ajută pe managerii de proiect să îmbunătățească intervențiile în curs și să pregătească intervențiile viitoare. Experți externi independenți, care dispun de expertiză tematică și geografică, sunt angajați pentru a efectua analiza și pentru a colecta feedback și probe din partea tuturor părților interesate, mai ales din partea beneficiarilor finali. Comisia efectuează, de asemenea, evaluări strategice ale politicilor sale, din faza de programare și stabilire a strategiei până la punerea în aplicare a măsurilor într-un anumit sector (de exemplu, sănătatea sau educația), într-o anumită țară sau regiune ori evaluări strategice ale unui instrument specific. Aceste evaluări aduc o contribuție importantă la elaborarea politicilor și la conceperea instrumentelor și proiectelor. Toate aceste evaluări sunt publicate pe site-ul internet al Comisiei, iar o sinteză a constatărilor este inclusă în raportul anual către Consiliu și Parlamentul European.

2.2. Sistemul (sistemele) de gestiune și control

2.2.1. Justificarea modului/modurilor de gestiune, mecanismul/mecanismele de punere în aplicare a finanțării, modalitățile de plată și strategia de control propusă

Modurile de gestiune

În ceea ce privește modurile de gestiune, nu sunt prevăzute schimbări fundamentale, iar experiența dobândită de serviciile Comisiei și de actorii responsabili cu execuția în cadrul programelor precedente va contribui la obținerea de rezultate mai bune în viitor.

Acțiunile care urmează să fie finanțate în temeiul prezentului regulament vor fi puse în aplicare prin gestiune directă de către Comisie de la sediul central și/sau prin delegațiile Uniunii și prin gestiune indirectă de către entitățile menționate la articolul 62 alineatul (1) litera (c) din noul Regulament financiar, pentru a îndeplini mai bine obiectivele regulamentului.

În ceea ce privește gestiunea indirectă, astfel cum se prevede la articolul 154 din noul Regulament financiar, aceste entități trebuie să asigure un nivel de protecție a intereselor financiare ale UE echivalent cu cel asigurat în cadrul gestiunii directe. Se va efectua o evaluare *ex ante* a pilonilor aferenți sistemelor și procedurilor entităților, în conformitate cu principiul proporționalității și ținând seama în mod corespunzător de natura acțiunii și de riscurile financiare implicate. Dacă execuția necesită acest lucru sau dacă au fost exprimate rezerve în rapoartele anuale de activitate, vor fi definite și puse în aplicare planuri de acțiune cu măsuri de atenuare specifice. În plus, execuția poate fi însoțită de măsuri de supraveghere adecvate impuse de Comisie.

Instrumentul prevede posibilitatea ca gestiunea indirectă să fie, de asemenea, încredințată țărilor partenere sau organismelor desemnate de acestea. Această gestiune indirectă încredințată țărilor partenere poate consta în diferite grade de delegare: delegare parțială, prin care Comisia își menține controlul *ex ante* asupra deciziilor țării partenere și execută plăți în numele țării partenere, ceea ce, în virtutea articolului 154 alineatul (6) litera (b) din noul Regulament financiar, nu necesită efectuarea unei evaluări *ex ante* a pilonilor; sau delegare integrală prin care, după o evaluare *ex ante* a pilonilor, țara parteneră poate pune în aplicare acțiunea utilizând propriile sisteme și proceduri, fără control *ex ante* din partea Comisiei în ceea ce privește punerea în aplicare a acțiunii de către țara parteneră.

De asemenea, va fi utilizat sprijinul bugetar.

Pentru activitățile de finanțare mixtă vor fi utilizate instrumente financiare inovatoare, inclusiv în parteneriat cu Banca Europeană de Investiții (BEI), instituțiile financiare ale statelor membre și alte instituții financiare internaționale. De asemenea, este avută în vedere utilizarea fondurilor fiduciare.

Structura controlului intern

Procesul de control/gestiune la nivel intern are menirea de a oferi o garanție rezonabilă cu privire la îndeplinirea obiectivelor din perspectiva eficacității și a eficienței operațiunilor, a fiabilității rapoartelor financiare și a respectării cadrului legislativ și procedural relevant.

Eficacitate și eficiență

Pentru a asigura eficacitatea și eficiența operațiunilor (și a reduce nivelul ridicat de risc din mediul legat de asistența externă), pe lângă toate elementele amplului proces de politică și planificare strategică al Comisiei, mediul de audit intern și celelalte cerințe ale cadrului de control intern al Comisiei, serviciile responsabile cu punerea în aplicare vor continua să aplice un cadru de gestionare a ajutorului adaptat tuturor instrumentelor sale, care va include:

- o gestionare descentralizată a celei mai mari părți a asistenței externe de către delegațiile UE la fața locului;
- delimitarea clară și oficială a responsabilității financiare [de la ordonatorul de credite delegat (directorul general)], printr-o subdelegare a ordonatorului de credite subdelegat (director) de la sediul central către șeful delegației;
- raportări periodice ale delegațiilor Uniunii către sediul central (rapoarte privind gestionarea asistenței externe), inclusiv o declarație anuală de asigurare emisă de șeful delegației;
- asigurarea unui program substanțial de formare a personalului, atât la sediul central, cât și în delegații;
- oferirea de sprijin și de orientări substanțiale de către sediul central/delegații (inclusiv prin internet);
- vizite periodice de „supraveghere” efectuate în delegații, la fiecare 3-6 ani;
- o metodologie de gestionare a ciclului proiectelor și programelor, care să includă: instrumente de asigurare a calității pentru proiectarea intervenției, metoda de execuție, mecanismul de finanțare, sistemul de gestionare, evaluarea și selecția partenerilor responsabili cu punerea în aplicare etc.; instrumente de gestionare, monitorizare și raportare privind programele și proiectele, pentru o punere în aplicare eficace, inclusiv monitorizarea externă periodică la fața locului a proiectelor și componente semnificative de evaluare și audit. Se urmărește simplificarea, prin extinderea utilizării opțiunilor simplificate în materie de costuri și valabilitatea transversală a activității de audit desfășurate de organizațiile partenere. Se va menține o abordare diferențiată în funcție de riscuri a controalelor, în conformitate cu riscurile subiacente.

Raportare financiară și contabilitate

Serviciile responsabile cu punerea în aplicare vor continua să respecte cele mai înalte standarde de contabilitate și raportare financiară, utilizând sistemul de contabilitate pe bază de angajamente al Comisiei (ABAC), precum și instrumente specifice de ajutor extern, cum ar fi Sistemul informațional comun RELEX (CRIS) și succesorul său (OPSYS).

În legătură cu respectarea cadrului legislativ și procedural relevant, metodele de control privind conformitatea sunt prevăzute în secțiunea 2.3 (măsuri de prevenire a fraudelor și a neregulilor).

2.2.2. *Informații privind riscurile identificate și sistemul/sistemele de control intern(e) instituite pentru atenuarea lor*

Mediul operațional al cooperării în cadrul acestui instrument se caracterizează prin riscurile de nerealizare a obiectivelor instrumentului, de gestiune financiară sub

nivelul optim și/sau de nerespectare a normelor în vigoare (erori de legalitate și regularitate) legate de:

- instabilitatea economică/politică și/sau dezastrele naturale care pot duce la dificultăți și la întârzieri în ceea ce privește proiectarea și desfășurarea intervențiilor, în special în statele fragile;
- lipsa capacității instituționale și administrative în țările partenere care poate duce la dificultăți și la întârzieri în ceea ce privește proiectarea și desfășurarea intervențiilor;
- proiectele și programele dispersate geografic (care acoperă destul de multe state/teritorii/regiuni) pot ridica probleme de natură logistică sau în materie de resurse în ceea ce privește monitorizarea – mai ales pentru activitățile subsecvente „de la fața locului”;
- diversitatea partenerilor/beneficiarilor potențiali, care dispun de structuri și capacități de control intern diferite, poate fragmenta și, în consecință, poate reduce eficacitatea și eficiența resurselor aflate la dispoziția Comisiei pentru a sprijini și a monitoriza desfășurarea intervențiilor;
- calitatea slabă și cantitatea redusă a datelor disponibile privind rezultatele și impactul punerii în aplicare a ajutorului extern în țările partenere pot reduce capacitatea Comisiei de a raporta cu privire la rezultatele obținute și de a-și asuma responsabilitatea pentru acestea.

2.2.3. *Estimarea și justificarea raportului cost-eficacitate al controalelor (raportul „costurile controalelor ÷ valoarea fondurilor aferente gestionate”) și evaluarea nivelurilor preconizate ale riscurilor de eroare (la plată și la închidere)*

Costul aferent controlului intern/gestionării reprezintă aproximativ 4 % din media anuală estimată de 12,78 miliarde EUR planificată pentru toate angajamentele (operaționale + administrative) în portofoliul de cheltuieli finanțate de bugetul general al UE și de Fondul european de dezvoltare pentru perioada 2021-2027. Acest calcul al costului aferent controlului se referă numai la cheltuielile Comisiei, exceptând statele membre sau entitățile cărora le-a fost încredințată execuția. Entitățile cărora le-a fost încredințată execuția pot reține până la 7 % pentru gestionarea fondurilor, quantum care ar putea fi parțial utilizat în scopul controlului.

Aceste costuri aferente gestionării iau în considerare întregul personal de la sediul central și din delegații, infrastructura, deplasările, activitățile de formare, de monitorizare, de evaluare și contractele de audit (inclusiv cele lansate de beneficiari).

Raportul dintre activitățile de gestionare și cele operaționale ar putea fi redus, în timp, cu ajutorul regimurilor îmbunătățite și simplificate ale noului instrument, pe baza modificărilor care urmează să fie introduse de noul Regulament financiar. Beneficiile esențiale ale acestor costuri de gestionare se fac simțite sub aspectul îndeplinirii obiectivelor de politică și al utilizării eficiente și eficace a resurselor, precum și prin aplicarea de măsuri de prevenire ferme și eficiente din punctul de vedere al costurilor și a altor controale care să asigure utilizarea conform legii și regulată a fondurilor.

Deși se va urmări în continuare îmbunătățirea naturii și a orientării activităților de gestionare și a verificărilor conformității în legătură cu portofoliul, aceste costuri sunt, în general, necesare pentru îndeplinirea cu eficacitate și eficiență a obiectivelor instrumentelor, cu un risc minim de neconformitate (sub nivelul rezidual de eroare de

2 %) și sunt semnificativ mai scăzute decât riscurile pe care le implică suprimarea sau reducerea controalelor interne în acest domeniu cu un grad de risc ridicat.

Nivelul preconizat al riscului de neconformitate cu normele aplicabile

În ceea ce privește conformitatea, obiectivul stabilit pentru instrument este de a menține nivelul tradițional al riscului de neconformitate (rata de eroare), care reprezintă un nivel rezidual global „net” de eroare (pe o bază multianuală, după ce asupra contractelor încheiate au fost efectuate toate controalele și corecțiile planificate) mai mic de 2 %. De regulă, acest lucru a presupus un nivel estimat de eroare cuprins între 2 % și 5 %, calculat pe baza unui eșantion anual aleatoriu de operațiuni, ales de Curtea de Conturi Europeană în vederea emiterii declarației anuale de asigurare (DAS). Comisia consideră că acesta este cel mai scăzut nivel al riscului de neconformitate realizabil în raport cu mediul său de risc ridicat și ținând seama de sarcina administrativă și de raportul cost-eficacitate necesar al controalelor privind conformitatea. În cazul în care se identifică deficiențe, vor fi puse în aplicare măsuri de remediere specifice din perspectiva asigurării unor rate minime de eroare.

2.3. Măsuri de prevenire a fraudelor și a neregulilor

A se preciza măsurile de prevenire și de protecție existente sau preconizate, de exemplu din strategia antifraudă.

Având în vedere mediul cu grad ridicat de risc, sistemele trebuie să anticipeze apariția semnificativă a unor potențiale erori de conformitate (nereguli) în tranzacții și să asigure un nivel ridicat al controalelor în materie de prevenire, detectare și corecție într-o etapă cât mai timpurie a procedurii de plată. În practică, aceasta înseamnă că, anterior plății finale a proiectelor, în cadrul controalelor conformității se va ține seama, în primul rând, de verificările semnificative *ex ante* relevante pe bază multianuală, efectuate atât de auditori externi, cât și de personalul Comisiei specializat în domeniu (deși se efectuează totuși unele audituri *ex post*), extinse în afara garanțiilor financiare impuse prin Regulamentul financiar. Cadrul de conformitate este constituit, printre altele, din următoarele componente semnificative:

Măsuri de prevenire

- cursuri de formare de bază obligatorii privind aspectele legate de fraudă, destinate personalului responsabil de gestionarea ajutorului și auditorilor;
- furnizarea de orientări (inclusiv prin internet), care să includă manualul de proceduri existent, de exemplu, manualul DEVCO și setul de instrumente privind gestiunea financiară (destinat partenerilor responsabili cu punerea în aplicare);
- o evaluare *ex ante* pentru a se asigura faptul că, în cadrul autorităților ce asigură gestiunea fondurilor relevante prin gestiune în comun și gestiune descentralizată, au fost instituite măsuri corespunzătoare de combatere a fraudei destinate prevenirii și detectării cazurilor de fraudă în ceea ce privește gestiunea fondurilor Uniunii;
- o verificare *ex ante* a mecanismelor de combatere a fraudei existente în țara parteneră, ca parte a evaluării criteriului de eligibilitate aferent gestionării finanțelor publice în vederea acordării de sprijin bugetar (respectiv, un angajament ferm de a combate fraudă și corupția, autorități de control corespunzătoare, o capacitate judiciară suficientă și mecanisme de răspuns și de sancționare eficiente);

Măsuri de detectare și de remediere

- verificări *ex ante* ale operațiunilor, realizate de personalul Comisiei;
- audituri și verificări (atât obligatorii, cât și bazate pe riscuri), efectuate inclusiv de Curtea de Conturi Europeană;
- verificări retrospective (bazate pe analiza riscurilor) și recuperare;
- suspendarea finanțării UE în cazul constatării unor cazuri grave de fraudă, inclusiv a unor cazuri de corupție pe scară largă, până în momentul în care autoritățile adoptă măsurile corespunzătoare de remediere și prevenire a fraudelor de acest tip în viitor;
- sistemul de detectare timpurie și de excludere (EDES);
- suspendarea/rezilierea contactului;
- procedura de excludere.

Strategiile antifraudă ale serviciilor în cauză, care sunt revizuite periodic, vor fi adaptate, dacă este necesar, după ce va fi publicată noua versiune a strategiei antifraudă a Comisiei (CAFS) pentru a garanta, printre altele:

- faptul că sistemele utilizate pentru cheltuirea fondurilor UE în țările terțe permit recuperarea datelor relevante în vederea includerii lor în gestionarea riscului de fraudă (de exemplu, dubla finanțare);
- faptul că, atunci când este necesar, ar putea fi create grupuri de lucru în rețea și instrumente IT adecvate, consacrate analizării cazurilor de fraudă legate de sectorul ajutorului extern.

3. IMPACTUL FINANCIAR ESTIMAT AL PROPUNERII/INIȚIATIVEI

3.1. Rubrica din cadrul financiar multianual și linia (liniile) bugetară (bugetare) de cheltuieli propusă (proapse)

Rubrica din cadrul financiar multianual	Linia bugetară	Tipul de cheltuieli	Contribuție			
	Rubrica VI. Vecinătate și întreaga lume	Dif./Nedif ⁹³ .	din țări AELS ⁹⁴	din țări candidate ⁹⁵	din țări terțe	în sensul articolului [21 alineatul (2) litera (b)] din Regulamentul financiar
VI	15 01 01 Cheltuieli de sprijin pentru Instrumentul de vecinătate, cooperare pentru dezvoltare și cooperare internațională	Nedif.	NU	NU	NU	NU
VI	15 02 01 Cooperarea geografică cu țările și regiunile terțe	Dif.	DA	DA	DA	DA
VI	15 02 02 Intervenții tematice	Dif.	NU	NU	NU	NU
VI	15 02 03 Acțiuni de răspuns rapid	Dif.	NU	NU	NU	NU
VI	15 02 04 Rezerva pentru provocările și prioritățile emergente	Dif.	NU	NU	NU	NU

⁹³ Dif. = credite diferențiate / Nedif. = credite nediferențiate.

⁹⁴ AELS: Asociația Europeană a Liberului Schimb.

⁹⁵ Țările candidate și, după caz, țările potențial candidate din Balcanii de Vest.

3.2. Impactul estimat asupra cheltuielilor

3.2.1. Sinteza impactului estimat asupra cheltuielilor

Milioane EUR (cu trei zecimale)

Rubrica din cadrul financiar multianual			<VI>	Rubrica VI. Vecinătate și întreaga lume							
			2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	După 2027	TOTAL
Credite operaționale (împărțite în funcție de liniile bugetare enumerate la punctul 3.1) ⁹⁶	Angajamente	(1)	10 735,497	11 013,405	11 408,197	11 938,063	12 630,804	13 527,578	14 619,798		85 873,342
	Plăți	(2)	1 460,701	3 419,496	5 288,668	7 159,359	8 903,375	10 178,560	11 279,598	38 183,585	85 873,342
Credite cu caracter administrativ finanțate din bugetul programului ⁹⁷	Angajamente = Plăți	(3)	447,475	456,425	465,553	474,864	484,362	494,049	503,930		3 326,658
TOTAL credite pentru pachetul financiar al programului	Angajamente	=1+3	11 182,972	11 469,830	11 873,750	12 412,927	13 115,166	14 021,627	15 123,728		89 200,000
	Plăți	=2+3	1 908,176	3 875,921	5 754,221	7 634,223	9 387,737	10 672,609	11 783,528	38 183,585	89 200,000

⁹⁶ Aceste credite operaționale, împreună cu cele aferente IPA III și IESN, vor acoperi, de asemenea, Serviciul European de Acțiune Externă, care va sprijini operațiunile FEDD+, asistența macrofinanciară și împrumuturile acordate țărilor terțe pe baza Deciziei 77/270/Euratom a Consiliului, cuantumul propus fiind de până la 60 de miliarde EUR, din care 14 miliarde EUR sunt prevăzute pentru a acoperi împrumuturile aferente asistenței macrofinanciare.

⁹⁷ Asistență tehnică și/sau administrativă și cheltuieli de sprijin pentru punerea în aplicare a programelor și/sau a acțiunilor UE (fostele linii „BA”), cercetare indirectă și cercetare directă.

Rubrica din cadrul financiar multianual	VII	„Cheltuieli administrative”
--	------------	-----------------------------

Milioane EUR (cu trei zecimale)

		2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	<i>După 2027</i>	TOTAL
Resurse umane		266,098	266,098	266,098	266,098	266,098	266,098	266,098		1 862,688
Alte cheltuieli administrative		34,958	34,958	34,958	34,958	34,958	34,958	34,958		244,703
TOTAL credite pentru RUBRICA 7 din cadrul financiar multianual		301,056	301,056	301,056	301,056	301,056	301,056	301,056		2 107,391

Milioane EUR (cu trei zecimale)

		2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	<i>După 2027</i>	TOTAL
TOTAL credite în RUBRICILE din cadrul financiar multianual	Angajamente	11 484,028	11 770,886	12 174,806	12 713,983	13 416,222	14 322,683	15 424,784		91 307,391
	Plăți	2 209,232	4 176,977	6 055,277	7 935,279	9 688,793	10 973,665	12 084,584	38 183,584	91 307,391

3.2.2. Sinteza impactului estimat asupra creditelor cu caracter administrativ

- ☐ Propunerea/inițiativa nu implică utilizarea de credite cu caracter administrativ
- ☒ Propunerea/inițiativa implică utilizarea de credite cu caracter administrativ, conform explicațiilor de mai jos:

Milioane EUR (cu trei zecimale)

Anii	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	TOTAL
------	------	------	------	------	------	------	------	-------

RUBRICA 7 din cadrul financiar multianual								
Resurse umane	266,098	266,098	266,098	266,098	266,098	266,098	266,098	1 862,688
Alte cheltuieli administrative	34,958	34,958	34,958	34,958	34,958	34,958	34,958	244,703
Subtotal RUBRICA 7 din cadrul financiar multianual	301,056	301,056	301,056	301,056	301,056	301,056	301,056	2 107,391

În afara RUBRICII 7⁹⁸ din cadrul financiar multianual								
Resurse umane	353,505	353,505	353,505	353,505	353,505	353,505	353,505	2 474,538
Alte cheltuieli cu caracter administrativ ⁹⁹	93,970	102,919	112,048	121,359	130,856	140,543	150,424	852,120
Subtotal în afara RUBRICII 7 din cadrul financiar multianual	447,475	456,425	465,553	474,864	484,362	494,049	503,930	3 326,658

TOTAL	748,531	757,481	766,609	775,920	785,417	795,105	804,986	5 434,049
--------------	----------------	----------------	----------------	----------------	----------------	----------------	----------------	------------------

Necesarul de credite pentru resursele umane și pentru alte cheltuieli cu caracter administrativ va fi acoperit de creditele direcției generale (DG) respective care sunt deja alocate pentru gestionarea acțiunii și/sau au fost realocate intern în DG-ul respectiv, completate, după caz, prin resurse suplimentare care ar putea fi alocate DG-ului care gestionează acțiunea în cadrul procedurii de alocare anuală și ținând seama de constrângerile bugetare.

3.2.2.1. Necesarul de resurse umane estimat¹⁰⁰

- ☐ Propunerea/inițiativa nu implică utilizarea de resurse umane.

⁹⁸ Asistență tehnică și/sau administrativă și cheltuieli de sprijin pentru punerea în aplicare a programelor și/sau a acțiunilor UE (fostele linii „BA”), cercetare indirectă și cercetare directă.

⁹⁹ În această etapă nu este prevăzut niciun grant pentru EACEA.

¹⁰⁰ Punerea la dispoziție a resurselor în cadrul delegațiilor UE va fi efectuată în conformitate cu dispozițiile Acordului privind nivelul serviciilor încheiat între Comisie și SEAE la 20 decembrie 2010.

- ☒ Propunerea/inițiativa implică utilizarea de resurse umane, conform explicațiilor de mai jos:

Estimări în echivalent normă întreagă

Anii	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
•Posturi din schema de personal (funcționari și agenți temporari)							
La sediu și în birourile reprezentanțelor Comisiei	1 019	1 019	1 019	1 019	1 019	1 019	1 019
Delegații	536	536	536	536	536	536	536
Cercetare							
•Personal extern (în echivalent normă întreagă: ENI) - AC, AL, END, INT și JED ¹⁰¹							
Rubrica 7							
Finanțare în cadrul RUBRICII 7 din cadrul financiar multianual	- la sediu	107	107	107	107	107	107
	- în delegații	39	39	39	39	39	39
Finanțare din pachetul financiar al programului ¹⁰²	- la sediu	515	515	515	515	515	515
	- în delegații	3 237	3 237	3 237	3 237	3 237	3 237
Cercetare							
Altele (precizați)							
TOTAL	5 453	5 453	5 453	5 453	5 453	5 453	5 453

Necesarul de resurse umane va fi asigurat din efectivele de personal ale DG-ului în cauză alocate deja pentru gestionarea acțiunii și/sau realocate intern în cadrul DG-ului, completate, după caz, cu resurse suplimentare ce ar putea fi acordate DG-ului care gestionează acțiunea în cadrul procedurii de alocare anuală și ținând seama de constrângerile bugetare.

Descrierea sarcinilor care trebuie efectuate:

Funcționari și personal temporar	Sarcinile vor rămâne aceleași ca în prezent (sarcini în materie de politică, de programare, de finanțare și de contractare, precum și alte sarcini orizontale)
Personal extern	Sarcinile vor rămâne aceleași ca în prezent (sarcini în materie de politică, de programare, de finanțare și de contractare, precum și alte sarcini orizontale)

¹⁰¹ AC = agent contractual; AL = agent local; END = expert național detașat; INT = personal pus la dispoziție de agenți de muncă temporară; JED = expert tânăr în delegații.

¹⁰² Subplafonul pentru personal extern acoperit din creditele operaționale (fostele linii „BA”).

3.2.3. Contribuțiile terților

Propunerea/inițiativa:

- ☒ nu prevede cofinanțare din partea terților
- ☐ prevede cofinanțare din partea terților, estimată în cele ce urmează:

Credite în milioane EUR (cu trei zecimale)

Anii	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	TOTAL
A se preciza organismul care asigură cofinanțarea								
TOTAL credite cofinanțate								

3.3. Impactul estimat asupra veniturilor

- ☒ Propunerea/inițiativa nu are impact financiar asupra veniturilor.
- ☐ Propunerea/inițiativa are următorul impact financiar:
 - ☐ asupra resurselor proprii
 - ☐ asupra altor venituri

vă rugăm să precizați, dacă veniturile sunt alocate unor linii de cheltuieli ☐

Milioane EUR (cu trei zecimale)

Linia bugetară pentru venituri:	Impactul propunerii/inițiativei ¹⁰³						
	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Articolul							

¹⁰³

În ceea ce privește resursele proprii tradiționale (taxe vamale, cotizații pentru zahăr), sumele indicate trebuie să fie sume nete, și anume sume brute după deducerea unei cote de 20 % pentru costuri de colectare.